

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్ కార్యకలాపాలు

ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

పుక్కవారము, ఆగస్టు 29, 2008

ఐదవ సమావేశము, సంపుటము V నంబరు 4
సర్వధారి నామ సంపత్తుర శ్రావణ బ. 14.

FRIDAY, THE 29th AUGUST, 2008

FIFTH SESSION, VOLUME V, NO.4

7 BHADRA, 1930 SE

* * * * *

శాసన పరిషత్తు, సచివాలయము
పబ్లిక్ గార్డెన్స్,
హైదరాబాద్ - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT,
PUBLIC GARDENS,
HYDERABAD - 500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు

ప్రథాన అధికారులు

చైర్మన్	:	డా. ఎ. చక్రవారి
డప్యూటీ చైర్మన్	:	శ్రీ మహాద్ జానీ
ఉపాధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ వాసిరెడ్డి. పరద రామారావు శ్రీ వి. కుమారకర రావు డా. రాయపాటి శ్రీనివాస్ డా. మసాల పద్మజ
కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తుల్సినంద సింగ్
ప్రచోక కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. గోపాల కృష్ణయ్
అదనపు కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎన్. రాజ సదారాము
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎన్ అంజయ్ శ్రీ డి. శివరావు
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎం. పొండురంగాచార్య శ్రీ ఎం.వి.వి. సత్యానందం శ్రీ పి. సీతారాములు శ్రీ కె.ఎ. సరసింహరాజు శ్రీ డి. సర్వింహులు శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. సుభాష్ చంద్రబోస్
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి. సత్యనారాయణ శ్రీ ఎ. రాంపెడ్డి శ్రీ టి. రాంచందర్
	:	శ్రీమతి వి. గిరిజసుందరి
	:	శ్రీ ఎన్. జయరాం
	:	శ్రీ కె. సత్యనారాయణారావు
	:	శ్రీ కె. జగన్నాథరావు
	:	శ్రీ మహాద్ జహీరుద్దీన్
	:	శ్రీమతి ఎ. సాయి లక్ష్మి
	:	శ్రీమతి ఎన్.ఎ. జ్యోతి
	:	శ్రీ జి. వెంకట కృష్ణ
	:	శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు
	:	శ్రీ జి.ఎల్. సరసింహరావు
మార్గ	:	శ్రీ ఆర్. సీతారామారావు
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	ఎల్. తిరుమలరావు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపములు
అధికార నివేదిక

శుక్రవారము, అగస్టు 29, 2008

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమము :
వాయిదా తీర్మానము అనుమతి గురించి.
2. నక్షత్రపు గుర్తు గల ప్రశ్నలు – వాగ్రాప సమాధానాలు :
3. 311వ నియమం క్రింద సభ దృష్టికి తీసుకురాబడిన అంశం :
ఖమ్మం జిల్లాలోని పాలెం వాగు ప్రాజెక్టుకు పడిన గండి గురించి.
4. సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు.
5. ప్రకటన :
శాసన సభ ఆమోదించిన ప్రభుత్వ బిల్లుల గురించి.
6. లఘు చర్చ :
పారశాల విద్య ఉపకార వేతనాలు, ఇతర సంకేర్ణ చర్చల గురించి.
(కొనసాగింపు)
7. అనుబంధము.

* * * * *

ఉ.10.00am

అంద్రపదేశ శాసన పరిషత్

2008, ఆగస్టు 29వ తేదీ, శుక్రవారం

(సభ ఉదయం 10.00 గం.లకు సమావేశమయింది. మిస్టర్ షైర్స్ అధ్యక్ష స్థానం లో ఉన్నారు.)

సభా కార్యక్రమము

వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : అధ్యక్షా, మేము ఈ రోజు అడ్డర్న్యూమెంట్ మోపస్ ఇచ్చాము. సర్పంచ్లు వారి సమస్యలను తెలియజేయడానికి నిన్న ‘ఛలో అసెంబ్లీ’ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టి ఎమ్.ఎల్.సి. గారితో కలసి అసెంబ్లీ పై పశ్చండగా, పోలీసులు విజృంఖించి లాంథార్లీ చేయడం జరిగింది. హోం మంత్రి గారిచే సంబంధిత విషయమై ఒక స్టోర్మెంట్ ఇప్పించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అధ్యక్షా, మత్స్యకారుల విషయమై మేము కూడా అడ్డర్న్యూమెంట్ మోపస్ ఇచ్చాము. కొస్టోర్ కారిడార్స్ పైన ఇతర సమస్యలైన చర్చించాలని అడ్డర్న్యూమెంట్ మోపస్ ఇచ్చాము.

శ్రీ వై.వి. బాబు రాజీంద్ర ప్రసాద్ : అధ్యక్షా, నిన్న మా సర్పంచులు వారి సమస్యలను తెలియజేసేందుకు ఛలో అసెంబ్లీ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఆర్. వెంకటామరణ్ : మా సర్పంచ్లు అంటారేమిటి. మా ప్రార్థి వారు కూడా ఉన్నారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకరరావు : మీరు చోక్కలు చింపుకొని ఏదో చేస్తూ, పట్టిసిటి కోసం కార్యక్రమాలు చేసుకొని ఇక్కడ సభని స్టోర్మెంట్ ఎట్లా? నిన్న ముఖ్యమంత్రి గార్మి కలిశారు. మీరు మీ నాయకుడు ద్రాసిన ‘మనసులోమాట’ పుష్టకం ఒకసారి చదువుకోండి.

(మైక్ లేకుండా మాట్లాడారు)(అంతరాయం)

శ్రీ వై.వి. బాబు రాజీంద్ర ప్రసాద్ : అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గార్మి సభకు వచ్చి సమాధానం చెప్పమనండి. మా బాధని ఇక్కడ ప్రస్తావించనీయండం లేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : సార్ వారి (పొంగులేటి సుధాకరరావు) రొడీయజం అరికడతారా?

(సభ్యులు సరవ్యాశీ దాడి వీరభద్రరావు, పై.వి. బాబు రాజేంద్ర ప్రసాద్, బోమ్మిడి నారాయణరావు, ముండ్ల వెంకట శివారెడ్డి, శ్రీమతి మసాల పద్మజ పోడియం దగ్గర నిలబడ్డారు.)

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : ప్రతి శాసనమండలి సభ్యుల్నిపై ‘రౌడీయజం’ చేస్తారా? ఏమిటండీ ఇది. ఆయన రౌడీయజాన్ని అరికడతారా? లేదా? మమ్మల్ని రఫ్సిస్తారా? లేదా. ఏ శాసనమండలి సభ్యునికి రక్షణ లేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ బి. మోహనరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఒక సభ్యుణ్ణి ఉంచేశించి ‘రౌడీయజం’ అని అనరాదు కదా.

(అంతరాయం)

(సభ్యులు సరవ్యాశీ దాడి వీరభద్రరావు, పై.వి. బాబు రాజేంద్ర ప్రసాద్, బోమ్మిడి నారాయణరావు, ముండ్ల వెంకట శివారెడ్డి, శ్రీమతి మసాల పద్మజ పోడియం దగ్గర నుండి వారి వారి స్థానాలకు పెళ్లారు.)

(అంతరాయం)

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : మీరు ‘కాంగ్రెస్పార్టీ తొత్తులా’ ప్రవర్తిస్తున్నారు.

శ్రీ బి. మోహనరెడ్డి : నేను కూడా శాసనమండలి సభ్యుణ్ణి. మీరు కాంగ్రెస్పార్టీ తొత్తులా అంటారే నీటి?

(అంతరాయం)

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : ఇక్కడ శాసన మండలి సభ్యులెవరికి రక్షణ లేని విధంగా ఉంది. గౌరవ సభ్యులు రోజూ రన్నింగ్ కామెంటరీ చేస్తున్నారు. నిను సీతారాములు మాటల్లాడుతుంటే డేరోగెటరీగా మాటల్లా డారు. నిను ఆయన బాధలు ఆయన చెప్పుకొంటున్నారు. మేము నేడు అడ్డర్స్‌మెంట్ మోహన్ ఇచ్చాము. మేము చెప్పేది వినాలి. మేము మాటల్లాడుతుంటే, వారు ఆ విధంగా ఇంటర్వియర్ కావడం సరైన విధానం కాదు. దేనికైనా పద్ధతి ఉంటుంది. అలా కాకుండా నేను ఏమి మాటల్డినా నాపైన రన్నింగ్ కామెంటరీ చేస్తే ఎల్లా?

MR. CHAIRMAN: I already told Rajendra Babu that this question will come on First September. I have already told that.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు : మాకు తగిన రక్షణ కల్పిస్తారా లేదా చెప్పండి. every time మీ చేంబర్కి గౌరవసభ్యులని పిలిపీంచి, వారితో మాటల్డి తగిన రక్షణ మాకు కల్పించాలి. ఇక్కడ వారు ప్రతి పర్మాయం రన్నింగ్ కామెంటరీ చేయడం, మమ్మల్ని బెదిరించే ప్యాపారోం చేస్తున్నారు. రేపు మేము బయటకు వెళ్లిన తరువాత ఏమి చేస్తారో తెలియదు.

MR. CHAIRMAN: I will talk to him.

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకరరెడ్డి : అధ్యక్షా, దాడి వీరభద్రరావు గారు నా క్యారోక్టని అశాసీనేట్ చేశారు. మొత్తం సభలో, రాష్ట్ర మొత్తానికి wrong message పంపిస్తున్నారు. నా పైన ఎక్కుడా ఒక్క కేసు కూడా లేదు. రాజేంద్ర ప్రసాద్ కి ఉన్న మాదిరిగా పోలిసు స్టేషన్లో కేసులు లేవు. సెక్షన్ 420 కేసులు ఆయనపై ఉన్నాయి. I will prove all the cases. సాంత అక్క, బావలు కేసు పెట్టారు.

MR. CHAIRMAN : Nothing will go on record.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, కాంగ్రెస్ పార్టీ తోతు అని వారు అన్నారు. దాన్ని రికార్డుల నుండి తీసి వేయాలి. నేను కాంగ్రెస్ పార్టీ సహార్టర్ ని. ఆ విధంగా మాట్లాడే హక్కు ఆయనకు లేదు. మీరు తెలిగిస్తున్నట్లు చెప్పకపోతే నేను వెల్ లో వచ్చి కూర్చుంటాను.

ః.10.10

(అంతరాయం)

మిష్టర్ ఛైర్మన్ : మోహన రెడ్డి గారూ , స్టీజ్ టేక్ యువర్ సీట్.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : సార్, కాంగ్రెసు పార్టీకి నేను సహార్టరును. వారు కాంగ్రెసు తోతు అని అన్నారు. దానిని తీసి వేయాలి. లేకపోతే నేను ఒప్పుకోను. ఆ విధంగా మాట్లాడే హక్కు ఆయనకు లేదు. ఆయన మాట్లాడింది చాలా పొరపాటు. దానిని ఆయనను ఒప్పుకోమనడి. ఆయన అలా మాట్లాడ కూడదు.

(అంతరాయం)

మిష్టర్ ఛైర్మన్: మోహన రెడ్డి గారూ , అందరూ ఏ పార్టీలో పున్నా, దే ఆర్ సహార్టర్స్ ఆఫ్ గవర్న్‌మెంట్. మంచిదే , మీరు చెబుతున్నది నిజమే. (అంతరాయం) నో క్రాన్ డిస్కషన్.

సభకు గుర్తు గల ప్రశ్నలు- వాగ్రామ సమాధానాలు

REGULARISATION OF SERVICES OF CRTs. IN ASHRAM SCHOOLS

Qn.No.31(1590)

MR. CHAIRMAN : Question No. 1590 (31) is postponed at the request of the Member.

దీపం పథకం క్రింద గ్యాసు కనెక్టన్లు

ప్రశ్న .32 . (1581)

శ్రీ కసుకుల జనార్థన రెడ్డి: గౌరవనీయులైన ఆహోర, పోర సరఫరాల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ కింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

ಅ) ಗ್ಯಾಸು ಕನೆಕ್ಟನ್ಸು ವಾಸ್ತವಂಗಾ ನಿರುಪೇದಲೈನ ಲಭ್ಯಿದಾರುಲಕು ಮಂಜಾರು ಚೇಯಕುಂಡಾ, ಬೀರಂಗ ಮಾರ್ಕೆಟುಲೋ ವಿತ್ತಣುಪುಸ್ತ ವಿಷಯಂ ವಾಸ್ತವಮೇನಾ?

ಆ) ಸಿಕಿಂದರಾಬಾದು ಕಂಟ್ಸ್‌ನ್ಯೂಂಟು ಪ್ರಾಂತಂಲೋ ದೀಪಂ ಪಥಕಂ ಕಿಂದ ಮಂಜಾರು ಚೇಸಿನ ಗ್ಯಾಸು ಕನೆಕ್ಟನ್ ಮೊತ್ತಂ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂತ?

ಇ) ಅಧಿಕಾರ್ತಿ ಗ್ಯಾಸು ಕನೆಕ್ಟನ್ ಕೇಟಾಯಿಂಪುಲೋ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಲಕು ಪ್ರಮೇಯಂ ಕಲ್ಪಿಂಚಡಂ ಲೇದನ್ ವಿಷಯಂ ವಾಸ್ತವಮೇನಾ?

ಈ) ಅಯಿತೇ, ಈ ವಿಷಯಂಲೋ ಪ್ರಭುತ್ವಂ ತೀಸುಕುಸ್ತು ಚರ್ಚೆ ಏನಿಂಟಿ?

ಗೌ. ಆಹ್ವಾನ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸರಫರಾಲು, ಲೀಗಲ್ ಮೆಲ್ಲಾಲಜಿ, ವಿನಿಯೋಗದಾರು ವ್ಯವಹೋರಾಲ ಶಾಖೆ ಮಂತ್ರಿ(ಶ್ರೀ ಕಾಸು ವೆಂಕಟ ಕೃಷ್ಣಾ ರೆಡ್ಡಿ): ಅಧ್ಯಾತ್ಮ, ಗೌರವ ಸಭ್ಯರು ತೆಲಿಯಬೇಕೇದಿ ,

ಅ) ಲೇದಂತೆ.

ಆ) ಸಿಕಿಂದರಾಬಾದು ಕಂಟ್ಸ್‌ನ್ಯೂಂಟು ಪ್ರಾಂತಂಲೋ ದೀಪಂ ಪಥಕಂ ಕಿಂದ 24,059 ಎಲೊಜಿ ಕನೆಕ್ಟನ್ಸು ಮಂಜಾರು ಚೇಯಡಪಯಿಂದಿ.

ಇ) ಲೇದಂತೆ.

ಈ) ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉತ್ಪನ್ನಂ ಕಾದು.

ಶ್ರೀ ಕಸುಕುಲ ಜನಾರ್ಥನ್ ರೆಡ್ಡಿ : ಅಧ್ಯಾತ್ಮ, ಮೀ ದ್ವಾರಾ ಗೌರವ ಮಂತ್ರಿ ಗಾರಿನಿ ಅಡುಗುತ್ತಿನ್ನೀರು. ಇಕ್ಕೆಡ ಅಸ್ಪರ್ಸರ್ಲೋ 24 ನೇಲ ಕನೆಕ್ಟನ್ಸು ದೀಪಂ ಪಥಕಂ ಕಿಂದ ಶಾಕ್ಷ್ಯ ಚೇಯಡಂ ಜರಿಗಿಂದನಿ ಇವ್ವಾರು. ಮಂತ್ರಿ ಗಾರು ಅದಿ ವಾರಿ ವದ್ದ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಾರಂಭಾಯಿ ಪಡ್ಡದೋ ಏಮೋ ತೆಲಿಯಿದು ನಾಕು ತೆಲಿಸಿನ ರೈಟ್ ಇಷ್ವರ್ಯೇಶನು ಅಕ್ಕುದ 1700 ಕನೆಕ್ಟನ್ಸು ಮಾತ್ರಮೇ ಇವ್ವಾರು ಒಕಟೆ.

ರೆಂಡವದಿ ಇಪ್ಪುಡು ರೆಂಡವ ಪ್ರಶ್ನೆಕು ಸಮಾಧಾನಂ ವಾರು ಇವ್ವಾರು. ಕಾನಿ ಮಾ ವದ್ದ ಈ ಕನೆಕ್ಟನ್ಸುಕು ಸಂಬಂಧಿಂಬಿ ಲಿಷ್ಟು ಪುಸ್ತಿ. ಅಂದುಲೋ ಈ ಕನೆಕ್ಟನ್ಸು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನಿಕಿ ಸಂಬಂಧಿಂಬಿ, ಇದಿ ಶಾಂಕ್ಷನು ಚೇಸಿನ ದಾನಿಕಿ ಸಂಬಂಧಿಂಬಿ, ಲಭ್ಯಿದಾರುಲಕು ಸಂಬಂಧಿಂಬಿ ವಿವರಾಲು ಪುಸ್ತಿಯಿ. ಇದಿ ಚಾಲಾ ಇಂಪಾಡ್ಯೂಂಟು ಅಂಶಂ. ಇದಿ ಮಹಿಳಾರು ಸಂಬಂಧಿಂಬಿಂದಿ. ಇಕ್ಕೆಡ ಕೊನ್ನಿಂದ ಸಂದರ್ಭಾಲಲೋ ಒಕರಿ ಫೋಟೋ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಪೆಡಿತೆ ಆ ಫೋಟೋ ತೀಸಿ ಇಂಕೋರಿ ಫೋಟೋ ಪೆಟ್ಟಿ ವೇರೆ ವಾಳ್ಳಕು ಇವ್ವಡಂ ಜರಿಗಿಂದನಿ ಮಾತು ಸಮಾಚಾರಂ ರಾವಡಂ ಜರಿಗಿಂದಿ. ಆ ವಿಧಂಗಾ ವೇರೆ ವಾರಿಕಿ ಯಿಚ್ವಿಂದಿ ವಾಸ್ತವಮೇನಾ? ಮಾ ರಗ್ಗರ ಈ ವಿಧಮೈನ ಕಾರ್ಬೂ ಕೂಡಾ ಪುಂದಿ ತಮಕು ಚೂಪಿಸ್ತೇನು.

మూడవది కనెక్షన్సు మంజూరు చేశామని ఏదైతే తమరు చెబుతున్నారో , మరి ఆ ఎలాట్మేంట్ అన్నది డైరెక్టగా లభీదారులకు ఇష్టున్నారా? లేదా వేరే ఎవరైనా మధ్యవర్తుల ద్వారా ఇష్టున్నారా అన్నది మాకు తెలియాలి. ఎందుకంటే, వీళ్లు శాంక్ష్ణ్ చేసింది, లభీదారులు పొందింది సంఖ్య చాలా ఫర్క్ వుంది. వందలపైన సంఖ్య పుంటే మా పద్ధ 50 లేక 60 మంది లభీదారులకు మాత్రమే కనెక్షన్సు వచ్చింది. దాని రికార్డు కూడా మా పద్ధ వుంది.

మరో విషయం పేద ప్రజలకు ఈ దీపం పథకం కింద ఏదైతే కనెక్షన్సు ఇష్టున్నారో దీనిని గురించి కూడా చూడాలి, దానికి కూడా డీలర్ల పద్ధకు పోతే వారు రూ. 1700 డబ్బులు పసూలు చేస్తున్నారు. మరి డబ్బులు కట్టి తీసుకోవాలా, లేక ఉచితంగా తీసుకోవాలా? ప్రభుత్వం ఏ నిధంగా చేస్తున్నది అన్న విషయాలు మాకు తెలియడం లేదు. కాబట్టి మీ ద్వారా సమాధానం కావాలని మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కాసు నెంకట కృష్ణ రెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు కనుకుల జనార్థన రెడ్డి గారు మాటల్లడుతూ, మధ్యవర్తులు అనే విషయం సభ దృష్టికి తీసుకు రావడం జరిగింది. అలాంటి మధ్యవర్తులు అనేటువంటి విధానం ఎక్కుడా లేదు. డీలర్సు ఎవరు అయినా ఈ రూ. 1700 తీసుకుంటున్నారని, సభ్యులు ఎవరి దృష్టికి వచ్చినా , వారు దానిని నా దృష్టికి తీసుకు వచ్చినట్టే ఖచ్చితంగా అలాంటి వారి మీద కఠినమైన యాక్షన్ తీసుకోవడానికి మా డిపార్ట్మెంటు సిద్ధంగా వుంది.

మరొక విషయం, గౌరవ సభ్యులందరికి తెలియజేసేది, ఈ రాష్ట్రంలో 1999 లో మహిళలను దృష్టిలో పట్టుకుని ఈ దీపం పథకం అనే ప్రక్రియకు శ్రీకారం చుట్టుడం జరిగింది. ఇప్పటి వరకూ రాష్ట్రంలో ఈ పథకం ద్వారా 38 లక్షల 91 వేల 921 ఎల్పొజి కనెక్షన్సు మంజూరు చేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఈ పథకం కింద రూ. 312 కోట్ల మంజూరు చేయడం, విడుదల చేయడం జరిగింది. ఐషిపిల్కు రూ 112 కోట్లు, హాచ్‌పిసిఎల్ కు రూ. 128 కోట్లు, డిపిసికి రూ. 70 కోట్లు ఐషిపికి రూ. కోటీ 15 లక్షలు మంజూరు చేయడం జరిగింది. 1990-2004 సంవత్సరం వరకూ రూ.266 కోట్లు, తేది. 1-4-2000 వరకూ ఇప్పటి వరకూ రూ. 46 కోట్లు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. ఈ పథకం కింద ఇప్పటి వరకూ 33 లక్షల 73 వేల 729 మందికి హాచ్‌పిసి కనెక్షన్సు ఆలోర్డెంజరీ చేయడం జరిగింది. ఐషిపిలు 1223 లక్షలు, హాచ్‌పిసిలు 1374 లక్షలు ఇప్పిపిలు 765 లక్షలు కనెక్షన్సు మంజూరు చేయడం జరిగింది.

1990 నుంచి 13-03-2004 వరకూ 26 లక్షల 79 వేల 150 మందికి గ్యాసు కనెక్షన్సు ఇప్పడం జరిగింది. తేది 1-04-2004 నుంచి 6 లక్షల 94 వేల 574 ఎల్పొజి కనెక్షన్సు ఆలోర్డెంజరీ ఇప్పడం జరిగింది. 2008-09 లో 35 వేల 740 ఎల్పొజి కనెక్షన్సు ఇప్పడానికి, ఆయల్ కంపెనీ వారితో మాటల్డాచేస తర్వాత మరొక 75 వేలు వారు ఇప్పడానికి సుముఖత వ్యక్త పరచారు. అంటే ఈ సంవత్సరం లక్ష చిల్లర కనెక్షన్సు ఇప్పబడతాయి. ఇంకా ఐషిపిసిఎల్ వారు 17,261, హాచ్‌పిసిఎల్ 8,871, బిపిసిఎల్ 9,006 . 5 లక్షల 18 వేల దీపం కనెక్షన్సు జారీచేయవలసి వుంది. సంబంధిత ఆయల్ కంపెనీలతో ఈ మధ్య ఒక ప్రత్యేక మైనిము నమాచేశంలో చర్చ చేయడం జరిగింది. త్వరలోనే ఫేజ్డ్ మేనర్స్ ఇప్సీ రిలీజ్ చేయడానికి వారంగీకరించారు.

శ్రీ చేరువల్లి సీతారాములు : అధ్యక్షా, ఈ గ్యాస్ డీలర్సు చాలా అక్టమాలకు పాల్పడవచ్చు. ఇటువంటి డీలర్సుపై ప్రభుత్వానికి ఏమైనా అజమాయిషీ ఉందా? ఉంటే ఇటువంటి డీలర్సు ఎంత మంది మీద చర్య తీసుకున్నారు? ఆ విషయాన్ని తమరి ద్వారా అడుగుతున్నాను. ఇక్కడ దీపం కనెక్షన్సు ప్రభుత్వ పరంగా పశ్చున్నాయి, ఎదో పెనుకా ముందూ ఇస్తున్నారు. ప్రియువేటు వారు ఎవరైనా దరఖాస్తు చేస్తే వారికి ఇచ్చేటువంటి విధివిధానాలు ఏమిటి? సీనియారిటీ మీద అడిగితే కూడా ఒక్కొక్కరికి నాలుగు నెలలు, ఐదు నెలలు అయినా డీలర్సు ఇవ్వడం లేదు. అసలు అడిగిన వారిని లెక్క చేయడం లేదు. నిర్లక్షణంగా సమాధానం చెబుతున్నారు. ఈ అంశాన్ని కిలీయర్ చేస్తే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

డాక్టర్ శ్రీమతి మసాల పద్మజి : అధ్యక్షా, గ్యాసు సిలిండర్సు భ్లక్ మార్కెటర్లో బాగా అమ్ముతున్నారు. మరి దీనిని నిరోధించడానికి, నివారించడానికి ప్రభుత్వ పరమైన చర్యలు ఏమైనా తీసుకున్నారా? తీసుకుంటే ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకున్నారు? తెలుప వలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి పుల్లా పద్మావతి : అధ్యక్షా, గ్యాసు బుకింగ్ అన్నది 21 రోజులకు ఒకసారి అని అందరికి తెలిసిన విషయమే. కానీ డ్వాల్కా గ్రాప్ మహిళలకు కాలపరిమితి ఏదో పెంచారని అది ఎక్కువ అయిందని మా దృష్టికి వచ్చింది. దేనివల్ల, ఒక వేళ వాళ్లకు కూడా ఈ 21 రోజులకే బుక్ చేసుకునే అవకాశం ఇచ్చే దాని గురించి మంత్రి గారు ఆలోచిస్తారా అని తమ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

మరొక విషయం అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ గ్యాస్ నిమిత్తం రూ. 50 పెంచారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు దానిని తగ్గించే విషయం ఆలోచించారు. అయితే, అంతకంటే ముందు ఈ 50 రూపాయలు కట్టిన వారికి దానిని తిరిగి పెనుకు ఇచ్చే ప్రపాసల్ ఏదయునా పుండాని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. ఆ విషయమై మంత్రి గారి దృష్టికి వచ్చిందా అని తమ ద్వారా వారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. జనార్థన రెడ్డి : అధ్యక్షా, మీ ద్వారా మంత్రి గారిని నేను అడుగుతున్నాను. వారు చెప్పిన సమాధానం నాకు అర్థం కాలేదు. వారు ఏదైతే కనెక్షన్సు మంజారు చేశామంటున్నారో దానిలో అవకశపకులు జరిగాయి. కాదని మంత్రి గారు చెబుతున్నారు. శ్రీమతి స్వరూప రాణి, షైఫ్ అఫ్ గోవింద రాజులు, ఇందిరమ్మ సగర్, సీరియల్ సెంబర్ 191 లిఫ్టు సెంబరు 3, మాదగ్గర లిఫ్టు కూడా పుంది. ఆ విధంగా ఒక 10 కనెక్షన్సు ఒక దగ్గర పుండి. ఇది కాకుండా ఈ స్క్రీం మహిళలకు ఏదైతే చేస్తున్నారో, అది కరెక్టు అయిన ఇస్టర్టెప్స్ మాకు దీర్కడం లేదు. ఇది గపర్చమెంటు ప్రీగా ఇస్తున్నదా? లేక మనం కొనుక్కొపడమా అన్నది తెలియడం లేదు. మాకు తెలిసిన సమాచారం ప్రకారం భాళీ గ్యాస్ ఫిలింగ్కు డబ్బులు ఇవ్వాలి. దీపం పథకం కింద మొత్తం ఇవి అన్ని ప్రభుత్వం ప్రీగా ఇస్తున్నదని వారు అంటున్నారు.

ఉ.10.20

కానీ మంత్రిగారు చెప్పిన ప్రకారంగా, లిఫ్ట్ ఇచ్చిన ప్రకారంగా ఏమి లేదు. దానికి దీనికి పొంతన లేదు. ఆ ప్రకారంగా వారు ఒక్కసారి చూసుకుంటే, ఈ లిఫ్ట్ వారికి కూడా నేను ఇస్తాను. ప్రభుత్వం అదే లిఫ్ట్ మాకు ఇచ్చింది. మేము దాని మీదనే మాటల్డుతున్నాము. అయినా, ఈ స్క్రీము ప్రక్క దారి పట్టి, ఇన్ని అవకశపకులు జరుగుతున్నాయి. ప్రీగా ఇస్తున్నారు గనుక దానికి సమాచారం కరెక్టుగా ఇస్తే బాగుంటుందని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాసు వెంకట క్రిష్ణరెడ్డి: అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కె.జనార్థన్ రెడ్డి గారు ప్రశ్న వేసినప్పుడే ఎంతో వినపుతతో వివరణాత్మకంగా, విపులంగా సమాధానం చెప్పాను. అయినా కూడా సభ్యులు శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములుగారు అడిగిన దానికి సమాధానంగా, ఈరోజు రాష్ట్రం నలుమూలలా తరచుగా ఇన్నపేళ్ళను జిల్లాలలో చేస్తున్నాము. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 168, నిజయనగరం జిల్లాలో 235, విశాఖపట్నం జిల్లాలో 512, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో 351, వశిష్ఠ గోదావరి జిల్లాలో 124, క్రిష్ణ జిల్లాలో 1,096, గుంటూరు జిల్లా అంటే నా సొంత జిల్లాలో 380, నెల్లూరు జిల్లాలో 327, కర్నూలు జిల్లాలో 23, అనంతపురం జిల్లాలో 22, కడప జిల్లాలో 412, చిత్తురు జిల్లాలో 680, రంగారెడ్డి జిల్లాలో 230, హైదరాబాద్ సిటీలో 937, మెదక్ జిల్లాలో 179, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో 151, నల్గొండ జిల్లాలో 473, వరంగల్ జిల్లాలో 25, ఖమ్మం జిల్లాలో 136, కరీంనగర్ జిల్లాలో 290, ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో 564, వెరసి 7,315 ఇన్నపేళ్ళను చేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా మొత్తం కేసులు 6,533 బుక్ చేయడం జరిగింది. రీఫిల్సు 16,357 సీజర్ చేయడం జరిగింది. Value of the Property రూ.65,67,163. Persons Convicted ఇప్పటినరకు ఏనీ జరగలేదు. ఇది జరిగిన వాస్తవం.

మిషన్ ఛైర్మన్: Guidelines for Selection గురించి సభ్యులు శ్రీ చేరుపల్లి శీతారాములు గారు, శ్రీమతి పుల్లా పద్మావతి గారు అడిగారు. దాని గురించి చెప్పండి.

SRI KASU KRISHNA REDDY: The deposit amount is fixed at Rs.1,400/- for each connection which is free. With regard to release of Gas connections, the beneficiary has to bear the expenditure towards Stove, Rubber Tube and other expenditure. The Cost of Stove depending upon the ISI Mark Single burner or double burner of her choice Rs.30 towards rubber tube of ISI Mark and Rs.20 towards administrative charges of the dealer and cost of the Gas installed at the time of taking the Gas connection, and also for refilling the Gas, whenever Gas is exhausted. This is the situation.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు: అధ్యక్ష, ఇది ఎవరూ కూడా పాటించడం లేదు, ఎవరూ ఇవ్వడం లేదు.

శ్రీ కాసు వెంకట క్రిష్ణరెడ్డి: ఈ గైడ్‌లైన్సును పాటించని డీలర్లు ఎవరైనా ఉంటే, అలాంటి వారి పేర్లు మాకు ఇవ్వండి. కచ్చితంగా వారి మీద కతినమైన చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది. అప్పటినా కాకుండా, స్పష్టంగా ఘలనా డీలరు, ఘలనా ప్రాంతంలో, ఘలనా జిల్లాలో అని మా దృష్టికి తీసుకు రండి కచ్చితంగా వారి మీద చర్యలు తీసుకుంటాం. ఏమైనప్పటికే, గౌరవ సభ్యులు ఇచ్చిన సూచనలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, మళ్ళా జాయింట్ కలెక్టర్కు తగిన సూచనలిచ్చి కరిసంగా వారి మీద చర్యలు తీసుకోవాలని అదేశాలిస్తాం.

శ్రీ కె.జనార్థన్ రెడ్డి: అధ్యక్ష, కనెక్షన్ ఇచ్చేముందు ఒక ప్రాఫార్మా లగా ఇచ్చి, మీకు ఇవన్నీ వర్తిస్తాయంటే - ఆ పేద ప్రజలు చదుకోనివాళ్ళు, స్లమ్ ఏరియలలో ఉంటారు, వారికి ఏమీ తెలియదు. మధ్యాన్ధరి చెబితే వారి

మాటలీద డీలర్ దగ్గరకు పోయి, ఆ డీలర్ ఎంతంటే అంత ఇస్తారు. కారణం, వారికి గ్యాన్ వచ్చేది కష్టంగా ఉంది కాబట్టి. ఈ మధ్య గౌరవ ఎమ్మెల్సీలు కూడా అంటున్నారు, మాకు కూడా గ్యాన్ కనెక్షన్ ఇంతవరకు రాలేదని. కానీ దాని జోలికి నేను పోసు. నేను ఒక్కటే చెబుతున్నాను అధ్యక్షా, చదువురాని పేద ప్రజలు చాలా మంది మురికివాడలలో ఉన్నారు. మనం వాళ్ళకు దీపం పథకం క్రింద గ్యాన్ కనెక్షన్లు ఇష్టున్నాము. గసుక మనం ఒక ఉత్తరం ద్వారా వాళ్ళకు ఒక ప్రాపార్క ఇచ్చిసట్లయితే, వాళ్ళకు మేలు చేసిన వాళ్లం అపుతామని తమరి ద్వారా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

మిష్టర్ కైర్రైన్: జనార్థన్ రెడ్డి గారు మీరు మంచి సూచన లిచ్చారు.

పంజాగుట్ట ప్రభుత్వస్తు పారశాలకు వసతి

ప్రశ్న నెం. (33) 1823

శ్రీ పోచించెర్లేడ్డి సుబ్బా రెడ్డి,

గౌరవనీయులైన పారశాల విద్యాశాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

- అ) పంజాగుట్ట వద్ద నిమ్మను ఆనుకొని ఉన్న ప్రభుత్వ ఉన్నత పారశాలను ఖాళీ చేయస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా?
- అ) అయితే, ఏదైనా ప్రత్యామ్నాయ వసతిని కల్పించారా?
- ఇ) లేసట్లయితే, ఆ పిల్లలు మధ్యలో పారశాల మానివేయకుండా ఉండడానికి తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి?

పారశాల విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ సి.ఎమోదర రాజసరసింహ్)

- అ) అపుసండీ. కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రాజెక్టు క్రింద నిమ్మ విస్తరణ కోసం ఎర్రమంజిల్ ప్రభుత్వ ఉన్నత పారశాలతో పాటు ఎర్రమంజిల్ కాలనీలోని అన్ని ప్రభుత్వ క్వార్టర్లను నిమ్మకు ప్రభుత్వం కేటాయించింది. ఎర్రమంజిల్ కాలనీలోని నిమ్మకు ఆనుకొని ఈ పారశాల ఉంది.
- అ) ఈ పారశాల ప్రస్తుతం అదే ఆవరణలో కొనసాగుతున్నది. ప్రభుత్వ ఎప్పటి శాఖ అదే ప్రాంతంలో పారశాల కోసం దాదాపు 1500 చదరపు గజాల ప్రత్యామ్నాయ స్థలాన్ని సమకూర్చడానికి అంగీకరించింది. అక్కడ పారశాల కొత్త భవనాన్ని నిర్మించడమనవుతుంది.
- ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తున్నం కాదు.

శ్రీ పి.సుబ్బారెడ్డి: అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ పారశాల పిడబ్లుడి బిల్డింగ్లోనే ఉంది. హోస్పిటల్ కోసమని చెప్పి, పారశాలను మానివేసి ఖాళీ చేయమని చెప్పడం అనేది, విద్యాశాఖ మంత్రిగారి దృష్టికి రాకుండానే జరిగిందని మాకున్న అభిప్రాయం. అది విద్యాశాఖ మంత్రిగారి దృష్టికి ముందుగానే వచ్చిందా? వచ్చిపుంటే ఇప్పుడు ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తుమయ్యేది కాదని ఒక అభిప్రాయం. దెండవది, విద్యాశాఖ మంత్రిగారు హైదరాబాద్లో ఉన్న పారశాలలను గురించి, అధికారుల నుండి నరైన సమాచారం తీసుకున్నారా? అని మంత్రిగారిని నేను

ప్రశ్నస్తున్నాను. రెండవది, పాలికలలో వచ్చిన దానిని తమరి దృష్టికి తెస్తున్నానని అనుకోవద్దు పారశాలలలో విద్యార్థుల సంఖ్య ఎక్కువ, టీచర్లు తక్కువ. దీని గురించి మంత్రిగారు ఏమి నిర్ణయం తీసుకున్నారో, గతములో అనేక పర్యాయములు వారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. అట్లాగే రాజీవ్ గాంధి సగర్లో ఉన్న పారశాలకు వాటర్ సపై కోసం బోర్ ఉంది. ఆ బోర్ని పారశాలకు వాడుకోకుండా స్కానానికి వాడుకునేదానికి పరిష్కన్ ఇచ్చారు. అట్లాగే, ఎల్బి నగర్లో ఉన్న స్కూల్కి డోర్స్ లేకపోవడం వలన, అసాంఘిక కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నారు. దయచేసి విద్యాశాఖ మంత్రి గారు నీటి మీద ప్రత్యేక త్రధ్ద తీసుకోవాలని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పాటూరి సుధాకర్ రెడ్డిః అధ్యక్షా, హైదరాబాద్ నగరంలో పారశాలల స్థితిగతులను మెరుగుపరచాలనే సంకల్పంతోటి, విద్యాశాఖ మంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా ఐమైల్సీలతోటి సమావేశం నిర్వహించారు. ఆ సమావేశంలో పారశాలలకు కావలసిన నీరు మరుగుదొడ్డ సౌకర్యాలను మెరుగుపరచాలని, వారే సప్పంగా అధికారులను ఆదేశించారు. ఆదేశించి నాలుగు మాసాలు గడిచినా, ఇంతవరకూ.. ఒక్కటి కూడా అనులుకాలేదు. ప్రత్యేకంగా, ముఖ్యమంత్రిగారి నివాసానికి మూడు అడుగుల దూరంలో ఉన్న పంజాగుట్ట పారశాలను రోడ్డు వైడెనింగ్ విషయంలో మొత్తం పారశాలను పగలగొట్టారు. ఆ పారశాలలో 400 మంది విద్యార్థులు చదువుతున్నారు. ఆ పారశాలను నేను కూడా సందర్శించాను. ఆ పారశాలలో మూత్రశాలకు సంబంధించి డ్రైసేచ్చి కూలి పోవడం వలన, మొత్తం పారశాల దుర్దందంతో ఉంది. ఆ పారశాలను మంత్రిగారు కూడా ఒకసారి సందర్శించాలి. ఆ పరిస్థితులలో పిల్లలు ఏవిధంగా చదువుకోగలరు? రెండు పిప్పులలో స్కూలు నడుస్తుంది. ప్రైమర్ స్కూల్లలో ఉండే విద్యార్థులైతే, అసలు తరగతి గదులలో కూర్చునే ప్రస్తుతి లేదు. ఉన్నత పారశాలలో చదువుతున్న విద్యార్థులకు నీటి వసతి లేక పోవడం వల్ల, ఎన్నో ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు.

కాబట్టి, పారశాల స్థితిగతులు మెరుగుపరచడానికి గతంలో మీరు ఇచ్చిన హామీలు సెరవేర్స్‌డానికి ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? ఇప్పటికైనా మీరు మరొకమారు సమావేశం ఏర్పాటు చేసి, తప్పనిసరిగా పారశాలల స్థితిగతులను మెరుగుపరచాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పటికే హైదరాబాద్ నగరంలో ఎవరికీ కూడా ప్రభుత్వ పారశాలల మీద సమ్మకం లేదు. మన పిల్లలను మనం ప్రభుత్వ పారశాలలకు పంపించడం లేదు. గనుక తప్పకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి.దామోదర రాజనరసింహః అధ్యక్షా, ప్రశ్న ఎర్రమంజిల్ కాలనీలో ఉన్న స్కూల్కి సంబంధించింది. ఆ స్కూల్సు పిష్ట చేస్తామా? లేదా? పిష్ట చేస్తే ఆఫ్రనేట్ పైట్ ఉన్నదా? స్కూల్ బిల్లింగ్ ఉన్నదా? అన్నది ప్రశ్న. కానీ తరువాత జంటనగరాలు, రాజీవ్ నగర్, ఎల్బి నగర్, బోరు, మాలిక సౌకర్యాలు, మరుగు దొడ్డ ఇవన్నీ కూడా గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించారు.

ఉ . 10.30

గౌరవ సభ్యులు నుఱ్ఱిరెడ్డి గారు, సుధాకర్ రెడ్డి గారు వారి యొక్క ఆవేదన అర్థం చేసుకుంటున్నాను. మరుగు దొడ్డ నిర్మాణమే కానీ, త్రాగు నీటి ప్యవస్థనే కానీ ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారి చేసింది. కొద్ది కొద్దిగా చర్యలు తీసుకున్నాం గాని సంపూర్ణంగా చర్యలు తీసుకోలేదు, చర్యలు తీసుకోవాలి. దానికి సంబంధించి ఇంకొక సమావేశం ఏర్పాటు చేస్తాను .

ఇకపోతే పంజాగుట్టలో ఉన్న సూర్యుకు సంబంధించి గౌరవ సభ్యులు తెలియజేశారు, దానికి సంబంధించి కూడా తగు చర్యలు తీసుకుంటాం . ఇక టీచర్స్ ఉన్నారు పిల్లల సంఖ్య లేదు, పిల్లల సంఖ్య ఉన్నా టీచర్లు లేరు అనే అంశాన్ని సుభ్యారెడ్డి గారు నభ దృష్టికి తీసుకు వచ్చారు. గతంలో జంట నగరాలకు సంబంధించి ప్రభ్రాళన చేశాం . ఎక్కుడెక్కుడైతే అర కిలో మీటరు, కిలో మీటరు లేదా మాగ్నీమం రెండు కిలో మీటర్ల పరిధిలో యు.సి సూర్యుల్ని కాని ఆరు ఏడు తరగతి సూర్యుల్ని కాని విలీనం చేస్తూ హైసూర్యుకు shift చేస్తూ ఒక నిర్ణయం తీసుకోబడింది . ఇంకెక్కుడైనా పారపాట్లు ఉన్నా, లోటు ఉన్నా గౌరవ సభ్యులు మా దృష్టికి తీసుకువస్తే ఖచ్చితంగా చర్యలు తీసుకుంటామని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను .

శ్రీ పోచింరెడ్డి సుభ్యారెడ్డిసింగ్ అధ్యక్షా, మా ప్రశ్నకు సరైన సమాధానం రాలేదు . వారిని అడిగిందేమీటంటే ఎక్కువ మంది పిల్లలు, తక్కువ మంది టీచర్లు, తక్కువ మంది పిల్లలు ఎక్కువ మంది టీచర్లు దీని మీద ప్రభుత్వమే రేపశలైజేషన్ ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు . టీచర్ల రేపశలైజేషన్ అడుగుతున్నానే తప్ప పారశాలను shift చేయమనేది అయితే ఇంకొక aspectలో పస్తాను . మీరు ఇచ్చినటువంటి సక్షేప పారశాల సందర్భంగా ఆరు ఏడు తరగతులను మెర్ర్ చేయడం, సూర్యుల్ బిల్లింగు లేని పరిస్థితులలో పక్క సూర్యుల్లో కలపడం అది వేరే విషయం . నేను particular గా టీచర్స్ విషయంగా పిల్లలు ఉన్నచేటికి తగినంత మంది ఉపాధ్యాయులను తీసుకుపోవడానికి rationalisation aspect లో మీరు చర్యలు ఏమైనా చేపడుతున్నారా?

శ్రీ పాటూరి సుధాకర్ రెడ్డిసింగ్ అధ్యక్షా, మంత్రి గారిని సూటిగా అడుగుతున్నాను పంజాగుట్టు పారశాలలో టీచర్లు పది గంటల సుంచి ఆరు గంటల వరకు ఉంటారు . వారికి డైనేషిపిషయంలో డైనేషి లైన్ కట్ చేయడం వల్ల డైనేషి నీరు స్టోగేట్ కావడం వల్ల దుర్వాస వెలుపడుతుంది, దానిపల్ల అక్కడ పని చేస్తున్న టీచర్లు కాని విద్యార్థులు కాని చాలా అవస్థలకు గురి అవుతున్నారు. కాలనీ వాసులకేమో డైనేషి ఉంటుంది మరి పారశాలకు మాత్రం డైనేషి ఉండకపోవడం అనేది ఎట్లా? కాబట్టి దాని గురించి బాగు చేయడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా? నేను ఇది వరకే హైదరాబాదు మంత్రి అయిన ముఖేష్ గౌడు గారికి దీని మీద ప్రాతినిధ్యం ఇచ్చాను . మునిసిపల్ అధికారులను పెలిపించండి, టాయిలెట్ నిర్మాణం జరిపించండి, నీటి సోకర్యం కూడా కల్పించమని కోరాను . టీచర్లు అవేదన పొందుతున్నారు, పిల్లలందరు కూడా బజారున పడుతున్నారు . ఆడపిల్లలు ఎక్కడికో వెల్లి toilet చేయాలనేది వాళ్ల నిలదీస్తున్నారు . నువ్వు శాసన పరిషత్తీ సభ్యునిగా ఎన్నితుమ్మావు, ఏం చేస్తున్నారు సార్ అని మమ్మల్ని నిలదీస్తే దానికి సమాధానమే లేదు . కాబట్టి మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను కనీసం temporary గామైనా టాయిలెట్ ఏర్పాటు చేసే అవకాశం ఉన్నదా లేదా అన్నది సప్పం చేయవలసిందిగా విజ్ఞప్తి .

శ్రీ దమోదర్ సి.రాజనరసింహ్ అధ్యక్షా, గతంలో పోయిన సంవత్సరం కూడా గౌరవ సభ్యులందరికి తెలుసు, ఈ రంగంలో సుభ్యారెడ్డి గారు, సుధాకర్ రెడ్డిగారు నిష్టాతులు, సూర్యుల్ ఎలాంటి ఇబ్బందులు ఉన్నాయి, ఏయే ఇబ్బందులు ఉన్నాయి ముఖ్యంగా పోలిక సదుపాయాల గురించి చాలా ఇబ్బందులు ఉన్నాయి కాని గతంలో పోయిన సంవత్సరం ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నది, జంట నగరాలకు సంబంధించి టాయిలెట్ మెయింటెన్సు నువిధకు ఇవ్వడం జరిగింది . ప్రత్యేకంగా పంజాగుట్టు సూర్యుల్కు సంబంధించి వచ్చే పదిహాను రోజూలలో డైనేషి వ్యవస్థనే కాని త్రాగునీటి వ్యవస్థనే కాని ఇప్పన్నీ కూడా ఏర్పాటు చేస్తామని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తూ, ఇక సుభ్యారెడ్డిగారు rationalisation గురించి చెప్పారు అది ఏమిటంటే పిల్లల సంఖ్య ఎక్కువగా ఉంది, టీచర్ల కొరత ఉంది అన్నారు, ఇది వాస్తవమైన విషయమే, ఎక్కడా తప్పించుకునే

అవకాశం లేదు . టీచర్ల కొరత ఉన్నది దానికి సంబంధించి త్వరలోనే D.S.C పిలుస్తున్నాం అధ్యాత్మా . D.S.C ని పిలిచిన తర్వాత ఎక్కడైతే పోస్టలు సాంక్షేపికాలు లేదా అవసరం ఉన్నాయో, లేదా సాంక్షేపికాలో ఇంన్ని కూడా పరిశీలించి భర్త చేస్తామని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను .

వారంట్లను అమలు చేయుట

ప్రశ్న నెం . 34 (1542) శ్రీ కందుల లక్ష్మీ దుర్గేష్టపసాద్

గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

- అ) రాష్ట్రంలో వేలాది వారెంట్ల అమలు పెండింగులో పున్న విషయం వాస్తవమేనా?
- ఆ) అయితే, జిల్లా వారీగా పెండింగులో పున్న వారెంట్ల సంఖ్య ఎంత?
- ఇ) ఆ వారెంట్లను పెంటనే అమలు పరిచేందుకు తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

గా. హోం శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. జానారెడ్డి)

- అ) అపునండీ
- ఆ) జిల్లా వారీ వివరాలను దిగువ పేర్కొనడమయింది

2008, జూలై వరకు ఎన్బిడబ్లూఫ్సెన్ అమలు పెండింగు

వరువ సంఖ్య	జిల్లా	
1	ప్రొదరాబాదు సగరం	2307
2	పైబరాబాదు	1149
3	రంగారెడ్డి	355
4	మహబూబ్ నగర్	1032
5	నల్గొండ	423
6	నిజామాబాద్	726
7	మెదక్	378
8	వరంగల్	296
9	ఖమ్మం	569
10	కరీంసగర్	5518
11	ఆదిలాబాద్	2061
12	కర్నూలు	430

13	కడవ	405
14	అనంతపురం	703
15	చిత్తూరు	433
16	గుంటూరు	824
17	నెల్లారు	490
18	ప్రకాశం	649
19	పశ్చిమగోదావరి	693
20	తూర్పుగోదావరి	1060
21	కృష్ణా	158
22	విజయవాడ నగరం	744
23	విశాఖ నగరం	460
24	విశాఖ రూర్లు	102
25	విజయనగరం	208
26	శ్రీకాకుళం	248
27	ఆర్.పి. విజయవాడ	101
28	ఆర్.పి. గుంతకల్	24
29	ఆర్ . పి . సికిందరాబాదు	53

22,599

- ఇ) 1. వారెంట్లను తక్కణమే అమలు పరచవలసిందిగా పర్యవేక్షక అధికారులందరినీ ప్రత్యేకంగా అదేశిరడమయింది . ఇందుకోసం, రాష్ట్రానికి అడిషనల్ డి.బి.పి., సిబడి పర్యవేక్షక అధికారిగా ఉన్నారు .
2. పెండింగులో పున్న వారెంట్ల అమలు కోసం పోలీసు స్టేషను స్థాయిలో, డివిజను స్థాయిలో, జిల్లా/ కమిషనరీటు స్థాయిలో స్పెషల్ ప్రైలీలను ఏర్పాటు చేయడమయింది .
3. యూనిట్ అధికార్లందరితో నెలవారి నేర విషయాలపై సమావేశాలలో వారెంట్ల అమలు విషయానికి అత్యంత ప్రాధాన్యత ఇవ్వడమయింది .
4. సంచలన, దీర్ఘకాలంపాటు పెండింగులో పున్న వారెంట్ల గురించి ఎలక్ట్రానిక్, ప్రీంట్ మిడియాలలో ప్రవారం చేయడమయింది . సిఆర్పిసిలోని 82, 83 విభాగాల క్రింద అధికార ప్రకటనను జారీ చేయడం ద్వారా వాటిపై ప్రోసీడింగులను కూడా ప్రారంభించడమయింది .
5. పోలీసులు కృషి చేస్తున్నప్పటికీ వారెంట్లు దీర్ఘకాలంపాటు అమలు కానపుడు పూచీ దార్లపై న్యాయపరమైన చర్య ప్రారంభించడమయింది .
6. సి ఐఎస్ (క్రిమినల్ ఇంటెలిజన్స్ సిస్టం) అని పిలిచే ఒక నెబ్ ఆధార అప్లికేషనును ఇప్పుడు ప్రచారం చేయడమయింది . పోలీసు స్టేషను స్థాయిలో అందుబాటులో పున్న ఇంటర్వెట్లో సుమారు 40,000 మంది నేరస్థుల వివరాలను ఉంచడమయింది .
- అంతర్ పోలీసు స్టేషను, అంతర్ జిల్లా, అంతర్ రాష్ట్ర వారెంట్ల సమాచారాన్ని ఇచ్చిపుచ్చుకోవడం కోసం ఈ నేరస్థులపై పెండింగులో పున్న వారెంట్లను ఇంటర్వెట్లో చేర్చడానికి కృషి చేయడం జరుగుతున్నది .

ఈ విధంగా ఇప్పుడు నేను మీకు తెలియజేసిన విదంగా వారెంట్లు అమలు చేయడానికి డిపార్ట్మెంటు అన్ని విధాలుగా చర్యలు తీసుకుంటుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను .

శ్రీ కందుల లక్ష్మీ దుర్గేష్ ప్రసాద్ : అధ్యక్షా, హోం శాఖామాత్యల వారు విపరణ ఇచ్చినప్పటికి కూడా వారు చెప్పిన అంశాలన్ని కూడా కేవలం సిద్ధాంత పరంగానే కనబడుతున్నాయే తప్ప క్లైట్ స్థాయిలోకి వచ్చే సరికి అవేమీ అమలు జరుగిని విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకుపుస్తున్నాను అధ్యక్షా . ముఖ్యంగా ఎవరైతే స్టేప్స్ బెయిల్ తీసుకుని బయటికి పెల్లారో వారి దగ్గర నుంచి సరైనటువంటి వివరాలు తీసుకోకుండా వారిని పంపించేయడం వల్ల వారు యథేచ్చగా సమాజంలో తిరుగుతూ అక్కత్వాలకు పొల్పుడుతున్న సంఘటన వాస్తవం అధ్యక్షా . అదే విధంగా మొత్తం కేసులలో వారెంట్లు జారీ చేసినవి ఇవ్వాళ 25,000 లకు పైబడి ఉన్నాయి. ఇందులో చాలా మంది **the nexus between the police and the local anti social elements is the main reason behind this** అనేటటువంటి మాట కూడా బయట బాగా విసబడుతుంది . వీటిపై మనం ప్రైంజెంట్ యాక్షన్ తీసుకోకపోయినట్టుతే వీళ్లందరు కూడా బయట ల్యాండ్ సెటిల్మెంట్లు ఇంకా ఇతరత్రా సెటిల్మెంట్లు చేస్తూ వాళ్ల మీద వారెంట్లు ఉన్నప్పటికి కూడా యథేచ్చగా వాళ్ల అక్కత్వాలన్ని కూడా కొనసాగించేటటువంటి అవకాశం కనబడుతుంది, కాబట్టి దీని మీద ప్రత్యేకమైన కార్యక్రమం చేపట్టాలని తమరి ద్వారా విస్మయించుకుంటున్నాను అధ్యక్షా .

శ్రీ టి.వి.జి.కెష్టారెడ్డిస్ : అధ్యక్షా, మీ ద్వారా మంత్రి గార్చి తెలియజేసుకునే విషయం ఏమిటంటే జామిందార్ల మీద చర్యలు తీసుకోవచ్చు, వారెంట్లు ఇచ్చినప్పుడు వాళ్లను బెయిల్ మీద పంపించేటప్పుడే జామిందార్ల యొక్క హామీతోనే వాళ్లను పంపిస్తారు . ఇప్పటి వరకు ఎంత మంది మీద చర్యలు తీసుకున్నారు? (2) జామిందార్లు వారెంట్లు ఇప్పు అయిన వాళ్లు, పోలీసు వాళ్లు **they are hand in glove** అనేది అంతటా విసబడుతున్నటువంటి విషయం వాస్తవమేనా? ఆ విషయం వాస్తవం కాకపోయినట్టుతే పోలీసు వారికి వారెంట్లను అమలు చేయడం అనేది సాధ్యమైనటువంటి పనా? సుసాధ్యమైనటువంటి పనా? అసాధ్యమైన పని ఏం కాదు. రోజూ వాళ్లు టెలికాస్టరెన్సు ద్వారానో వీడియో కాస్టరెమ్సు ద్వారానో అన్నింటి గురించి మాట్లాడుకుంటారు . మరి ఈ విషయం ఎందుకు చర్చకు రావడం లేదు . ఈ సంభ్య ఎన్ని రోజులలో తగ్గుతుందో మంత్రిగారు చెప్పగలరా?

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములుసామి : అధ్యక్షా, మొత్తం 22,599 వారెంట్లు పెండింగులో ఉన్నాయని చెప్పారు . ఇందులో ఒక కరీంగర్ జిల్లాలోనే 5,518 ఉన్నాయి . 5,518 అంటే నేరాల యొక్క స్వభావం మేం అనుకునేది ఏమిటంటే సాధారణంగా ఉర్ధ్వమాలు చేసే కేసులు, కరడు గట్టిన సేరస్ఫులకు సంబంధించిన కేసులు అన్ని ఇందులోనే మిలితన్నె ఉన్నాయి . అసలు ఏ స్వభావం కలిగినవి ఎన్ని ఉన్నాయి? సాధారణంగా పేరవాళ్లకు సంబంధించినవి చిన్న చిన్న వారెంట్లన్నీ పోలీసులు పట్టుకొస్తారు, దానికి ఏం ఇభ్యంది లేదు . అసలు దీర్కని వాళ్లు, వారెంట్లు సబ్మిట్ చేయకుండా ఉండే కేసులన్ని పలుకుబడి కలిగినవారు, గట్టి సేరస్ఫులు అదే విధంగా అసాంఘిక కార్యకలాపాలలో పాల్గొనేవాళ్లు ఇట్లాంటి వారే తప్పించుకుని తిరుగుతున్నారు అధ్యక్షా .

ఉ. 10.40

ఈ మధ్యం పత్రికల్లో పచ్చిన వార్తలను, ఫోలోలను చూశాం. పెద్ద, పెద్ద నేరాలు చేసినటువంటి వారు డి.జి.పి., ఐ.బి.ల దగ్గర కూర్చుని మాట్లాడుతున్నారు. పత్రికల్లో వార్తలు వచ్చేదాక పట్టుకునే పరిస్థితి లేదు.

భూకబ్బాదారులు గాని, నేరస్తులు గాని ఇతర నేర ప్రపుత్రి కల్గినటువంటివారు. ఇట్లాంటి వాళ్ల విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటున్నది, ఇన్ని వేల కేసులు పెండింగ్‌లో పుండడానికి గల కారణాలేమిటి? నేర స్వభావాన్ని కూడా చెప్పిసట్లయితే ప్రజలకు అర్థమపడానికి అవకాశం పుంటుంది. మొదట మాకర్థమైతే, మేము ప్రజలకు చెపుగలం. ఈ విషయాలపై కూడా మంత్రిగారు వివరణ ఇష్టవల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు: సార్, నేరాలు పెరగడానికి కారణం టి.వి. ఛానల్స్‌లో వస్తుస్తుటువంటి కొన్ని క్రైమ్ స్టోరీలు అని చెప్పి కొంత ముద్దాయిలు ఇటీపల కొన్ని పత్రికల్లో స్టోర్మెంట్లు కూడా ఇచ్చారు. పోలీసుల సమశ్శంలోనే వాళ్లు పత్రికా ప్రకటనలు చేయడం జరిగింది. గతంలో కూడా రెండు, మూడు సార్లు దీన్ని చర్చించి హోం మంత్రిగారితో సభలో మాట్లాడడం కూడా జరిగింది. అన్ని ఛానల్స్‌లో కూడా ప్రతి రోజు క్రైమ్ స్టోర్స్ వస్తున్నాయి. జరిగినటువంటి కథనాలనే వారు చూపుతున్నారు. ఇది వాస్తవం కాదు అని చెబుతూనే వాస్తవ కథలనే వేరేవిగా మనుషులను పెట్టి వారిని మరింత ఎగ్గోజరీట్ చేసి, చిత్రీకరించి ప్రజలను భయబ్రాంతులను చేసేలాగా, తరువాత నేర ప్రపుత్రిని యువకుల్లో కల్గించేనిధంగా స్టోర్స్ చూపడం జరుగుతుంది. దీనిపై తల్లిదండ్రులు అందోళన చెందుతుస్తుటువంటి విషయాన్ని గతంలో మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఆ ఛానల్స్‌పై పిలిపించి చట్టపరంగా చర్య తీసుకుంటామని చెప్పడం జరిగింది. దానిపై వారు ఏ విధమైనటువంటి చర్య తీసుకున్నారు? ఇంతవరకు తీసుకోకపోతే, భవిష్యత్తులో ఆ ఛానల్స్‌పై నిషేధం విదిస్తారా? నిషేధించకపోయినట్లయితే మాత్రం సరైనటువంటి వాతావరణం రాష్ట్రంలో ఏర్పడే పరిస్థితి పుండరు. నినోదం కోసం ఏర్పాటుచేయబడినటువంటి టి.వి. ఛానల్స్‌లో ఈ విధమైన నేరప్రపుత్రిని అలవాటు చేసేటటువంటి స్టోర్స్ ను చూపించేటటువంటిది **intentional**గా చేసే దుర్వార్మాన చర్య. క్రైమ్సును పెంచే చర్య అది. కాబట్టి దానిని అరికట్టడానికి మంత్రి గారు ఏమి చర్య తీసుకుంటారో తెలియజేయవల్సిందిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ క. జానా రెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అందరూ అడిగినటువంటి విషయాలకు సంబంధించినటువంటి జవాబు. రాష్ట్రంలో నేర సంబంధంతో కూడి నమోదైన కేసులను తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేసిందనడానికి ఒక విషయాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను. 2006 సంవత్సరంలో 38,000 వారేంట్లు పెండింగ్‌లో పుండేవి. అటువంటివి ఈ రోజు 2,500లకు తగ్గినాయంటే, ఇది డిపోర్ట్స్‌మెంటు చేస్తుస్తుటువంటి కృషి ఫలితమని చెప్పి సభ్యులు గమనించవల్సిందిగా నేను కోరుతున్నాము. అంతేగాకుండా ఈ జాప్యానికి కారణాలతో పాటు, నిషిని అమలు చేయాల్సినటువంటి అవసరాన్ని గురించి గౌరవ సభ్యులు తెలియజేసినారు. అందుకోనమే ఈ విషయాన్ని పర్యవేక్షించడానికి ప్రత్యేకంగా సి.ప.డి.లో ఒక అడిషనల్ డి.బి.ని పర్యవేక్షకాధికారిగా నియమించి ప్రతి నెల మానిటరింగ్ చేస్తూ వారేంట్లు వారందరికి అందేటట్లుగా తెలియజేయడానికి ఏర్పాటు జరుగుతుంది. అదే విధంగా పూచిదారుల పైన చర్య తీసుకోవాలని నా జవాబులోనే పుండి అంటే ఈ సూరిట్స్ వాళ్లపైన చర్య తీసుకోవాలని చెప్పి **already** డిపోర్ట్స్‌మెంటు అదేశాలు జారీ చేసింది. అందుకు అనుగుణంగా ఎంత మంది పైన చర్యలు చేపట్టిందనే విషయాన్ని కూడా గౌరవ సభ్యులు అడిగారు. ఆ సమాచారం **immediate**గా చెప్పడానికి నా పద్ధతి దానికి సంబంధించినటువంటి వివరాలు లేవు. ఆ తరువాత కరీంనగర్ జిల్లాలో ఎక్కువ కేసులు నమోదైనటువంటి విషయం మీకు తెలియవరచినటువంటి దాట్లో పున్నాయి. అందులో సుమారు 5,500 కేసులకు గాను, 3,600 కేసులు ఆ ప్రాంతంలో అంతకు ముందు అజ్ఞాతంలో పుండి, మావోయిస్ట్ ఉద్యమంలో పుస్త వారిపై నమోదైన కేసులని, ఆ స్వభావం గల కేసులే ఎక్కువగా పున్నాయని తెలియజేస్తున్నాము. ఆ తరువాత ఇదే తరపో కేసులు అదిలాబాద్ జిల్లాలోనూ నమోదైనాయి. ఇంక ప్రాదుర్బాహి

మరియు సైబర్బాద్ల విషయానికోస్తే ఒక కోటి కేసుల దాకా నమోదైనాయనేది మీ అందరికి తెలిసిన విషయమే. ముఖ్యంగా చిరునామాలు సరిగ్గాలేవనే విషయాన్ని కూడా గౌరవ సభ్యులు తెలియజేసినారు. అది వాస్తవమే. కేసు నమోదు సమయంలో ఇచ్చిన చిరునామాలో నేరం చేసిన వ్యక్తులు దొరకకపోవడం కూడా అందుకు కారణమౌతుంది. అందుకని వారందజేసినటువంటి చిరునామాలో అప్పటికి అక్కడ పుండి, తదుపరి పుండకపోవడం జరుగుతుంది. అందులో mostly, accident cases పున్నాయి. అంతర్ రాష్ట్రాల నుండి రవాణా సౌకర్యం పున్నటువంటి స్థలాల్లో లారీలు, బస్సుల వల్ల జరిగే ప్రమాదాలకు గుర్తైనప్పుడు నమోదైన కేసుల విషయంలో అటువంటప్పుడు డైవర్స్ వద్ద పున్నటువంటి డైవింగ్ లైసెన్సులో పున్న చిరునామా ఆధారంగా కేసులను నమోదు చేయడం జరుగుతోంది. దాని తరువాత విచారణకు ఆ అడుస్టుకు వెళ్లిన సమయంలో వ్యక్తి దొరకనటువంటి పరిస్థితి. అయినప్పటికి కూడా చాలా pursue చేస్తున్నాం. pursue చేస్తున్న కారణంగానే 38,000కేసులున్న సంఖ్యను 22,000కు తగ్గించేయడు క్షమి జరిగింది. దీంతో పాటు ముఖ్యంగా ఈ మధ్యకాలంలో అంధ్రప్రదేశ్ ఉన్నత న్యాయస్థానం కూడా ఒక ఆదేశం ప్రభుత్వానికి జారీ చేసింది. వారెంటును సక్రమంగా అమలు చేసి కోర్టుముందు నేరస్తులను తీసుకురావాలని ఆదేశించింది. స్టోర్స్ కూడా ప్రతి నెల, రెండు నెలలకొనారి మానిటరింగ్ చేస్తుంది. అందుకనే ప్రభుత్వం సంఖ్యను తగ్గించడంతో పాటు మీరందరు ఆందోళన చెందినట్లుగా లేక మీరందరూ సూచించినట్లుగా వారెంటును సక్రమంగా అమలు చేయడానికి కృ పిచేయడం జరుగుతుంది. కానీ గౌరవ సభ్యులు ఒకరు డిపార్ట్మెంటులోని కొంత మంది అధికారులు వారితో కుమ్కైనట్లుగా మాటల్డాడు. అది వాస్తవం కాదు.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు: అధ్యక్షా, గాలిలో కాల్పులు కాల్పిసటువంటి ఒక ప్రజా ప్రతినిధి, డి.బి.పి. దగ్గర కూర్చోన్నాడని స్టోక్స్ దినపత్రికలో వచ్చింది. దానిపైన ఏమైనా చర్య తీసుకున్నారా చెప్పపల్సిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు: స్టోక్స్ దినపత్రికలో వచ్చింది సార్.

శ్రీ కె.జి.నా రెడ్డి: దినపత్రికల్లో చాలా కథనాలు వస్తుంటాయి. అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులకు మీ ద్వారా నేను తెలియపర్చడమే కాకుండా, అడ్వైట్సుగా మీరు కూడా తెలియజేయండి. నేరస్తుడు కూడా జిడ్డి ముందుకు వచ్చి అతని వాదనను, అతని యొక్క బాధలను గురించి వినిపించడానికి అవకాశం పుందా లేదా ఒక సారి గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఒకవేళ ఆ వ్యక్తి punishmentకు అర్పాడైతే, తప్పని సరిగా చర్య గైకోనబడుతుంది. కానీ ఎవరైనా తగువు పెట్టుకున్నటువంటి వ్యక్తి యూనిట్ ఆఫ్సర్ దగ్గరకు నేను పొరపాటు చేయలేదనో, ఆ సమయంలో అక్కడ లేననో లేక నా పరిస్థితి ఈ విధంగా ఉండని చెప్పుకోవడంలో ఏమి అభ్యంతరం లేదు. ఇది cognizable అపునా, కాదా, వెంటనే అరెస్టు చేయాలా, లేదా అనేటటువంటిది యూనిట్ ఆఫ్సర్ నిర్ణయించుకోవల్సి పుంటుంది అదే విధంగా చర్య తీసుకోవాల్సినటువంటి పరిస్థితి అతనికి పుంటుంది. He has to take a decision for arrest., whether it is a fact or not. అందుచేత ఏది ఏమైనప్పటికి తప్పని సరిగా చర్య తీసుకుంటారని చెప్పి తెలియజేస్తా, అదే విధంగా గౌరవ

సభ్యులు నేర ప్రవృత్తిని కల్గించే విధంగా ఇటు టి.వి. ఛానల్స్‌లో, పత్రికల్లో వస్తున్న కథనాలపై డిపార్ట్మెంటు చర్య తీసుకోవాలని కోరారు. అందుకు చట్టం పుస్తది. ఆ చట్ట పరిధిలో కలెక్టరుతో పాటు మరియు ఇతర అధికారులు చర్యలు తీసుకోవాల్సి పుండి. గతంలో కూడా ఈ విషయం ప్రస్తావసుకు వచ్చినప్పుడు నేను అధికారులకు చర్య తీసుకోవడానికి ఆదేశాలు జారీ చేయడం జరిగింది. అలాగే టి.వి. ఛానల్స్‌ను వెంటనే రద్దు చేసే అధికారం మాత్రం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా లేదా అనే విషయాన్ని ఆలోచించాల్సి పుండుంది. ఏది ఏమైనా వారెంట్లు సక్రమంగా అమలుచేసే విషయంలో ప్రభుత్వం తప్పని సరిగా చర్యలు తీసుకుంటుంది. ఇందులో ఏదైనా లోపం అధికారుల వలన జరిగినట్లయితే చర్య తీసుకుంటుంది. గౌరవ సభ్యులు ఇచ్చినటువంటి సూచనలను దృష్టిలో పెట్టుకుని తప్పని సరిగా అమలయేలా చర్యలు తీసుకుంటామని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

ఉ. 10.50

కేంద్ర జూబి శాఖ సిఫారసులు

ప్రశ్న నెం.35(1407)

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు:

గౌరవనీయులైన గమలు, భూగర్భ, చేసేత, జూబి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) కేంద్ర జూబి శాఖ చేసిన సిఫారసులను అమలుపరచడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటి;
- ఆ) సూలు, అడ్డకాలు, కెమికల్స్‌పై సబ్సిడీ ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం ఉద్దేశిస్తున్నదా;
- ఇ) చేసేతకారులకు సరఫరా చేయడానికి సూలు బ్యాంకులను ఎస్పటిలోగా ఏర్పాటు చేస్తారు?

గమలు, భూగర్భ, చేసేత, జూబి శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి పి. సబిత)

- అ) ఆ శాఖకు సిఫారసు లేవీ అందనందున, ఈ ప్రశ్న ఉత్పత్తున్నం కాదు.
- ఆ) అప్పనండీ
- ఇ) ఎన్వోచ్డిసి సుండి గాని లేదా ఆప్సోకు చెందిన ప్రస్తుతం ఉన్న సూలు డిపోల సుండి గాని సంఘాలు సూలును కొనుగోలు చేసుకోవచ్చును. కావున, ప్రత్యేకంగా సూలు బ్యాంకులను ఏర్పాటు చేసే అవసరం లేదు.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : కేంద్ర ప్రభుత్వం సుంచి సిఫారసులు మాకు ఏమీ లేవని మంత్రి గారు సమాధానం చెబుతున్నారు అధ్యక్షా. నేను ఒక విషయం చెబుతున్నాను. చేసేత కార్బికులకు హోస్ కం పర్క్సెట్ స్క్రూము ఒకటి సెంట్రల్ గనర్చుమెంటు ప్రవేశపెట్టింది. ఒక చేసేత కార్బికుడికి రూ.40 నేలు ఇవ్వాలని. ఈ ప్రభుత్వం ఆ డబ్బులను ఇందిరమ్మ స్క్రూముకు జమ చేసి, ఇప్పుడు *as it is* గా రూ.25 వేలకు ఇల్లిచ్చేస్తాము. చేసేత కార్బికులకు అదనంగా ఇన్వము అంటున్నారు. మరి ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వ నిబంధన లకు నిరుద్ధమా కాదా మంత్రి గారు సమాధానం చెప్పాలి. అదే విధంగా ఈ మిల్లులు హోంక్యూర్స్ ఇవ్వాలి.

అది కేంద్ర ప్రభుత్వ నిబంధన. కాని మిల్లులు హంక్యూర్న్ ఇవ్వడం లేదు. చేసేత వారికి ఆ నూలు దొర కడం లేదు. నూలు, రంగులు, కెమికల్లు థర విపరీతంగా పెరిగిపోయింది. ఇదివరకు ఈ ప్రభుత్వమే 76 నెం. జీవో ఇష్ట్యా చేసింది. రంగులు, నూలు, రసాయనాల పైన 20% సబ్సిడీ ఇస్తామని ఒక జీవో ఇచ్చారు. ఆ జీవో కూడా అమలు జరిగే పరిస్థితి లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జీవోలు అమలు జరగ్పు. ఇటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జీవోలు అమలు జరగ్పు. ఎన్వోచ్డిసి అని నూలు డిసోలకు సంబంధించింది ఉంది. దానిలో నూలు దొరకడం లేదు. మొదలు డబ్బు కడితే రెండు మూడు నెలలకు నూలు ఇస్తున్నారు. అసలు నూలే లేని, సరుకులే లేని దుకాణాలు పెట్టారు. దీని వల్ల చేసేత కార్బూకులకు ఏం ప్రయోజనం కలుగుతుంది?

ఇంకోకటి ఏమిటంటే, ఇప్పుడు ఇస్తున్న చేసేతకు సంబంధించిన అంశాలన్నీ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన స్థిర్మేసు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యాడింగ్ అంతే. ఇస్తున్న స్థిర్ముసు గాని, లేదా వేరే స్థిర్ముసు గాని, ఎన్వోచ్డిసి స్థిర్ము గాని. ఏ స్థిర్ము అయినా లింక్ ఎత్తేసి, పొత్తు కలిపినట్లు 20 పైనలో, 30 పైనలో కలవడం, దానిని అమలు చేయకుండా ఉండటం. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వ విధానాన్ని అతిక్రమించడం కాదా? స్వస్థంగా చెప్పాలని మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బి. రాధాకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, ఈ రోజు రాష్ట్రంలో దాదాపు 1080 కోఅపరేటివ్ స్టోరీస్ పని చేస్తున్నాయి. స్టోరీలు పెయ్యికి పైగా ఉన్నపుటికీ వాటిలో యాక్ట్స్‌గా ట్రాన్స్‌కోర్స్ చేస్తున్నపి 200 లేక 300 కంటే ఎక్కువ ఉండవు. వాటిల్లో కూడా మెంబర్సుతో ప్రాక్టికల్‌గా సంబంధాలు పెట్టుకుని చేసేవి 25-30 కంటే ఎక్కువ ఉండవు. Out of 1100 ఇవి మాత్రమే ఈ రాష్ట్రంలో సక్రమంగా పని చేస్తున్నాయి. అప్పీ ద్వారా, ఎన్వోచ్డిసిల ద్వారా లోన్సు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. కేవలం స్టోరీలకు మాత్రమే ఈ అవకాశం కల్పించబడుతోంది. ఆర్టిసరీ ప్రజలకు, సెల్వోల్వ్ గ్రాపుల ద్వారా మనం అనేక రుణాలు మంజారు చేస్తున్నాం. అనేకమంది చేసేత కార్బూకులు ట్రైడిట్ కార్బూల ద్వారా, బ్యాంకుల ద్వారా లభ్య పొందుతున్నారు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో. వారందరూ కూడా స్వంతంగా పెళ్ళి నూలు కొనుక్కునే అవకాశం, వారికి కూడా సబ్సిడీ పచ్చే విధంగా ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుందని మంత్రి గారిని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. గత సమావేశంలో గవర్నమెంట్ అఫ్ ఇండియా లేబర్ డిపార్ట్మెంటులో లేబర్వెల్ఫర్ ఫండు స్థిర్ము పెట్టి బీడీ కార్బూకులు, మైన్ కార్బూకులు, ఐరన్బిర్ కార్బూకులు, సినిమా వర్గరూపకు ఉన్నట్లు ప్రావిడెంట్ ఫండ్, ఇప్సెన్ పంటివి చేసేత కార్బూకులకు కూడా ఒక వెల్ఫర్ ఫండ్ క్రియేట్ చేసి, దాని ద్వారా వెల్ఫర్ మెజర్స్ టీక్స్ చేస్తే బాగుంటుందని కోరడం జరిగింది. నేను ఒక మోడల్ స్థిర్ము తయారు చేసి ఇచ్చాను. దానిని ఎగ్గామిన్ చేయమని డైరెక్టర్ అఫ్ హాండ్లామ్స్ అండ్ టెక్స్టిల్స్ మంత్రి గారికి చెప్పడం జరిగింది. దానిని ఎగ్గామిన్ చేశారా?

శ్రీమతి పి. సబిత : అధ్యక్షా, మొట్టమొదటగా హాసింగ్ గురించి అడిగేరు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చినపుడు ఒక సెంబర్ మాత్రమే ఇచ్చారు. కాని ఇందిరమ్మ పథకంలో టోటల్‌గా వీవర్సు ప్రతి ఒక్కరికి ఇస్తూ, ప్రత్యేకించి చేసేత కార్బూకులకు సంబంధించి పెడ్డ వేసుకోడానికి రూ.15 వేలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మంజారు చేస్తోంది. ఇది ఎక్కుడైనా జిల్లా కలెక్టర్కు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారు అనోన్సు చేయడం జరిగింది. వీవర్సుకి ఇందిరమ్మ ఇల్లతో బాటు వర్క్‌పెడ్డ వేసుకోడానికి అదనంగా రూ.15 వేలు ఇవ్వడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరిస్తుందని స్పష్టమైన ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. హంక్యూర్న్

ఇప్పటివరకూ దేశంలో ఎక్కడా లేని విధంగా మన రాష్ట్రంలో మాత్రమే అమలు చేస్తున్నాము. ఆ ఫునత రాజ శేఖర రెడ్డి గారికి దక్కుతుంది. యార్న్ పైన 10% సబ్సిడీ, పొవలా వడ్డికి రుణాలు దేశంలో ఎక్కడా అమలు చేయడం లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ బాగా చేస్తోందని, ఈ రెండు సీబ్మున్ గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వం మిగతా రాష్ట్రాలకు లెటర్సు రాయడం జరిగింది. యార్న్ పైన సబ్సిడీ అనేది గౌరవ సభ్యులు ఇంద్రా మాటల్లాడుతూ అస్థయి చేస్తే, డిపోలో లేదని అన్నారు. సరఫరా చేయడంలో జాప్యం జరుగుతోందని చెబుతున్నారు. అటువంటి జాప్యం జరగకుండా చూస్తాం అధ్యక్షా. ప్రతి సంవత్సరం అనుకున్న దాని కంటే ఎక్కువే వీవరస్తు ఇక్కడ నుంచి కొనుగోలు చేయడం జరుగుతోంది. 2004-05 లో రూ.27 కోట్ల నిలువైన యార్న్ కొనుగోలు చేస్తే, 2005-06 లో రూ.28 కోట్లు, 2006-07లో రూ. 36 కోట్లు, 2007-08లో రూ.48 కోట్ల యార్న్ కొనుగోలు చేయడం జరిగింది. వాళ్ల కోరుకున్న మేరకు జాప్యం జరగకుండా సరఫరా జరిగేలా ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తూ, ముఖ్యంగా 10% సబ్సిడీకి రూ.7 కోట్లు బడ్జెటులో పెట్టుకోవడం జరిగింది సబ్సిడీ ఇప్పడానికి. సభ్యులు రాధాకృష్ణయ్య గారు చెప్పినట్లు సహకారం రంగంలో వారికి ఇచ్చి, సహకారేతర రంగంలోని వారికి ఇప్పకపోతే ఇఖ్యంది పస్తుంది కాబట్టి, వారికి కూడా ఇవ్వాలని చెప్పారు. ఈ ప్రభుత్వం దానిని కూడా అలోచించి ముఖ్యమంత్రి గారు సహకారేతర రంగంలో వారికి కూడా ఇప్పడం కొరకు అర్థాలైన వారికి గుర్తింపు కార్బూ లివ్వాలని ఆలోచి ఏ.డి.లకు చెప్పడం జరిగింది. ఇంచుమించి ఒక లక్ష యాభై వేల మందికి ఇమీడియటగా ఇండివిడ్యువలగా కార్బూలిచ్చి, దీనిని పర్టింపచేయాలని ప్రత్యేకంగా చెప్పడం జరిగింది. ఎన్పోచ్ డిసి నుంచి 68 యార్న్ డిపోస్, ఆప్స్ నుంచి 11 సూలు డిపోల ద్వారా సరఫరా చేస్తున్నాము. డిమాండు ఎక్కువ ఉంటే ఆప్స్ ద్వారా కూడా సూలు డిపోలు ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది అధ్యక్షా.

శ్రీ బి. రాధాకృష్ణయ్య (మైకు లేదు) : ఆలోచి ఐడెంపటీ కార్బూలు ఇప్పు చేశారు. ఎన్పోచ్ డిసి లో గాని, ఇతర డిపోలో గాని ఇచ్చిన ఐడెంపటీ కార్బూలతో పెడితే సబ్సిడీ మీద సూలు ఇచ్చే అవకాశం ఉండాలి.

శ్రీమతి పి. సబిత : సహకారేతర రంగాలలో ఉన్న వారికి ఏప్రిల్ మొదటి తేదీ నుంచి అమలు చేయమని స్పష్టంగా ఆదేశాలు ఇచ్చాం అధ్యక్షా. సహకార రంగంలో ఉన్నవారికి జనవరి ఫస్టు నుంచి ఇస్తున్నాము. రూ.2 కోట్లు రిలీజ్ చేశాము. 150 సంఘాలు ఇప్పటికే సబ్సిడీ బెనిఫిట్ పొందడం జరిగింది.

శ్రీ చేరుపల్లి సీతారాములు : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు హాస్ కం వర్క్‌పెట్ గురించి చెప్పారు. రూ.40 వేలు ఒక చేసేత కార్బూకుని ఇంటికి. దానిని మార్పివేసి ఇందిరమ్మ ఇళ్ల అంటున్నారు. మరి ఇందిరమ్మ ఇళ్ల రూ.25 వేల నుంచి రూ.31 వేలు చిల్లర అయింది. మళ్లీ రూ.10 వేలు, రూ.10 వేలు ఇట్ల పెంచుతున్నారు. ఇంకా ఇస్తామని అంటున్నారు. సుమారు రూ.50 వేలు అయింది ప్రభుత్వ పరంగా. అప్పు గాని, సబ్సిడీ గాని ఇతరత్రా గాని. అది కూడా చాలాదని చర్చ జరుగుతోంది. పెంచాల్సిన అవసరం ఉంది.

ఁ . 11 .00

ఈ రకమైన పెరుగుదల చేసేత కార్బోకులకు వర్తించాలా లేదా ? 25 వేల ఇండ్లు ఉన్నపుడు చేసేత కార్బోకులకు 40 ఇచ్చారు . ఇందిరమ్మ ఇండ్లు పెరిగిసపుడు చేసేత కార్బోకులకు కూడా పెంచాలా వద్దా ? పెరగసపుడు చేసేత కార్బోకు ఇండ్లు ఎట్లా కట్టుకుంటారు . ఇందిరమ్మ గృహాలకు ప్రభుత్వం ఏ విధంగా అదనపు సహకారం అందిస్తుందో ఈ చేసేత కార్బోకులు 40 వేలకు కూడా దానిని లింక్ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది . ఈ విషయం మంత్రిగారు క్లారిఫై చేయాలని తమరిద్వారా కోరుతున్నాను . ఇక మినిమం వేబెస్కు సంబంధించి . ఆరుమాసాల క్రితం నుండి ఇప్పటివరకు థరలు విపరీతంగా పెరిగాయి . కూలీలకు గిట్టుబాటు థర రావడంలేదు . దారిధ్యంతో ఆకలిచాపులు, ఆత్మహత్యలకు వీరు గురొతున్నారు . అయిదు సంపత్సరాల క్రిందట ఎంత కూలి ఉందో ఇప్పు కూడా అదే ఉంది . చేసేత కార్బోకులను కూడా ఉపాధి హమీ క్రింద చేర్చితే బాగుంటుంది, ఎనిమిది గంటలు పనిచేస్తే రు . 25లు వస్తుంది . అందునఁ ఈ స్పీము వారికి కూడా వర్తింపజేయాలని కోరుతున్నాను . ఎన్ టి రామారావుగారు పెట్టిన జనతా వస్తోలు మళ్ళీ పెడితే ముసలివారికి కూడా కూలి దొరుకుతుంది . ఉపయోగపడుతుంది . దీని విషయంలో ఆలోచించండి .

మిస్టర్ షైర్స్ ప్రశ్న : ప్రశ్న అడగండి . సమాచారం మొత్తం చెబితే ఎట్లా ?

శ్రీ బి . రాధాకృష్ణః : అధ్యక్షా, రు . 15 వేలు వర్క్‌పెట్ కొరకు ఇస్తున్నారు . రూల్స్ ప్రకారం ఆలర్డీ ఇండ్లు నిర్మాణం అయిపోయిన తరువాత ఇచ్చేకంటే, లభ్యదారుడు చేసేత కార్బోకుడయితె దానిని నిర్ధారించుకుని ముందే రు . 15 వేలు ఇస్తే వర్క్‌పెట్ ఎటాచ్‌డ్గా కట్టుకోడానికి అవకాశం ఉండి నిర్మాణప్రయం అతనికి ఆదా అవుతుంది . కాబట్టి శాంక్షణింగ్ సమయంలోనే ఇటువంటి చర్యలు చేపడితే చేసేత కార్బోకుడికి వెసులుబాటు కలుగుతుంది కాబట్టి ప్రభుత్వం ఆ విధంగా ఆర్డర్స్ ఇస్తే బాగుంటుంది .

మిస్టర్ షైర్స్ : మీరు క్వశ్వన్కు సంబంధించి అడగండి . కానీ You are making a regular debate. It is not a short discussion. Please take your seat. Suggestions are always welcome.

శ్రీమతి పి . సబితః : అధ్యక్షా, ఇందిరమ్మ హసోంగ్కు సంబంధించి గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లు బిడ్జిలోన్ వరకు రు . 50వేలు అవుతుంది . దానికి అదనంగా రు . 15 వేలు ఇస్తున్నాము . అన్ని ఇండ్లకు పెంచాలన్నపుడు వీలికి కూడా పెంచితే బాగుంటుందని ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకుని వెళ్లి నపుడు రు . 50 ఫ్లస్ రు . 15 వేలు ఇస్తే పెట్ వేసుకోడానికి సరిపోతుందని దానిని గ్రాంటుగా ఇచ్చారు . అప్పుకాదు . ఇది ప్రభుత్వమే భరిస్తుంది . వీవర్సు ముందే గుర్తించి చేయాలని గౌరవ భ్యులు అన్నారు . మొదటి ఫేజులో ఇది జరగలేదు కానీ రెండు మూడు ఫేజులలో జిల్లా కలష్టకర్లందరికి స్పష్టంగా అదేశాలు ఇచ్చాము . చేసేత కార్బోకులు ఉన్నపుడు 50 సంపత్సరాలకే పెశ్చన్లు ఇస్తున్నాము . గ్రామాలలో ప్రతిచోట కూడా ఇది ప్రత్యేకదృష్టితో చూడడం జరిగింది . పెడ్డకు సంబంధించి అదనంగా రు . 15000 ఇవ్వడం ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్న నిర్ణయంగా తెలియజేస్తున్నాను . ఇంది

రమ్మ ఇండ్లకు పూర్వచర్చలో పెంచితే దీనికి కూడా తప్పకుండా పెంచడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

పైదరాబాదులోని పాణియ సంస్కృత విద్యాలయానికి కేటాయించిన భూమి దుర్వినియోగం
ప్రశ్న నెం . 36 (1496)

శ్రీ బి . కమలాకర రావు

గౌరవనీయులైన రెవిన్యూ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

ఆ పైదరాబాదు, దిల్సుక్ సగర్లోని రు . 100 కోట్ల విలువగల 10 ఎకరాల భూమిని పైదరాబాదులో వేదాలు సంస్కృతం ప్రచారం చేయడానికి పాణియ సంస్కృత విద్యాలయానికి ఇచ్చిన విషయం వాస్తవ మేనా ?

ఆ ఆ విద్యాలయం సదరు భూమిని ఇతర ప్రయోజనాల కోసం వినియోగిస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా ?

ఇ నిఫూశాఖ ఈ విషయమై విచారణ నిర్వహించి భూమిని వెనుకకు తీసుకోవలసిందని ప్రభుత్వానికి సిఫారసు చేసిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా ?

ఈ అయితే, దీనిపై తీసుకున్న చర్య ఏమిటి ?

రెవిన్యూ శాఖమంత్రి (శ్రీ ధర్మాస్తన ప్రసాదరావు)

ఆ సరూర్ణసగర్ మండలం, గడ్డి అన్నారం గ్రామం సర్వే నెం . 103లోని 10 ఎకరాల 13 గుంటల భూమిని 1974 లో, 1983లో ప్రభుత్వం పాణియ సంస్కృత కళాల ట్రస్టు పేరట ఉచితంగా కేటాయించింది. ఈ కేటాయింపు భూమిజేస్తు చెల్లించడానికి, ఈ భూమి విలువలను ప్రభుత్వ విరాళంగా పరిగణించడానికి లోబడి వుంటుంది. ఈ భూమి ఏ ప్రయోజనం నిమిత్తం కేటాయించడమయిందో అట్టి ప్రయోజనానికి భూమిని వారికి అప్పగించిన తేదీ నుండి 5 సంవత్సరాల లోపల వినియోగించుకోవాలన్న పరిశులు, భూమి నిఱియోగ ప్రణాళికను సంబంధింత పరిపాలనా శాఖలో ప్రభుత్వ ఆమోదం పొందాలన్న పరిశులు లోబడి వుంటుంది .

ఆ లేదండీ .

ఇ, ఈ నిఫూ, అమలు శాఖ పాణియ సంస్కృత కళాల ట్రస్టు వనితీరుపై విచారణను నిర్వహించి, ట్రస్టు ఆశయాలు, డీడ్, భూమిని ఉచితంగా కేటాయించిన పరిశుల విషయమై ఎప్పటికప్పుడు జారీచేసిన ఉత్తరపులను సమీక్షించవలసిందని, ట్రస్టు మేనేజిమెంటు నుండి మార్కెటు ధరను వసూలుచేయడానికి చర్య ప్రారంభించవలసిందని సిఫారసు చేసింది. తదనుసారంగా, రంగారెడి జిల్లా, సరూర్ణ గర్ మండలం, గడ్డి అన్నారం గ్రామం సర్వే నెం . 103 లోని 8 ఎకరాల విస్తీర్ణం 2 ఎకరాల 13 గుంటల విస్తీర్ణాలు గల ప్రభుత్వభూమిని పాణియ సంస్కృత కళాల ట్రస్టు పేరట చేసిన కేటాయింపును

ప్రభుత్వం సమీక్షించి, 1975, ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) రాష్ట్రభూమి కేటాయింపు, శిశ్చ నియమావళిలోని 6 వ నియమం క్రింద పరతుకు లోబడి 9.7.2008 తేదీగల రెవిన్యూ (అపైన్ -5) శాఖ జివో ఎంఎస్ నెం . 848 లోని ఇతర మామూలు పరతులకు లోబడి ఎకరా ఒక్కింటికి రు . 1.50 లక్షల ధరను వసూలు చేసేందుకోసం ఉత్తరువులు జారీచేసింది .

శ్రీ బి . కుమారకర రావు : అధ్యక్షు, పాణిసీయ సంస్కృత విద్యాలయం అనే సంస్థను 1974లో వెంగళరావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నపుడు సంస్కృతం, వేదాలను ఉచితంగా ప్రచారం చేయడానికి ఒక సంస్థను పెడుతున్నాము . దానికి ఒక 10 ఎకరాలు భూమి కావాలని గుర్తుమొంటేను అర్థించితే , మంచి కారణాల కోరకు, నేదాలను ప్రచారం చేయడానికి మంచి ఉద్దేశ్యంతో వచ్చారు కనుక గుర్తుమొంట ఇచ్చింది . కాలానుగుణంగా ఆ ల్యాండ్ వారి చేతుల్లోనే ఉంది . దానికి ఉపయోగం జరగేదు . గుర్తుమొంట వచ్చింది పోయింది . ఈ మధ్య ల్యాండ్ ధరలు పెరిగాయి కనుక 10 ఎకరాలు ధర అక్కడ దిల్సుఫ్ సగర్లో 100 ఎకరాలు అయింది . The land has been given by the Ministry of Revenue for the propagation of Vedas & Sanskrit. But now it is misused. I am putting a supplementary. It is an age old story. The Government might not have the records. The point is that for what purpose the land is given, it is not being used for that purpose properly. Instead of spreading Vedas and Sanskrit Language, the Institution like B.Ed College, M.Ed. College, Law College and such colleges have come up in that place, not propagating the Vedas and Sanscrit. The land has been given by the Ministry of Revenue., and it is given to a Trust. The Revenue Department says that it is not the prerogative of this Revenue Department to oversee whether the land is being properly used, it is Administrative Department and it comes under the Ministry of Endowments. The land is not being used for the purpose for which the Government has given, but it is misused.

ఉ.11.10

CHAIRMAN : Please give a separate notice. I will agree.

SRI B.KAMALAKER RAO : Yes.

CHAIRMAN ; Yes. Postponed.

శ్రీ ధర్మ ప్రసాద రావుః పోట్టిపోన్ అయితే మళ్ళీ కష్టం
(అంతరాయం)

SRI PUvvADA NAGESHWARA RAO: It has become House property.
పూజ్ ప్రాప్తి అయిన తరువాత తమరి అనుమతితో ఎవరయినా క్వశ్వన్ సప్తమొంటరీలో అడగుచుచు.

MR.CHAIRMAN: I am not allowing. Till 11.00 a.m. I have allowed. Now matters under Rule 311 are there.

శ్రీ సిహెచ్. సీతారాములుః ఇది ముఖ్యముయినది, కాబట్టి అడుగుతున్నాము.

మిస్టర్ శైర్స్ : ఒక సంవత్సరం అయింది. ఇది మొదటిసారి కాదు. చెప్పిలంటే ఇంకా ప్రశ్నలు ఉన్నాయి. కమలాకర్ణరావుగారు ఇంటుడ్వాబ్ నుండి చెబుతున్నారు. అపోలో అనుపత్రికి ముడిపెడుతున్నారు. Let us distribute the time to others also. You allow others also to speak. Now I will allow the Minister to answer. Everybody want their pleasure not the pleasure of the House.

శ్రీ ధర్మస్తాన ప్రసాదరావు : 1974లో సాంస్కృతిక కళాశాల ట్రస్ట్ పేరుతో ఉచితంగా కేటాయించడం జరిగింది. సబ్సైక్యోంట్స్ గా ఇదే సంస్ మరొక అప్లికేషన్ పెడితే మరొక 2 ఎకరాల 13 గుంటలు 1983లో ఆ ప్రభుత్వం మళ్ళీ కేటాయించింది. అప్పటికే 10 ఎకరాల చిల్లర భూమి అయింది. మళ్ళీ 2002లో ఈ భూమి కుదువ పెట్టుకోవడానికి ఈ సంస్ అప్పె చేసుకోవడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చింది. 2002లో ఉత్తర్వు నెం:391 క్రింద కుదువ పెట్టుకునే అవకాశం కల్పించడం జరిగింది. అంతేకాకుండా, ఈ ట్రస్ట్ ని పేరు మార్చుకోవడానికి కూడా ఆ ఉత్తర్వులో అనుమతి ఇవ్వడం జరిగింది. ఒకప్పుడు పెట్టిన సాంస్కృతిక కళాశాల పేరును సాంస్కృతిక విద్యను కొనసాగిస్తూనే ప్రాసాదియ సాంస్కృత్ కాలేజ్ ట్రస్ట్ గా మార్చుకోవడానికి జి.ఓ.నెం:209 కింద ప్రభుత్వం 2002లో పర్మిషన్ ఇచ్చింది. మెడికల్ కాలేజ్కి అనుమతి ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ విధంగా చూస్తే, సిబిఎస్.ఐ., హైమ్యాల్, కాలేజ్ ఎడ్యూకేషన్ హస్పిటల్సీబాటు ఒకటి డెంటల్ కాలేజ్ హస్పిటల్ ఫసిలిటీబాటు స్టే గ్రౌండ్ 2 ఎకరాల చిల్లర మొత్తం 10 ఎకరాలు యుట్లైజ్ చేసుకున్నారు. విజిలెన్స్ అండ్ ఎన్ఫోర్మెంట్సారు ఒకసారి ఈ కళాశాల మీద కంపాయింట్ ఇస్ట్రీ వారు మొత్తం స్థాడి చేసి ప్రభుత్వానికి ఒక నివేదిక ఇచ్చారు. నివేదిక సారాంశం ఏమిటంటే, బరిజిసల్గా ఇచ్చింది, కొంచెం డీవియేట్ అయ్యారని ఉచితంగా ఇచ్చింది ఉన్నదానికి, డబ్బు కల్పీ చేయాలని వారు ఒక రిపోర్ట్ ఇస్తే పీరు పరిశీలించి కొంత అవాంట్ కల్పీ చేస్తూ రెగ్యులరైజ్ చేయడం జరిగింది. 1974లో ఇచ్చింది. ఇప్పటికి కూడా ఆ కళాశాల చెబుతున్నది ఏమంటే, సిబిఎస్.ఐ., లో ఉంటే, సంస్కృతాన్ని సబ్జక్ట్ గా పెట్టి ప్రమాట్ చేస్తున్నాము, కొనసాగిస్తున్నాము అని. ప్రభుత్వం అనేక సంస్లకు ఇచ్చినట్లు ఇటీవల చూస్తున్నారు. చాలా కళాశాలలకు భూములు ఇచ్చాము. బిట్స్ పిలానికి రు.1.50 లక్షల చోపున 200 ఎకరాలు ఇవ్వడం జరిగింది జార్జియా టెక్నాలజి యూనివరిటీ, అన్నిరకాకు చెందినది, కొత్తారులో రు.1.50 లక్ష ఎకరం చోపున 150 ఎకరాలు, టాలా ఇన్స్టియూట్ ఆఫ్ సోషిల్యూ ఎకనామిక్ స్టడీస్ కి ఎకరం రు.1.50 లక్షల చోపున ఇవ్వడం జరిగింది. అదే విధంగా, ఎకరం రు.1.50 లక్షల చోపున ఆ భూమికి డబ్బు కల్పీ చేసి విజిలెన్స్ నివేదిక ఆ విధంగా ఇవ్వడం జరిగింది. అదే విధమైన కండీషన్ అప్పె అవుతాయి. ఎడ్యూకేషన్ ఇన్స్టియూషన్స్ సదుపుకోవలసి ఉంటుంది. ఇతరతా పర్సన్ డీవియేట్ చేసుకోవడానికి అవకాశం లేదు.

SRI B. KAMALAKER RAO:- Sir, the land was given for a particular purpose but that purpose is not served. It is given to the Apollo Hospital. When we contacted, they said that there was an agreement between the Dist. Collector, Hyderabad and the Apollo Hospital. My specific question is whether it is a fact that 10 acres of land at Dilsukhnagar was given to Samskrita Vidyalaya for the propagation Vedas and Sanskrit. It is relevant to mention here that the land is not being used by the said Vidyalaya. The Vigilance Department has conducted an enquiry into it and recommended to the Government to take back the land. An extent of Ac. 2.13 gts. of land was allotted to Panineeya Sanskrit College Trust for collection of value with usual conditions.....

MR.CHAIRMAN : I am not allowing further discussion. If you want, put a supplementary.

శ్రీ ధర్మ ప్రసాదరావుః దీనిలో కండిషన్ లేపు. ల్యాండ్ యుట్లైబేషన్ పర్టికులర్గా ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్స్టిట్యూషన్లుని ఉత్తర్వు చెబుతోంది. అక్కడున్న ఎం.ఆర్.ఓ., వారి అజమాయిసీ ఉంటుంది. ట్రస్ట్ యాక్షివీటీని ట్రస్ట్ సరిగ్గా చేస్తున్నదా, లేదాఅని యాన్సుపర్లగా వారి ట్రస్ట్లన్నీ అడిట్ చేసేది ఎండోమెంట్లో ఉంది.వారిటబుల్ ట్రస్ట్లన్నీ వారు చూసుకుంటారు. భూమి నినియోగానికి సంబంధించి రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ అన్ని చేస్తూ ఉంటుంది. అవసరమయిన కేటాయింపులు క్యాన్సీల్ చేస్తూ ఉంటుంది. హౌస్‌రిస్ట్ ఉంటుంది, ఇప్పన్నీ భూమికి సంబంధించి ఉపయోగంలో మార్పులు వ్యాపారమైన సదరు రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ బాధ్యత తీసుకుంటుంది.

(అంతరాయం)

SRI M. MANIK RAO : Sir, when I was the Minister for Municipal Administration, it was Rs.35/- per Sq.Yd.

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావుః అధ్యక్షో,...

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : ఆయన మీకన్నా ముండే అడిగారు. మీరయితే ఎస్సుడుపడితే అస్సుడే లేస్తారు. పెద్దవారు సీనియర్ మెంబర్ మీరు. పెద్దవారికి చెప్పాలా?

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావుః ఏ పర్ఫెన్ కోసం భూమిని ప్రభుత్వం నుండి తీసుకున్నారో, ఆ పర్ఫెన్ వారు నెరవేర్పలేదని బయటపడుతోంది. మంత్రిగారి సమాధానం ద్వారా తెలిసింది. ఈ వాయిలేషన్ పచ్చిన తరువాత మనం ఎందుకు క్యాన్సీల్ చేయకూడదు, ఎందుకు మరొక పర్ఫెన్ కోసం నినియోగించకూడదు? ఎప్పుడు ఇప్పణ్ణుయస్సియల్ పర్ఫెన్ చూడాలి. రెస్టోరాంబుల్ అయిన వారు ఎంక్యులిరిలో తెలియదా? ప్రభుత్వం కంట్లోల్ చేయవచ్చు.

రు.1.50 లక్షల పరకూ ఇచ్చామనే ధోరణ సరైనది కాదు. దయచేసి సవరిస్తారా, వెనకకు తీసుకోవడానికి ఆలోచిస్తారా? ఇచ్చిన పర్ఫెన్ నెరవేర్పనివారిని సరి చేయడానికి ఇది ఒక మార్గము.

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావుః 1970లో , it was Rs. 35/- per Sq. Yard. But now it is one lakh rupees per square yard.

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : ఈ ప్రశ్నకి సంబంధం లేదు.

శ్రీ ఎం .మాణిక్ రావుః అగ్రివెంట్ క్లియర్గా ఉంది . అందుకే చెప్పాను .

శ్రీ ధర్మ ప్రసాదరావుః నాగేశ్వరరావుగారు మాల్చాడుతూ డీవియేట్ అయ్యారని అన్నారు. టైమ్ టు టైమ్ ప్రభుత్వం 1970లో అలాట్ చేసిన తరువాత 1987లో కొంత ల్యాండ్ అలాట్ చేసింది. 2002 డిస్ట్రిక్ట్ కాలేజ్ ప్రారంభం చేయడానికి అనుమతి ఇచ్చింది. ఎడ్యుకేషన్ ట్రస్ట్ కింద దానిని మార్చారు. అందుకోసం డీవియేట్ అయ్యారని చెప్పడానికి దీనిలో ఎక్కుడా లేదు. ఎన్.ఆర్.ఐ. విద్యార్థుల నుండి డబ్బు కల్తెక్క చేసుకోవడానికి 2002లో అనుమతి ఇచ్చారు. ప్రతీ సందర్భంలో ప్రభుత్వం నుండి అనుమతి తీసుకుంటునే ప్రారంభం చేస్తున్నారు.

ఇ.11.20

ఎ.పి.పి.ఎస్.సి.నియామకాలలో రిజర్వేషన్ నియమం

ప్రశ్న నెం.37 (1707)

సర్వశ్రీ బోమ్మిడి నారాయణ రావు, మల్లుల లక్ష్మీనారాయణ, దాడి వీరభద్రరావు

గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

- అ) గ్రాఫు-1 మెయిన్ పరీక్షలకు అభ్యర్థులను ఎంపిక చేయడంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీసు క్లీఫన్ రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ ను పాటించని విషయం వాస్తవమేనా ?
- ఆ) అభ్యర్థుల ఎంపికలు రాజ్యంగ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా వున్నాయని హై కోర్టు అభిప్రాయపడిన విషయం వాస్తవమేనా?
- ఇ) ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ సర్వీసు క్లీఫన్ గ్రాఫు-2 తదితర సర్వీసుల వ్రాత పరీక్షకు అభ్యర్థులను ఎంపిక చేయడంలో రూల్ ఆఫ్ రిజర్వేషన్ ను అమలు పరుస్తున్నదా?
- ఈ) అభ్యర్థులను ఎంపిక చేయడంలో అనుసరిస్తున్న రిజర్వేషను వ్యవస్థ నియమావళి వివరాలను సభా సమక్షంలో పుంచుతారా?

ముఖ్యమంత్రి గారి తరఫున హోం శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. జానారెడ్డి)

- అ) లేదండి.
- ఆ) హై కోర్టు పేర్సేరు అభిప్రాయాలను వ్యక్తం చేసినందును, ఈ విషయంలో ఒక ప్రత్యేక అనుమతి అభ్యర్థన (ఎస్.ఎల్.పి) ను దాఖలు చేయడమయింది.
- ఇ) అపునండీ
- ఈ) ప్రాథమిక పరీక్ష నుండి అభ్యర్థులను ఎంపిక చేయడానికి 1984లో ఆంధ్రప్రదేశ్ హై కోర్టు ఇచ్చిన తీర్మాను ఆధారంగా చేసుకొని జారీ చేసిన 31.12.1997 తేదీగల ప్రధాన పరిపాలన (సర్వీసులు.ఎ) శాఖ జీ.ఓ.ఎమ్.ఎస్.నెం.570 ప్రతిని, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర, సబార్డ్ నేట్ సర్వీసు నియమావళిలోని 22,22(ఎ) నియమం ప్రతిని సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

(అనుబంధం)

శ్రీ బోమ్మిడి నారాయణ రావు: అధ్యక్షా, ఇటీపలి కాలంలో Group I, Group II ఉద్యోగ నియమకాల్లో రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ పాటించడం లేదని వివిధ పత్రికల్లో రావడం జరిగింది. అటువంటిది లేదని, ముఖ్యమంత్రి గారి సమాధానాన్ని హోం శాఖ మంత్రి గారి ద్వారా విన్నాము. ఇది వాస్తవమైతే హైకోర్టు తీర్పుని, రిజర్వేషన్స్‌ని పాటించాలనుప్పుడు నుప్పిం కోర్టుకి ఎందుకు వెళ్లాల్సి వచ్చింది. నుప్పిం కోర్టుకి వెళ్తే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం హైకోర్టుని ఉండుంటుంచినట్లు కాదా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ మల్లుల లక్ష్మీనారాయణ : అధ్యక్షా, కేంద్రంలో యు..పి.పి.ఎస్.సి.కి ప్రిలిమినరి, మెయిన్స్ ఇంటర్వ్యూల్లో రూలాఫ్ రిజర్వేషన్స్‌ని కేంద్రంలో అమలు చేస్తుండేవారు. రాష్ట్రంలో హైకోర్టు రిజర్వేషన్స్‌ని అబ్బర్ చేయాలని తీర్పు ఇచ్చినపుటికి ఈ రాష్ట్ర సర్వీస్ కమీషన్ ఛైర్మన్ గారు నుప్పిం కోర్టుకి వెళ్డడ మన్నది ఈ ప్రభుత్వమే ఆయన వెనక ఉండి, బి.సి.లకు చాలా అన్యాయం చేసే విధంగా, బి.సి.లను అణగదోక్కే విధంగా నడిపిస్తోందనే అభిప్రాయం అందరిలో కలుగుతోంది. ఇప్పటికేనా ప్రభుత్వం అలోచించి, కేంద్రంలో అమలు చేస్తున్న విధంగానే రాష్ట్రంలో ప్రిలిమినరి పరీక్షల్లో రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ అమలు చేయాలని, అందుకు తగిన చర్యలు తీసుకొంటారని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ముండ్ల వెంకట శివారెడ్డి : అధ్యక్షా, కర్రాటక తదితర రాష్ట్రాల్లో ప్రిలిమినరి ఎగ్గామినేషన్ స్థాయిలోనే రిజర్వేషన్స్ ఉన్నాయి. భవిష్యత్తులో కోర్టుకి వెళ్డడం వంటి సమస్యలు రాకుండా ఉండే విధంగా మన రాష్ట్రంలో కూడా ప్రిలిమినరి ఎగ్గామినేషన్ స్థాయిలోనే రిజర్వేషన్స్ పెట్టే అవకాశం ఉందా, లేదా? ఈ రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ వల్ల మహిళలకు అన్యాయం జరిగింది. ఈ విషయమై ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. 196 పోస్టులకు 55 మంది అభ్యర్థులను పిలిచారు. 1:14 రేపియోలో మహిళలు రావడం జరిగింది. అంటే 57 పోస్టులకు గాను 2550 మంది మహిళలు గ్రావ్ వన్ మెయిన్ పరీక్షలు వ్రాయాల్సి ఉండగా, కేవలం 824 మందినే అర్థులుగా ప్రకటించారు. రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ లేకపోవడం వల్ల ఈ ఎగ్గామినేషన్స్ వ్రాయడానికి సుమారు రెండు వేల మంది మహిళలు ఎలిజిబిలిటీ కోల్పోయారు. దీనిబట్టి మనం మహిళలకు న్యాయం చేస్తున్నట్లు? లేదా? ఆలోచించాలి. మహిళా కోటా 1 : 15 ప్రకారం ఎగ్గామినేషన్స్‌ని కండక్ట చేయాలని కోరుతున్నాను. రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ లేకపోవడం వల్ల, బి.సి.లో 1:125 నిష్పత్తిలో పిలిచారు. ఒక పోస్టుకి 125 మంది పస్తుంటే కాంపటీషన్ ఎంత తీవ్రంగా ఉంటుందో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఇచ్చితంగా హైకోర్టు నిర్ణయం ప్రకారం రూలాఫ్ రిజర్వేషన్ పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకరరావు : అధ్యక్షా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సర్వీస్ కమీషన్ (ఎ.పి.పి.ఎస్.సి.) కాన్సిట్యూషన్స్ బాడి. గ్రావ్ 1, ప్రిలిమినరి ఎగ్గామ్స్ కండక్ట చేసినప్పుడు, మెయిన్స్ కి క్వాలిప్సై చేయడానికి certain ratio ఇచ్చి తంగా పాటించాలి. ఆ రేపియోలో as per the U.P.S.C. guide lines, Supreme Court guidelines for SC,ST,BC certain ratio should be allowed during the main examination. ఇక్కడేమి జరిగిందంటే, ఎస్.సి స్టోడెంట్స్‌ని ఆ రేపియో 1:15 లేకుండా ప్రిలిమినరి స్టేజ్లో కట్ చేసి, ఉద్యోగాలకు అర్థులు కాకుండా చేసిన విధానం APPSC ద్వారా జరుగుతోంది. నేను వెళ్లి ఛైర్మన్, ఏ.పి.పి.ఎస్.సి. శ్రీ వెంకట్రామిరెడ్డి గారితో మాట్లాడితే, లేదండి, అంటూ, 1984లో నుప్పిం కోర్టు జడ్జిమెంట్ గురించి చెప్పారు. He has not followed the UPSC guidelines. So, candidates from SC, ST and BC category who were supposed to be qualified were not qualified. So, justice was denied to them. ఎస్.సి.,

ఎస్.టి. బి.సి. లందర్ని మెయిన్స్కి క్వాలైషై చేయకుండా చేస్తే, విద్యార్థులు రోడ్డున పడితే, ముఖ్యమంత్రి గార్చి మిస్.లీడ్ చేసి అటార్ని జనరల్ బీసిఎస్ తీసుకొంటున్నామని చెప్పడం జరిగింది. సుట్రిం కోర్టుకు పెళతు స్వట్టు కూడా అన్నారు. సుట్రిం కోర్టు స్టేషన్ ఇప్పడం జరిగింది. సుట్రిం కోర్టు వర్షిక్ ఇచ్చిన తరువాత, మళ్ళీ వీరందరికి ఎగ్గామినేషన్ పెట్టగలరా? అభ్యర్థులను మాససికంగా ఎందుకు వేదించరలచుకొన్నారని ప్రశ్నిస్తున్నాము. ఎస్.సి. ఎస్.టి అభ్యర్థులను ఉద్యోగాలకు అలో చేయకుండా చేసే అధికారం ఎ.పి.పి.ఎస్.కి. లేదని తెలియజేస్తున్నాము. మంత్రి గారు ఆ విద్యార్థులందర్ని అలో చేయాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, అప్పయింటమెంట్లో, రిక్రూట్‌మెంట్లో ఎస్.సి. ఎస్.టి. మరియు బి..సి. రిజర్వేషన్స్కి తూచా తప్పకుండా పాటిస్తున్నాము. అందులో సందేహం లేదు. ఆ తరువాత, ఈ రూలాఫ్ లా పాటించే విషయంలోనూ, జరిగిన అవకతవకల విషయంలోనూ, బి.సి. లకు అన్యాయం జరుగుతున్నదన్న విషయాల విషయానికి వస్తే, మొన్న జరిగిన రిక్రూట్‌మెంట్ ప్రక్రియని ఒకసారి గమనిస్తే, బి.సి. ‘ఎ’ వారు 50% ప్రిలిమినరీకి అటెండ్ కావాల్సింది, 89% అటెండ్ అయ్యారు. అంటే ఆ 50% తీసుకోవడంలో వారు పచ్చారు. బి.సి. ‘బి’ వారు ఒక పోస్టుకి 50 మంది ప్రిలిమినరీ పరీక్ష వ్రాయాల్సి ఉండగా, 148 మంది పరీక్ష వ్రాశారు. బి.సి. ‘డి’ వారు ఒక పోస్టుకి 158 మంది వ్రాశారు. బి.సి. ‘సి’ వారు 35 మంది. వారు 50% కంటే తక్కువ మంది వ్రాశారు. వారు ఆ క్వాలిఫికేషన్లో రాలేదు. ఆ లాట్లో రాలేదు.

(అంతరాయం)

ఇందులో ‘ఎ’ అన్యాయం జరిగినా ప్రభుత్వం రీ కరెక్ట్ చేయడానికి, కోర్టు యొక్క తీర్మానికి అనుసరించి ఉండడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ముండ్ల పెంకట శివారెడ్డి : మీరు రిజర్వేషన్స్ పాటించారు. సెలక్షన్ అఫ్ క్వాండిడేట్స్ విషయంలో ప్రిలిమినరీ పరీక్షలో ఈ ప్రావిజన్ నేరే రాష్ట్రాల మాదిరిగా ఉండా, లేదా? రిజర్వేషన్ పాటించడం లేదని అనడం లేదు. ప్రిలిమినరీ ఎగ్గామినేషన్లో కర్మాంగ మాదిరిగా ఇక్కడ రిజర్వేషన్ పాటించే అవకాశం ఉండా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : ఈ విషయంలో కూడా, మీరు ఎస్.సి. ఎస్.టి. రిజర్వేషన్స్ విషయంలో అనుసరిస్తున్న విధానమేమైనా లోపభూయిష్టంగా ఉండా, లేక కావాలని అనుసరిస్తున్నారా, ఇప్పుడు చేపట్టాల్సిన చర్యల విషయాలను తెలియజేయాలని కోరారు. ఆ విషయాలు ఇప్పుడు తెలియజేస్తాను. 1984వ సంవత్సరంలో ప్రిలిమినరీ ఎగ్గామ్కి ఒక రేపియో ప్రకారం కమ్యూనిటీ వైజెంగ్ పిలవడమన్నది అనవాయితిగా వస్తున్నది. 1984వరకు అఱ్జే పిలిచారు. అప్పట్లో కొంత మంది స్టూడెంట్ కోర్టుకి వెళ్లడం వల్ల 1984లో court held that Preliminary Examination should be held irrespective of caste or backwardness of candidates appearing for the examination because all of them are appearing for posts in an open competition. The procedure adopted by the Service Commission for appointment to the Main Examination is illegal and violative of Articles 14 and 16 of the Constitution.”

(అంతరాయం)

ఉ.11.30

Let me clarify. దీనిని 1984 లో రాజ్యాంగ విరుద్ధంగా చేస్తున్నారు అనేటువంటి దాన్సై ఒక జాల్ఫీమెంట్ ఇచ్చారు. దీనిని అనుసరించి దీన్ని ఫాలో చేసేందుకు మరొక అబ్బర్వేషన్ చేశారు. అంతకు ముందు

కమ్యూనిటీ కింద తీసుకునే వారు కాదు కాబట్టి ఇప్పుడు , ఇరెస్పెక్ట్ ఆఫ్ కమ్యూనిటీ తీసుకోవలసిందిగా తెలిపారు. ఈ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టమని చెప్పినప్పటి నుంచి దానిని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అయినా, తర్వాత పూర్వపు పద్ధతే కావాలని కొంత మంది కాండిడేట్స్ ట్రిబ్యూనల్కు పోవడం జరిగింది. కానీ ట్రిబ్యూనల్ హైకోర్టు చెప్పినట్లుగా చేయవలసిందిగా తీర్చు చెప్పడం జరిగింది. ఈ విధంగా చెప్పినప్పటికీ ట్రిబ్యూనల్ కోర్టు చెప్పిన దానిపై మళ్ళీ కొందరు డివిజన్ బెంచ్కు పోవడం జరిగింది. అయితే అక్కడ మిగతా దంతా కర్ఱీగాని, ఈ ఇరెస్పెక్ట్ అన్నది అనుసరించవలసిన అవసరం లేదని చెప్పారు.

అయితే, ఈ 1984 తీర్చులో ఏముందంటే, లోయిస్ట్ మార్కు అంటే ప్రతి కాస్ట్లో 50 శాతం మార్కు తీసుకుంటే , ఒక కాస్ట్లో 50 శాతం కంటే తక్కువ కట్టాఫ్ మార్కు 35 శాతం వస్తే , అంటే లోయిస్ట్ 35 శాతం వస్తే దానినే మొత్తం మీద అందరికీ అనుసరించాలని చెప్పడం జరిగింది. ఎందుకంటే వీరంతా ఓపెన్ కాంపిటేషన్కు పోవలసి వుంటారు. రిజిస్ట్రేషన్లో రావచ్చు, ఓపెన్ కాంపిటేషన్లో రావచ్చును, కానీ ప్రిలిమినరీ ఎగ్జామినేషన్ ర్యాంకింగ్కు సంబంధించింది కాదు. అది కేవలం స్క్రీనింగ్కు సంబంధించింది.

ఈ స్క్రీనింగ్ చేయడంలో మళ్ళీ మొయిన్కు పోవడంలో ఎవరైనా సెలెక్టు కావచ్చు. అయినప్పుడు ఆ ఎన్సి, ఎన్సటి లను 35 పర్సింట్కే మొయిన్సుకు ఎలవ్ చేస్తే , ఇతర కాండిడేట్సును కూడా ఎలవ్ చేయాల్సిన అవసరం వుందని ఆ జడ్డిమెంట్లో వచ్చింది. ఆ పరిస్థితులలో 1:50 అంటే 200 పోస్టులకు ఇప్పుడు పిలవడం జరిగింది. అంటే ఇంచుమించు 10 వేల మందిని పిలవాలి. కానీ ఆ విధానాన్ని అవలంభిస్తే సుమారు ఒక లక్షమంది దాకా పిలవాల్సిన పరిస్థితి వుంటుంది. ఈ లక్ష మందిని మళ్ళీ స్క్రీనింగ్ చేయాలంటే దాదాపు సంవత్సరం, సంవత్సరంస్వర సమయం పడుతుంది. ఈ పరిస్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఏం చేయాలా అని ఆలోచిస్తున్నాం. ఆలోచి ఇప్పుడు కొంత మందిని ఎగ్జామినేషన్సుకు పిలవడం జరిగింది, మొన్న 7 వ తారీకు నుంచి వారికి ఎగ్జామినేషన్సు జరుగుతూనే వున్నాయి.

అయితే, మొన్న ఒకటో తారీకున మేం సుట్రీం కోర్టుకు ఎందుకు పోవలసి వచ్చింది అంటే, ఈ పరిస్థితిని అధిగమించాలంటే, 1984లో వచ్చిన జడ్డిమెంట్ అబ్బోఫ్సన్సు ఏంచేయాలి? లేదా ఇప్పుడు హైకోర్టు ఇచ్చిన జడ్డిమెంటును ఏ విధంగా అమలు చేయాలి? అలగే, ఈ రెండింటి మధ్య వచ్చిన భేదానికి సంబంధించిన అంశాలపై మాకు క్లారిటీ ఇవ్వాలసిందిగా సుట్రీం కోర్టుకు పోవడం జరిగింది. అయితే, సుట్రీం కోర్టు అప్పుడు ఏం జడ్డిమెంట్ ఇచ్చింది అంటే కోర్టుకు వచ్చినటువంటి వారిని పెంటనే ఎగ్జామినేషన్సుకు ఎలవ్ చేస్తూ, ఫలితాలను మాత్రం విడుదల చేయకుండా పుంచమని చెప్పడం జరిగింది. ఆ విధంగా మేం వారిని పరీక్షలకు ఎలవ్ చేయడం జరిగింది. రేపు సుట్రీం కోర్టు ఏ నిర్ణయం చేస్తే దానిని తప్పకుండా అమలు చేస్తామనికూడా తమకు తెలియజ్ఞున్నాము.

ఇంకోకటి ఏ విధంగా అయినా ఎన్సి, ఎన్సటి లేక ఇతర బిసి కోటాలో ప్రిలిమినరీ ఎగ్జామ్లో తక్కువ పుండి కోటాలో మొయిన్సులో రాలేకపోతే , సీట్లు భాళీగా పుండిపోతే వాటిని తప్పనిసరిగా బ్యాక్లాగ్గో పెట్టి లిమిటెడ్ పరీక్షకు వారిని పిలవడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ఎట్టి పరిస్థితుల్లో ఆ పోస్టులలో ఓసిని గాని మరొకరిని గాని భర్తీ చేయడం జరగదు. కాబట్టి ఎవరి వాటా వారికి తగ్గదు అనే విషయాన్ని అందరూ గమనించాలి. అది సుట్రీం కోర్టు ముందు పుంది. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి పోస్టులకు సరిపడినంత మంది హరిజనులు , గిరిజనులు కూడా పరీక్షలకు వచ్చారు. సుట్రీంకోర్టు నుంచి క్లారిటీ వచ్చిన తర్వాతనే , అది

చెప్పిన విధంగాను, లేదా ప్రభుత్వ విధి విధానాన్ని పాటించేందుకు ఈ ప్రభుత్వం పొరదర్శకంగా పున్నదని తెలియజేస్తున్నాను. సుప్రీంకోర్టు తీర్మాకు, నిర్దయానికి తగినట్లుగానే అమలు చేయడం ఈ ప్రభుత్వం చేస్తుందని, ఆ విధి విధానాలనే పాటించడం జరుగుతుందని ఈ విషయాన్ని గమనించవలసిందిగా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలోని సబ్-రిజిస్ట్రేర్ కార్యాలయాల సక్రమ వ్యవస్థకరణ

ప్రశ్న నెం. 38(1396)

శ్రీ బి. చెంగల్ రాయుడు: గౌరవనియుత్తులు దేవాదాయ, స్టోంపులు, రిజిస్ట్రేషను శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ కింది సమచారం తెలియజేస్తారా?

అ) రాష్ట్రంలోని సబ్-రిజిస్ట్రేర్ కార్యాలయాలు ఎన్ని పున్నాయి?

ఆ) గత రెండు సంవత్సరాలలో సబ్-రిజిస్ట్రేర్ కార్యాలయాల ద్వారా వచ్చిన ఆదాయమెంత?

ఇ) రాష్ట్రంలోని సబ్-రిజిస్ట్రేర్ కార్యాలయాల హోతుబద్ధికరణకు ఏదైన ప్రతిపాదన ఉందా?

దేవాదాయ, స్టోంపులు, రిజిస్ట్రేషను శాఖ మంత్రి (శ్రీ జె. రత్నాకర రావు):

అ) రాష్ట్రంలోని 432 సబ్-రిజిస్ట్రేర్ కార్యాలయాలు పున్నాయి.

ఆ) 2006-07 లో రూ. 3184.34 కోట్లు, 2007-08 లో రూ. 381.97 కోట్లు.

ఇ) రాష్ట్రంలో మునుపు 387 సబ్- రిజిస్ట్రేర్ కార్యాలయాలు ఉండేవి. అనేక సందర్భాలలో సబ్- రిజిస్ట్రేర్ కార్యాలయాల అధికార పరిధి పూర్వపు తాలూకా ప్రాంతాల ఆధారంగా ఉండేది. పెరుగుతున్న పని భారం, అందుబాటు సౌలభ్యం ఆధారంగా కొన్ని సబ్-రిజిస్ట్రేర్ కార్యాలయాల అధికార పరిధిని విభజిస్తూ, 1-10-2007 తేదీన, ప్రభుత్వం 45 సూతన సబ్-రిజిస్ట్రేర్ కార్యాలయాలను ఏర్పాటు చేశాము.

శ్రీ బి. చెంగల్ రాయుడు : అధ్యక్షా, మంత్రి గారు 2006-07 లో రూ. 3184.34 కోట్లు, 2007-08 లో రూ. 381.97 కోట్లు ఇచ్చారు. ఇది గ్రామ సంచాయాలీలకు, మండల ప్రజా పరిపత్తులకు, జిల్లా ప్రజా పరిపత్తులకు ఏ ప్రపాదనలో పంపిణి చేశారు? రెండవది ఎన్నో, వైర్ తాలూకాలలో సబ్-రిజిస్ట్రేర్ అఫీసులను పెట్టారు. కొడూరు, కడప జిల్లాలో ఎన్నో వైర్ తాలూకాయే, కాని అక్కడ సబ్-రిజిస్ట్రేర్ అఫీసు పెట్టలేదు. పెట్టే అవకాశాలు ఏవైనా పున్నాయా?

శ్రీ జె. రత్నాకర రావు : అధ్యక్షా, రెజిస్ట్రేషన్ కార్యాలయాలు ఏవైతే పున్నాయో వాటికి గతంలో కన్నా 45 సబ్-రిజిస్ట్రేర్ కార్యాలయాలను పెంచామండి. అలాగే, 10 రెజిస్ట్రేషన్ కార్యాలయాలను పెంచాము. పెద్ద తాలూకాలలో ఉన్నటువంటినే కాకుండా అదనంగా ఇప్పుడు పని భారం పెరిగింది. ఇదివరకు పున్నటువంటి పరిస్థితిలో గ్రామీణ రిజిస్ట్రేషన్ కార్యాలయాలకు ఎవరూ వచ్చే వారు కాదు. కాని ఈ రోజు

భూముల ధరలు వివరితంగా పెరగడం మూలంగా ప్రతి ఒక్కరూ రిజిస్ట్రేషన్ కార్యాలయాలకు వచ్చి తమ భూములను రిజిస్టరు చేయించుకుంటున్నారు. కాబట్టి, ఈ రోజు అక్కడ పని భారం బాగా పెరిగింది. కాబట్టి కార్యాలయాలను అదనంగా ఇస్తున్నాం. మరి గ్రామ పంచాయితీలకు మునిసిపాలిటీలకు సంబంధించి ప్రశ్నలో వారు అడగలేదు కాబట్టి, ఆ విషయం నా వద్దలేదు.

మొత్తం సబ్ రిజిస్ట్రేర్ కార్యాలయాలు 432, ప్రభుత్వ భవనాలలో పున్న కార్యాలయాలు 148, ప్రైయివేటు భవనాలలో పున్న కార్యాలయాలు 284. ప్రభుత్వ భవనాలు కొత్తవి నిర్మాణాలలో పున్నవి 10 . అలాగే శ్రావణభద్ర ద్వారీ అన్నది పసూలు చేయబడుతుంది. అది లోకల్ బాడీలకు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. రేపియా ఎంత అనేది కూడా మీరు అడిగిన ప్రశ్నలో లేదు. ఆ విషయాలను నేను తెలుసుకుని తమకు ఇస్టర్స్‌ఫ్రెంచ్‌ను పంచిస్తాను. మరో విషయం మీరు మరో సబ్ రిజిస్ట్రేరు కార్యాలయం కావాలని అడిగారు, అక్కడ పున్న పని భారాన్ని బట్టి, ఆ వివరాలు తెలుసుకుని అవసరం అయితే అక్కడ ఆ కార్యాలయాన్ని ఏర్పాటు చేస్తాం.

డ.11.40

చియ్యం ధరల పెరుగుదల

ప్రశ్న నెం.(39) 1668

సర్వ శ్రీ దాడి వీరభద్రరావు, నిమ్మకాయల చినరాజపు, మల్లుల లక్ష్మీనారాయణ

గౌరవ నీయులైన ఆహోర, పౌర సరఫరాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) మార్కెట్లో బియ్యం ధర పెరిగిన విషయం వాస్తవమేనా?
- అ) డైతుల పేరున వ్యాపారవేత్తలు ఇతర రాష్ట్రాలకి బియ్యం ఎగుమతి చేసిన కారణంగా బియ్యం ధర పెరిగిందా?
- ఇ) మిల్లర్ల కోరిన విధంగా జిల్లాల మధ్య పర్మిట్ వ్యవస్థ తోలగించినపుటికీ ధరల పెరుగుదలకు కారణాలేమిటి?
- ఈ) ధరలను నియంత్రించేందుకు తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

ఆహోర, పౌర సరఫరాలు, లీగల్‌మెట్రాలజీ, వినియోగదారు వ్యవహరాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ కాసు వెంకట క్రిష్ణరావు)

- అ) అవునండీ.
- ఆ) ఇ)ఈ) వివరాలు సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

శాసన పరిషత్తు ప్రశ్న నెం.1688 (ఆ),(ఇ),(ఈ) అంశాల క్లాజ్ (ఆ)కు సమాధానంగా వివరణను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

చియ్యం ధర పెరుగుదలకు గల కారణాలు

- i) వరి కనీస మద్దతు ధర (ఎంస్పి) పెరుగుదల
- ii) పెట్రోలియం ఉత్పత్తుల ధరల పెరుగుదల కారణంగా రవాణా ఛార్జీల పెరుగుదల, ప్రవ్యోల్షణం, ప్రకృతాప్తాలు,
దేశాల నుండి డిమాండ్ మొదలగునవి.
- iii) ఇతర రాప్టోలకు ధాన్యం తరలింపు.
- iv) బియ్యం మిల్లర్లు, వ్యాపారుల ద్వారా లేవీ లేని బియ్యాన్ని ఇతర రాప్టోలకు తరలించడం.

బియ్యం ధరల పెరుగుదల నియంత్రణ

- i) అమోద యోగ్యమైన ధరలకు మార్కెట్లో సరిపడ బియ్యం నిల్వలు ఉండాలనే క్రమంలో, రాష్ట్రం లోపల, రాష్ట్రం వెలుపల 2:1 దామాపోలో మిల్లర్ల ద్వారా లేవీ లేని బియ్యం విక్రయాన్ని క్రమబద్ధికరించడం.
- ii) స్టోకు పరిమితుల క్రమబద్ధికరణ క్రమంలో బియ్యం, గోధుమలు, పస్పుదినుసులు, నూనెలు నంటనూనె విత్తనాలకు సంబంధించి 2008, అంధ్రప్రదేశ్ పెట్టుయ్యల్ సరకుల డీలర్ల (లైసెన్సింగ్, నిల్వలు, క్రమబద్ధికరణ) ఉత్తరవులను జారీ చేయడమయ్యాంది.
- iii) ఒక్క రైన్ మిల్లర్ నుంచి ఇంకోక్కు రైన్ మిల్లర్లుః ఒక వ్యాపారి నుండి మరో వ్యాపారికి, బియ్యం విషయంలో వన్ను
మినహాయంపు అర్థత బదిలీ చేయడానికి మిల్లర్లు అనుమతించబడరు.
- iv) లేవీ లేని బియ్యాన్ని వినియోగించడానికి రిలీజ్ సర్కిఫికెట్ కన్సెస్ పేరును మిల్లర్లు తప్పనిసరిగా సూచించవలేను.
- v) రైన్ మిల్లర్లు, వ్యాపారులు, ఎగుమతిదారులు భారీ స్టోయలో స్టోకులను నిల్వ ఉంచకుండా, తమ సాంతోషం అధ్యేత్వం నుంచి అధ్యేత్వ బదిలీ చేయడానికి మిల్లర్లు అనుమతించబడరు.
- vi) 1984, అంధ్రప్రదేశ్ బియ్యం సేకరణ (లేవీ) ఉత్తరవులలోని నియమాలను ఉల్లంఘించకుండా, సేకరణ విధానం ప్రకారంగా ఖచ్చితంగా లేవీ లేని బియ్యాన్ని వినియోగించేందుకు రాష్ట్రంలో విక్రయానికి లభ్యంగా ఉన్న
బియ్యాన్ని తెలుసుకొనడం కోసం, రాష్ట్రం లోపల, వెలుపల, లేవీ లేని ఉనిత బియ్యం వినియోగాన్ని పర్యవేక్షించడం.
- vii) వరి, బియ్యం, ఇతర అత్యపసర సరకుల అనధికార తరలింపులను నియంత్రించేందుకు, రాష్ట్రంలోని సరిహద్దుల చెక్కాలను పట్టిపురచడం.
- viii) ఇతర రాప్టోలకు బియ్యం నిల్వల తరలింపు పై ఖచ్చితమైన నిఘాను ఉంచడం.
- ix) రైన్ మిల్లర్లు, నర్కుల పై తనిఖీలను విర్సాంచి, 1984 ఎపిఆర్సి (ఎలీ) ఉత్తరవులోని నిబంధనలను ఉల్లంఘించినట్లయితే, ధాన్యం బియ్యం, నూకలను జప్పు చేయడమపుతున్నది.
- x) రైతు బజార్లు, మీల్ పాయింట్ ద్వారా 25 కిలోల వరిల పరకు కిలో ఒక్కింటికి రూ.14/-, రూ.16/-ల వంతున విక్రయించడం అన్ని జిల్లాలలో జాయింట్ కలెక్టర్లు సూచించిన విధంగా రైతు బజార్లు, కౌంటర్లు ద్వారా, తెల్ల, గులాబీ కార్డు వారికి ప్రతి కార్డుకి 5 కిలోల చొప్పున సోసా మనూరి, బిపిటి రకాల బియ్యాన్ని కిలో

ఒక్కింటికి రూ.18/-ల వంతున విక్రయించడమన్నతుంది.

శ్రీ దాడి పీరభద్రరావుః అధ్యాత్మా, బియ్యం మార్కెట్లో ఒక్కసారిగా లార్కి లక్ష రూపాయలు పెరిగి, మార్కెట్ రేబ్లో బియ్యం ధర కేసీ రూ.30 అమ్మేటటువంటి పరిస్థితి వచ్చింది. దీని కొరకు ప్రభుత్వం విజిలెన్స్ దాడులను పెంచడం అభిసందనియం. అయితే, విజిలెన్స్ దాడులలో ఎంత బియ్యాన్ని, ఎంత ధాన్యాన్ని సీజ్ చేశారు? సీజ్ చేసిన దానిని ప్రజా పంపిణీ నిమిత్తం తరలించారా? లేదా? లేదా ఏమిచేశారు? తరువాత మిల్లర్స్ లేవి క్రింద ఇవ్వాల్సిన ధాన్యాన్ని, బియ్యాన్ని వారు ఎఫ్.సి.పికి ఇష్టగా, మిగిలిన దానిని ఓపెన్ మార్కెట్లో అమ్ముకోవచ్చు అనే నిబంధన ఉంది. కానీ, దానిని దుర్యానియాగం చేస్తూ, లేవి కూడా ఇష్టకుండా, ఇతర రాష్ట్రాలకు, ఇతర దేశాలకు తరలిస్తున్న పరిస్థితులలో, దానిని అరికట్టడానికి మీరు ఏనిధమైన చర్యలు తీసుకున్నారు? అలాగే టైటల పేర్లతో ఇతర ప్రాంతాలకి, ఇతర దేశాలకు కూడా ఎగుమతి చేసే నిధానం ఉంది. దానిని అడ్డంగా పెట్టుకొని మిల్లర్స్ పై ప్రాంతాలకు తరలించడం వల్లే, ఈ రేట్లు రాష్ట్రంలో విపరీతంగా పెరిగిన విషయం వాస్తవేనా? ఆ నిధంగా ఇతర రాష్ట్రాలకు, ఇతర దేశాలకు, బియ్యాన్ని గాని ధాన్యాన్ని గాని, పసులు ఉపులు గాని తరలించకుండా ఏనిధమైన కలినమైన చర్యలు మీరు తీసుకోబోతున్నారు?

శ్రీ కాసు వెంకట ట్రిప్పు రెడ్డిః అధ్యాత్మా, ఇప్పటివరకు రాష్ట్రంలో 2.2 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల రైన్ అండ్ ప్యాసెన్ సీజ్ చేయడం జరిగింది. ఇది సుమారు రూ.333 కోట్ల ఖరీదు అనుభుంది. అంతేకాకుండా, ఈ మధ్య విజిలెన్స్ ఎన్ఫోర్స్‌మెంట్ ద్వారా రాష్ట్రంలో ఎక్కుడైతే బ్లక్ మార్కెట్ జరుగుతున్నదానిని, గోడాన్స్లో మిల్లర్స్ ఎక్కువగా దాచి ఉంచిన దానిని పెలికితీయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది. ఏనిధమైన తాత్కారము లేదు. కలినంగా వ్యవహారిస్తున్నాము. ఏ మిల్లర్లూ ఉప్పుకించేది లేదు. కచ్చితంగా ప్రతి మిల్లరూ కూడా ప్రభుత్వ ఉత్తర్వుల మేరకు 75.25 ప్రకారం లేవి బియ్యం ఇచ్చిన తరువాతనే, రాష్ట్రంలో 2:1 ప్రకారం అమ్మవలసిన పరిస్థిత ఉన్నది. ఇవ్వాళ బియ్యం ధరల పెరుగుదలకు రాష్ట్రం కొన్ని నియంత్రణ చర్యలు తీసుకుంది. ఒకటి, ఆమోదయోగ్యమైన ధరలకు మార్కెట్లో సరిపడా బియ్యం నిల్వలు ఉండాలనే క్రమంలో రాష్ట్రం లోపల, వెలుపల 2:1 దామాపోలో మిల్లర్ ద్వారా లేవి లేని బియ్యాన్ని విక్రయించడం క్రమబద్ధం చేయడం జరిగింది. దీనివల్ల ధరలు తరుగుదల ప్రారంభమైయుంది. స్టోక్ పరిమితులను క్రమబద్ధికరించే క్రమంలో బియ్యం, గోదుమలు, పసు దినుసులు, పంట సూనెలు, విత్తనాలకు సంబధించి 2008 అంధ్రప్రదేశ్ సరుకుల డీలర్ల లైసెన్స్ నిల్వల ఉత్తర్వులు జారీచేయడం జరిగింది. ఈనిధమైన చట్టాన్ని కూడా తీసుకు రావడం జరిగింది.

అంతేకాకుండా, ఒక రైన్ మిల్లర్ సుంచి మరొక రైన్ మిల్లర్కు, ఒక వ్యాపారి సుంచి మరొక వ్యాపారికి, బియ్యం విషయంలో పసు మినహాయింపు అర్థత బదిలీ చేయడానికి మిల్లర్లు అనుమతించబడరు. అదేనిధంగా, లేవి లేని బియ్యాన్ని వినియోగించడానికి రిలీజ్ సర్కిఫికెట్లో కన్సెస్ పేరును, మిల్లరు తప్పనిసరిగా సూచించవలెనని కూడా చర్యలు తీసుకోవడం జరిగింది. అదేనిధంగా, రైన్ మిల్లర్లు, వ్యాపారస్తులు, ఎగుమతి దారులు, భారీ స్టోయలో స్టోకును నిల్వ ఉండకుండా, తమ సొంత లేదా అద్దె ఎ.ఎం.సి గోడాన్లో నిల్వ చేసిన వరి, బియ్యం స్టోక్ స్థితిని తనిఫీ చేయడం జరిగింది. ఈ తనిఫీల వల్ల ధరల పై ప్రభావం చూపి, ధరలు తగ్గముఖం పట్టినాయి. అంధ్రప్రదేశ్లో 1984 బియ్యం సేకరణ (లేవి) ఉత్తర్వులలోని నియమాలను ఉల్లంఘించవలుండా, సేకరణ విధానం ప్రకారం ఖచ్చితంగా లేవి లేని బియ్యాన్ని వినియోగించుకునేందుకు రాష్ట్రంలో విక్రయానికి లభ్యంగా ఉన్న బియ్యాన్ని తెలుసుకోవడం కోసం, రాష్ట్ర లోపల, వెలుపల లేవి లేని ఉంచిత బియ్యం వినియోగించడం వర్యాన్కించడం జరిగింది. వరి, బియ్యం, ఇతర అత్యవసర సరుకుల అనధికారిక

తరలింపులు నియంత్రించేందుకు, రాష్ట్రంలోని సరిహద్దుల చెక్ పోస్ట్లను కూడా వటిష్టపురచడం జరిగింది. ఇతర రాష్ట్రాలకు బియ్యం నిల్వల తరలింపు పై ఖచ్చితమైన నిఘాను ఉంచడం జరిగింది. రైస్ మిల్లర్లు, వర్కుల పై తనిఖీలను నిర్వహించి, 1984 ఏపిఆర్ఎఫ్(ఎల్) ఉత్తరవులోని నిబంధనలను ఉల్లంఘించినట్లయితే, థాస్యం బియ్యం, సూకలను జప్పు చేయడమన్పతున్నది.

రైతు బజార్లలో కొంత వెసులుబాటు కలిగించాలని, రాష్ట్రంలో గౌముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నతాధికారులతో ఒక ప్రత్యేక సమావేశం ఏర్పాటుచేసి, వారి సూచనలను తీసుకొని, తద్వారా రాష్ట్ర మొత్తం మీద కొంత వెసులుబాటు కలిగించాలని, సుమారు 992 కొంటర్లు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. దానిని వివరణాత్మకంగా మీకు తెలియజేస్తాము. శ్రీకాకుళంలో 51 కొంటర్లు ఓపెన్ చేయడం జరిగింది. ఈ కొంటర్లలో సూపర్ పైన్ 39.95 క్రీటాలు, గ్రే డీ-ఎ 354, 14 క్రీంటాలు, కామన్ 179, వెరసి 618 క్రీంటాలను ఇప్పటివరకు పంపిణీచేయడం జరిగింది. అదేవిధంగా, విజయవగరంలో 91 స్టార్స్ ఓపెన్ చేసాము. గ్రేడ్-ఎ 1,118 క్రీంటాలు, కామన్ 1,262 క్రీంటాలు వెరసి 2,080 క్రీంటాలు పంపిణీ చేయడం జరిగింది. విశాఖపట్నంలో 119 స్టార్స్ ఓపెన్ చేయడం జరిగింది. 387 సూపర్ పైన్, 918 గ్రేడ్-ఎ, 10 వేల క్రీంటాలు కామన్, వెరసి 11,315 క్రీంటాలు పంపిణీ చేయడం జరిగింది. తూర్పు గోదావరిలో 129 కొంటర్లు ఓపెన్ చేస్తే, 10,010 సూపర్ పైన్, 23 గ్రేడ్-ఎ, 35 వెరసి ఈ విధంగా రాష్ట్ర సలుమూలలా 992 కొంటర్లు ఓపెన్ చేస్తే, ఇప్పటివరకు 10,117 సూపర్ పైన్, 1,182 గ్రేడ్-ఎ, 16,567 వెరసి 35,552 క్రీంటాలు పంపిణీ చేయడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు ఏవరైనా సూచిస్తే, ఇంకా కొన్ని కొంటర్లు ఓపెన్ చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది.

శ్రీ దాడి వీరభద్ర రాపు: అధ్యక్షా, కొంటర్లు ఓపెన్ చేసేదానికంటే, already there are depots. చోకధరల దుకాణాలున్నాయి, ఆ డిపోలలోనే అదనముగా ఈ కొంటర్లను ఓపెన్ చేస్తే, ప్రజలందరికి ఉపయోగంగా ఉంటుంది. ఏ వార్డ్కి ఆ వార్డు, ఏ గ్రామానికి ఆ గ్రామం ఉపయోగపడేలా ఉంటుంది. ఎక్కుడికో వేరే కొంటర్ల దగ్గరకు వెళ్లే పిరిస్తేతి ఉండకుండా, ప్రజలకు క్షీణియంట్గా ఉంటుంది. రెండవది, సీజ్ చేసిన దానిని వినియోగించారా లేదా? వినియోగించనట్లయితే ఏమి చేశారు? అనేది మంత్రిగారి సమాధానంలో చెప్పలేదు. తరువాత ఇతర రాష్ట్రాలకు ఇంకా తరలి వెళ్లుతున్నాయి. చెక్ పోస్ట్ల దగ్గర కూడా దుర్యానియోగం జరుగుతుంది, అవీసీతి జరుగుతుంది. కాబట్టి, వాటిని అరికట్టడానికి ఇంకా, ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకోబోతున్నారు. ప్రస్తుతం ఉన్న చర్యలు చాలవని తెలియపరుస్తున్నాము.

శ్రీ కాసు వెంకట ట్రిప్పా రెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు తెలియపరిచేది. ఈ సీజ్ చేసిన బియ్యంలో ఒక్క సూక కూడా పాలుపోకుండా, మొత్తాన్ని పి.డి.యస్‌లోకి తీసుకొచ్చి, పేద వర్లల వారికి పంపిణీ చేయడానికి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంది. అదేవిధంగా, ఇంకా ప్రతి రైస్ మిల్లర్ దగ్గర ఇన్సెక్షన్ జరిపించి, ఎంత ప్యాటీ ఇంకా వాళ్ల దగ్గర ఉన్నదనేది కూడా సేకరిస్తున్నాం. సుమారు 38 లక్ష ప్యాటీ వారి వద్ద availability ఉందనే సమాచారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అందింది. తగిన నిర్ణయం త్వరలో తీసుకొని, తగిన చర్యలు తీసుకుంచాము. అదేవిధంగా, గౌరవ సభ్యులు సూచనలను ఖచ్చితంగా ఎగ్గామిన్ చేస్తాము. మన రాష్ట్రానికి దగ్గరగా ఉన్న రాష్ట్రాలలో కూడా ఆహార సమస్య ఎక్కువగా ఉంది కాబట్టి, ఆ రాష్ట్రాలలో ఉన్న పేద ప్రజలకు కూడా ఆహార భద్రత కల్పించే ఉద్దేశంతో అక్కడఉన్న వారి కోరిక మేరకు, అక్కడక్కడ కొన్ని లారీలు వెళ్లుతున్నాయిని సభ్యులు చెబుతున్నారు. అలాంటిది ఏవైనా కచ్చితమైన ఆధారం సభ్యుల దగ్గర ఉంటే

తెలియవర్షండి. వారి మీద కలినమైన చర్యలు తీసుకుంటాం. At the same time, the Government is taking all the necessary steps to distribute the seized food grains through Public Distribution System (PDS). Surprise inspections and raids will be continued. Further, in this connection, I request all the Hon'ble Members of this august House that if any information with regard to black-marketing or hoarding of food grains is brought to the notice of the Government, we will definitely take action and that nobody will be spared however big they are.

శ్రీ పువ్వడ నాగేశ్వరరావుః ఒక్క సూక కూడా పోకుండా చేస్తున్నారంట.

శ్రీ కాసు వెంకట క్రిష్ణరెడ్డి : మేము కాపలా కాస్తున్నాం. మీరూ కూడా మాకు సహకరించండి.

శ్రీ డి.రాజేశ్వర్ రావుః అధ్యక్షా, స్వార్థ మసూరి, కర్మన్ల రైన్, బాపట్ల రైన్ ఇంకా రైతుల దగ్గర కొన్ని వందల వేల టమ్ముల ప్యాడీ ఇప్పటికే నిల్చ ఉన్నది. కాబట్టి, దానిని వారి నుండి కొనుగోలుచేసిన మిల్లర్స్, మిల్లింగ్ చేయడం లేదు. ఇంతకు ముందు గౌరవ సభ్యులు బి.చంగల్రాయిడు గారు కూడా ఈ విషయాన్ని ప్రస్తుతించడం జరిగింది. కాబట్టి, రైతుల దగ్గర ఉన్న ప్యాడీని ప్రత్యేకంగా కొనుగోలు చేసి, మిల్లింగ్ చేసి, అమ్మినట్లయితే, సాధారణ ప్రజానీకానికి తక్కువ రేటుకు దీర్చి అవకాశం ఉంది. నార్క్ ఇండియాలో బాసుమతి రైన్, ఎక్స్పోర్ట్ చేయడం వల్ల, అక్కడ రైతులకు గిట్టుబాటు ధర వస్తుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎక్స్పోర్ట్ చేయకుండా బ్యాంక్ ఉండడం వల్ల, రైతులు చాలా నష్టపోతున్నారు. గత సంవత్సరం, సూపర్ పైన్ ప్యాడీ క్వీంటా రూ.1200/- ఉంది. ఈ సంవత్సరం క్వీంటా రూ.800/- ఉంది. కాబట్టి, క్వీంటాకి రూ.400/- రైతులు నష్టపోతున్నారు. రైతులను ఆదుకునే ప్రభుత్వం కాబట్టి, ఎక్స్పోర్ట్కు పరిష్కార కల్పించాలని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఉ. 11.50

శ్రీ కాసు వెంకట క్రిష్ణరెడ్డి : అధ్యక్షా, ధరలను అదుపులో పెట్టడానికి ధరలను తగ్గించడానికి ఈ ప్రక్రియకు శ్రీకారం మట్టడం జరిగింది. ఇవ్వాళ 999 కౌంటర్స్ బిపో చేసి తక్కువ ధరకు అమ్మించే ప్రక్రియకు శ్రీకారం చుట్టడం వల్లే ఇప్పుడు ధరలు తగ్గ ముఖం పడుతున్నాయి. ఖచ్చితంగా ధరలు తగ్గాయాయి అధ్యక్షా.

శ్రీ డి.రాజేశ్వర్ రావుః అధ్యక్షా, సోనా మసూరి, బాపట్ల రైన్, కర్మన్ల ప్యాడీ ఇప్పటికే రైతుల దగ్గర ప్రాక్యార్మెంటు ఉన్నది. Last year రూ.1200/- వరకు పర్ క్వీంటాల్ అమ్మడం జరిగింది. రైతుల దగ్గర ప్రాక్యార్మెంటు చేశారు. ఈ సంవత్సరం రూ.800/- కూడా రావడం లేదు. రైతులకు గిట్టుబాటు ధర రావడం లేదు. రైతుల దగ్గర ప్యాడీ అలాగే పెట్టుకుని ఉన్నారు. కాబట్టి ప్రత్యేకంగా గవర్న్మెంటు దీన్ని వర్షేజ్ చేస్తుందా?

(అంతరాయం)

శ్రీ గండ్ర వెంకట రమణారెడ్డి : అధ్యక్షా, రైతుల దగ్గర ధాన్యం ఉన్నప్పుడేమో తక్కువ ధర ఉంటున్నది. ఈరోజు మా సభ్యుడు చెప్పినట్లుగా రూ.800/- వర్ క్వీంటాల్ కాకపోయినా రూ.1000/- వర్ క్వీంటాల్ పోతున్న దాన్ని మిల్లింగ్ చేస్తే అయ్యే ఖర్చు రూ.12/- or రూ.13/- రావాలి కాని అది రూ.20/- or రూ.22/- బహిరంగ

మార్కెట్కు వస్తున్నది, డైరెక్టగా మిల్లర్స్ వారు క్వింటాల్ మీద చాలా పెద్ద మొత్తంలో లాభాలు చూసుకుంటున్నారు, కాబట్టి ధరలు పెరుగుతున్నాయి. మిల్లర్స్ కూడా అసోషియేషన్స్ పెట్టుకొని వాళ్ళ ఆడిందే అట పాడిందే పాటగా నడుస్తున్నది కాబట్టి దానిపైన నియంత్రణ చేయడానికి ఇస్కుడు చేస్తున్నటువంటి దాడులు చాలా నిమిత్త మాత్రంగా ఉన్నాయి, ఇంకా పెద్ద మొత్తంలో దాడులు చేయాలి, లక్షలాది క్వింటాల్ ధాన్యం వాళ్ల మిల్లులలో పడి ఉన్నాయి, కాబట్టి ధరలు నియంత్రణ చేయడానికి ఇస్కుడు ఉండేటటువంటి యంత్రాంగం అక్కడ ఉండేటటువంటి జిల్లాలనుంచి కాకుండా పక్క జిల్లాల నుంచి పంపించి దాడులు చేస్తే తప్ప ఈయిక్క రేటు కంట్రోల్ కాదని నా మాటగా చెబుతున్నాను అధ్యక్షా . దీని మీద గౌరవ మంత్రిగారు సమాధానం చెబితే బాగుంటుందని కోరుతున్నాను .

శ్రీ కాసు వెంకట ట్రిప్లోరెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యుల సూచనలు తీసుకొని already we are conducting frequent raids on the millers, who are resorting to black-marketing and hoarding. అధ్యక్షా, ఏ ఒక్క మిల్లర్స్ ను వదిలేది లేదు, ఏ ఒక్క మిల్లర్స్ ను ఉప్పేక్షించేది లేదు, సామాన్య మానవునికి నిత్యావసర వస్తువులు అందుబాటులో ఉండటానికి తగిన చర్యలు తీసుకుంటున్నాం, కాబట్టి వాటి ఫలితంగా ధరలు తగ్గ ముఖం పడుతున్నాయి. బియ్యం అనేది మన అందరికీ తీసడానికి కావాలి . ఖచ్చితంగా ఆ విధమైన ప్రక్రియకు శ్రీకారం చేపడతాం అధ్యక్షా .

ఆక్షోప్స్ కార్యకలాపాలు

ప్రత్యు నెం . 40(1676)

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డిః

గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారాః

- అ) రాష్ట్రంలో ఉగ్రవాదాన్ని, అలాంటి ఇతర కార్యకలాపాలను నిర్మాలించేందుకు ప్రభుత్వం ఆక్షోప్స్ అనే విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;
- అ) అయితే, ఆక్షోప్స్ విభాగం కోసం జరిపిన నియామకాల సంఖ్య ఎంత?
- ఇ) ఆక్షోప్స్ అధికారులకు శిక్షణనివ్వడానికి అధునాతన పరికరాలను సమకూర్చుకోవడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిట?

హోం శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. జానారెడ్డి)

- అ) అప్పునండీ
- అ) ప్రస్తుతం ఈ సంస్కరు 175 మంది పోలీసు సిబ్బందిని కేబాయించడమయింది . త్వరలోనే మిగతా పోస్టుల భర్తీకి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి .
- ఇ) 2008-2009 ఆర్థిక సంపత్తురానికిగాను పరికరాల సేకరణకు ప్రభుత్వం రూ. 5,59,50,000/- ల మొత్తాన్ని కేబాయించింది . అధికారులకు శిక్షణా కార్యక్రమం జరుగుతున్నది .

శ్రీ పొంగులేటి నుధాకర్ రెడ్డిః అధ్యక్షా, మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరేది ఏమిటంబే ఉగ్రవాదం అనేది గంభీరమైన సమస్య కాబట్టి ఒకబీ రెండు నిమిషాలు నాకు ఇవ్వాలి . strait గా నాదగ్గర ఇంకోక సప్లైమెంటరీ కూడా ఉంది, ఆక్షోప్సెన్ ఎప్పటి వరకు functioning అవుతుంది, ఇది మంచి ఉద్దేశ్యంతో పెట్టారు . సీమాంతర ఉగ్రవాదం అనేది దేశ వ్యాప్తంగా చాలా సీరియస్గా ఉన్నది, సిబ్బంది ఇఖ్యందులు ఉన్నాయి . కొన్ని మత సంస్థలు, కొన్ని రాజకీయ పార్టీలు, కొన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థలు వాళ్ళ functions లో జోక్యం చేసుకొని ఇంత దేశద్రోహ కార్యక్రమానికి వాళ్ళ వత్తాను పలుకుతున్నారనే కార్యక్రమాలు ఇక్కడా అక్కడా కూడా జరుగుతున్నాయి అనేది ఉన్నది . అధ్యక్షా గోకుల్ చాట్ బండార్ కాని లంబినీ పార్క్ గాని incidents జరిగి సంవత్సరం అవుతుంది . ఇటీవల గుజరాత్లో జరిగిన పేలుళ్ల సందర్భంగా కూడా సోనియా గాంధి గారి ఆదేశంతో నేను గుజరాత్ వెళ్లినప్పుడు చిన్నపిల్లలు, నిర్దోషులు చనిపోయారు . పసి కందులు కండ్లు తెరిచి పది రోజులు, పదిహేడు రోజులు కూడా కాని పిల్లలు కూడా చనిపోయారు . ఇది పెద్దల సభ కాబట్టి గంభీరంగా అందరూ అప్పీల్ చేసి ఒక సూచన అనుకోండి, మల్లీ మీరు డీటైల్ డిస్కషన్కు అనుమతి ఇస్తే ఇంకోక ఫామ్లో పస్తామ కాని ఆక్షోప్సెన్ అనేదాన్ని ఇంకా more effective, more functional గా చేయాలి . ఎందుకంటే దేశ వ్యాప్తంగా అభివృద్ధి కుంటువడే పరిస్థితి ఉంది . ఎపరికి ఎక్కడి సుంచి SMS లు వస్తున్నాయా తెలియదు, దీని గురించి awareness programmes పెట్టండి . అందరం కూడా ప్రభుత్వానికి సహకరించి, పోలీసు వ్యవస్థకు భద్రతా వ్యవస్థకు సహకారం చేస్తే తప్ప ఈ యొక్క ఉగ్రవాదం మరియు ఈ యొక్క కార్యక్రమాలు చేసే దానికి అడ్డు అదుపూ లేకుండా పోతోంది కాబట్టి కొంటర్ ఇంటల్సిప్షన్స్, ఇంటలిజెన్స్ విభాగం కూడా ఇంకా more effective functioning గా ఉండాలి . ప్రభుత్వ పరంగా రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు అనేక చర్యలు తీసుకుంటున్నారు . అభివందనీయం . కాని నేను ఈ సభ ద్వారా అన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థలను, అన్ని పార్టీలను కోరేది ఏమిటంబే దయచేసి వ్యవస్థలో ఏమైనా లోపాలు ఉంటే చెప్పండి particular case మానవ హక్కుల ఉల్లంఘన కాని ఉగ్రవాదుల వ్యవహారంలో there is no compromise . ఇది తప్పని సరిగా అందరు చేయాల్సిందిగా హోం మంత్రిగారు ఇంకా పటిష్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలి, ఎందుకంటే సంఘటన జరిగి సంవత్సరం అయిపోయింది . నిందితుల ఉపాచితాలు కూడా ఉన్నాయి కాని ఇంతవరకు పట్టుపడలేదు . ఇంకా effective గా చేసి అధికారులను కూడా బాధ్యతలను చేసి ఇంకా more vigilance, more effectiveness, more awareness దేశవ్యాప్తంగా సీమాంతర వ్యవహారం, modules packing చేయడంలో ఇఖ్యందులు జరుగుతున్నాయి కాబట్టి కనిపెట్టడంలో ఈ యొక్క ఆకతాయిలు జరుగుతున్నాయి కనుక దయచేసి అధ్యక్షా మంత్రి గారు పటిష్టమైన చర్యలు తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాము . ఆక్షోప్సెన్ ఎప్పటి వరకు పటిష్టం చేస్తారో చెబితే బాగుంటుందనేది నా అభిప్రాయం . ఎందుకంటే ఉగ్రవాదులు కూడా చాలా అడ్వాస్యుడు టెక్కులజీ ఉపయోగిస్తున్నారు . దానికి కొంటర్గా మీరు ఇంకా ఏం చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. కోల్రా నక్సలిజిస్ట్స్ దేశ వ్యాప్తంగా అరికట్టడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం నిస్సనే కంంబ్యూన్ బెటాలియన్ అనే ఫోర్మును పదివేల సిబ్బందితో ఏర్పాటు చేసింది . దానితోపాటు మనది కూడా one of the best police వ్యవస్థ . ఇటీవల కొంత గ్రెహండ్ సబ్బెక్టు జరిగినా ఇంకా మెరుగైన సేవలతో ఉగ్రవాదాన్ని కొంటర్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారికి నేను మనవి చేస్తున్నాము . ఆక్షోప్సెన్ ఫంక్షనీంగ్ ఎప్పటిలోగా అమలు చేస్తారనేది గౌరవ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి .

శ్రీ కె. జానారెడ్డిః అధ్యక్షా, OCTOPUS functioning already జరుగుతున్నది . 1600 మందిని సుమారు దీనికి సేకరించాలి . డిప్యులేప్సెన్ పద్ధతిలో దీన్ని సేకరిస్తున్నాం . వివిధ యూనిట్లలలో APSP, AR, Civil మాతనంగా రిక్రూట్ అయిన వాళ్ళ, రిక్రూట్ అయిన వాళ్ళనుండి వారియొక్క ability, merit, character and background వీటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని వారియొక్క విల్లింగును కూడా దృష్టిలో

పెట్టుకొని డిప్యూటీస్‌పైన ఈ సంఘకు అప్పజెప్పాలి . ఇప్పటి వరకు 175 మందిని అప్పజెప్పాం . సంఘ ఫండ్షన్‌స్టోర్స్ చేస్తాంది . కానీ మీరు సూచించిన ప్రకారం ఈ సంఘ యొక్క ప్రధాన లక్ష్యం కొరకు త్వరగా వీటిని పూర్తి చేయడంతో పాటు ఇది effective గా ఫండ్షన్ చేసి రంగంలోకి దిగాలనేది మీ యొక్క ఆత్మత . అందుకు ప్రభుత్వం మీ సూచనను స్వీకరిస్తుంది . అందుకు తగ్గట్టుగానే మీ ప్రశ్న పచ్చే ముందే as soon as possible ఈ మొత్తాన్ని భర్త చేయడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని సెక్రటరీ గారికి నా నోట్ పంపడంతో పాటు time to time monthly review చేసి సాధ్యమైనంత త్వరగా first phase లో మూడు, నాలుగు వందల మందినైనా రిక్రూట్ చేసి వెంటనే ట్రైనింగ్ మరియు ఇతర కార్బోన్మాలు మొదలు పెట్టడానికి ప్రభుత్వం అదేశించింది . సత్వరం ప్రభుత్వం దీనిపైన ప్రత్యేక తళ్ళ వహిస్తుందని గారివ సభ్యులకు మనని చేస్తున్నాను.

మ. 12.00

SRI TIRUMALA SRINIVASULU: Sir, I would like to underline whatever is said on the question of the bomb blast. In the light of the Lumbini Park Bomb blast and danger from the extremists, our response has been very lukewarm. We had two, three terrorist activities happened here. Major causalities have taken place. But, still we have not been able to alert. There is a concern among the people. There is a concern among the Police, that we have not been able to start the organization which has been thought of. The people are thinking that it is still not taken up, i.e., OCTOPUS. We have grand name, but it has not started its functioning. That is the concern. So, what is the type of security that we can give to the people, when the functioning is not known to the people? It has only 175 people. How can you get small contingent to work? It is not possible. So I would like to impress on the Home Minister that it has to be taken up very expeditiously, it does't brook any delay and it has to be functional and we have to show some results. If we do not achieve these things, it will be very dangerous for us and we have to be ready to face a very catastrophe of tragedy in future because very recently about a week or ten days back, it is learnt that the entire Taliban has moved into Pakistan. So, the danger is quite imminent and that our response has not been adequate. The danger is looming large. I would like to impress once again upon the Home Minister, Sir, your reply to the execution of warrants was excellent. But, this, I am not very much satisfied.

MR. CHAIRMAN: Now, the Question is over. Next Item under rule 311 regarding the breach of vagu in Khammam District.

**311 ప నియమం క్రింద సభ దృష్టికి తీసుకురాబడిన అంశము
ఖమ్మం జిల్లాలోని పాలంవాగు ప్రాజెక్టుకు పడిన గండి గురించి**

* * *

శ్రీ పొంగులేటి సుధాకర్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఖమ్మం జిల్లా, భద్రాచలం ప్రాంతం, వెంకటాపురం మండలంలోని మల్లాపురం గ్రామ సమీపంలోని పాలెంవాగు ఏదైతే పుందో అది మీడియం ఇరిగేపన్ ప్రాజెక్టు. ఇటీవల కురిసిన వర్షాల కారణంగా వాగుకు తేది 04.08.2008న గండిపడి మొత్తం వాగు కొట్టుకుపోవడం జరిగింది. మొత్తం పదోను గ్రామాలకు సష్టం వాటిల్లింది. Same project 2006వ సంవత్సరంలో August, 4th న అదే స్థలంలో గండి పడడం జరిగింది. ఈ విషయాన్ని ఇప్పటికే గౌరవ ముఖ్య మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకుపెళ్లాను. నేను మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని, ప్రభుత్వాన్ని కోరేదేమిటంటే, ఇప్పటికే ప్రభుత్వం జల యజ్ఞాన్ని బ్రహ్మండంగా చేసి, ప్రాజెక్టుల నిర్వాణాలు చేపడుతుంది. ఎన్నో ఆరోపణలున్నాము, ప్రాజెక్టుల వద్దే చర్చ పెట్టినా, ఆరోపణలు బుజువు కాలేదు. ఇట్లాంటి incidentలు జరగడం వలన కాంట్రాక్టర్ అలక్ష్యం, నిర్దిష్టం వలన, నిర్వాణంలో నాణ్యతా లోపం కారణంగా, prima facie, మావద్దమన్న సమాచారం ప్రకారం, ఇంజనీర్లు ఇ.ఇ., డి.ఇ.ఇ. యొక్క సమన్వయాలోపం వలన అక్కడ ఆ విధంగా జరిగింది. కేవలం జిల్లా కాలెక్టరు, సూపరింటెండెంట్ ఆఫ్ పోలీస్ వారు అడ్వొన్సుగా రెండు రోజుల ముందుగానే అక్కడి నుండి ప్రజలను భాళీ చేయించిన మూలాన అక్కడ ప్రాణ సష్టం జరగలేదు. ఇంత ఓపెన్గా ఇంజనీర్ల వల్ల జరిగిన తప్పు కారణాన, అక్కడ వనిచేస్తున్న ఇంజనీర్లపై చర్య తీసుకోవడమే కాకుండా పనులు చేసినటువంటి కాంట్రాక్టరును భ్లాక్లిస్టులో పుంచి అరెస్టు చేయాలని ప్రభుత్వానికి మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాము. ఎందుకంటే ఈ ప్రాజెక్టు విలువ రూ. 70.00 కోట్లు. ప్రాజెక్టు వల్ల పది వేల ఎకరాలు ఇరిగేట్ అయ్యే పరిస్థితి పుంది. అక్కడి గిరిజన గ్రామాల్లో ఈ ప్రాజెక్టు ముంపునకు గుర్తైందనే భయానక పరిస్థితి నెలకొని పుంది. గ్రామస్థులు ముందే ప్రమాదముందని సూచించినా గాని అక్కడ డి.ఇ.ఇ., ఇ.ఇ., లు అందుబాటులో లేకపోవడం వలన నిర్దిష్టం కారణంగానే ప్రాజెక్టు ప్రమాదానికి గుర్తైంది. విచారణకు వెళ్లిన ఇంజనీర్ల కూడా సరైన విధంగా స్వందించడం లేదు. ఎందుకంటే ఇంజనీర్లు, ఇంజనీర్ల పరస్పర అవగాహనకు రావడంమూలన, ప్రమాదం లూజ్ సాయిల్ వల్ల జరిగిందని, రెండు పర్యాయంలు లూజ్ సాయిల్ వల్ల జరిగిందని, construction బాగుందని, technicalities బాగుందని, third party inspection బాగుందని చెప్పి, కేవలం లూజ్ సాయిల్ వల్లనే ప్రమాదం జరిగిందని నివేదికలు ప్రభుత్వానికి ఇవ్వడం చాలా శోచనీయం. దీన్ని తీవ్రంగా పరిగణించి, గౌరవ మంత్రి గారికి, ప్రభుత్వానికి చర్య తీసుకోవాల్సిందిగా మీ ద్వారా నేను మనవి చేస్తున్నాము. తీసుకునేటటువంటి చర్య అందరికి ఉదాహరణగా పుండాలి. అందరికి మాడల్గా పుండి, అధికారుల్లో భయం భక్తులతో take it granted గా కాకుండా పుండాలని తెలియజేస్తూ, అలాగే construction లో నాణ్యత పుండాలని గౌరవ ముఖ్య మంత్రి గారు on record చెప్పడం జరిగింది. నాణ్యతా లోపం ఎక్కడైనా కనిపిస్తే ఎవరిని ఉప్పేక్షించబోమని అధికారులకు ముఖ్య మంత్రి గారు చెప్పడం జరిగింది. ప్రభుత్వ పరంగా మంత్రిగారు దీనిపై ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారో తెలియజేయవల్సిందిగానూ, అలాగే తీసుకోకపోతే ఎప్పటిలోగా అధికారులపై చర్యలు తీసుకుంటారో తెలియజేయవల్సిందిగా మీ ద్వారా ఈ సందర్భంగా వచ్చినటువంటి చర్యలో తెలియజేయచున్నాము.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మీ య్యాభారీ నీటి పారుదల శాఖ మంత్రి): అధ్యక్షా, సభకు వివరణ పూర్తి పారం నాలుగు పేజీలు ఇచ్చాను. హోస్టలో కూడా పుంచడం జరిగింది. చదపమంటే పారం పూర్తిగా చదువుతాను. లేదంటే salient features గురించి చెబుతాను. పారం తెలుగు, ఇంగ్లీషు బాషల్లో ఇవ్వడం జరిగింది.

ఖమ్మం జిల్లా, వెంకటాపురం మండలం, మల్లాపురం గ్రామ సమీపంలో పాలెంవాగుపై పాలెంవాగు ప్రాజెక్టును నిర్మించడానికి ప్రభుత్వం నిర్దిశించి 2005 మార్చి లోపల నిర్వాణ సంఘలతో ఒప్పందాలు

ఖర్చులైనాయి. దీని విలువ రూ. 58.465 కోట్లలే, ఒప్పందం విలువ మాత్రం రూ. 47.9457 కోట్లు which is about (-) 17.99 %కు ఈ నిర్మాణ సంస్థ కోట్ల చేసింది. తరువాత బేసిక్ గా సెంటుల్ డిజైన్ అగ్గనైజేషన్, వీటిచ్చిన డిజైన్సును పూర్తి స్థాయిలో పరిశీలించి నిర్మాణానికి అనుమతినిచ్చారు. నిర్మాణ సమయంలో పూర్తిగా నిర్మాణం కాకముందే ఇక్కడ + 136 మీటర్ల ఎత్తు గల కట్టలు కట్టాల్చిన సందర్భంలో + 126 మీటర్ల ఎత్తు వరకు కట్ట కట్టిన సమయాన వర్షాలు రావడం, వర్షాలు నీరు కట్ట పైసుండి పోవడం, అది మొదటి దశాగా 2006వ సంవత్సరంలో కోతకు గురికాబడింది. ఇది పూర్తిగా నిర్మాణ సంస్థ వర్షాకాలం లోపల పూర్తి చేయకపోవడం తరువాత దీని వల్ల కోత సంభవించింది కాబట్టి ప్రభుత్వానికి పైనాస్సియల్ బద్దన్ పడకుండా, నిర్మాణ సంస్థదే బాధ్యతగా గుర్తిస్తూ ఒక్క సయా పైసా అదనంగా చెల్లించకుండా మిగితా నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వం నిర్మాణ సంస్థను ఆదేశించింది. ఈ ఆదేశాలలో పాటు డైరెక్టర్ జియోలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా వారిని తరువాత మన నిపుణులను మళ్ళీ కోతకు గురైన ప్రాజెక్టు ప్రాంతానికి పంపించి, ఇంకా ఏమైనా లోపాలున్నాయా పరిశీలన చేయించమని ప్రభుత్వం ఆదేశిస్తే, నిపుణులు దాదాపు ఏడు సార్లు ప్రాజెక్టు ప్రాంతాన్ని సందర్శించి పైనల్గా ఈ ప్రాజెక్టుకు డిజైన్సు ఆమోదం పొందారు. ఈ ఆమోదం పొందిన తరువాత 25.5.2008 నుండి ఈ ప్రాజెక్టులోకి నీరు చేరడం ఆరంభమైంది. 21.7.2008 నాటికి ప్రాజెక్టు నీటి మట్టం + 126.10 మీటర్లకు చేరుకుంది. అదే స్థాయి నీటి మట్టాన్ని 2.8.2008 వరకు నిర్మించబడింది. అయితే 3.8.2008 తేది మద్దాహ్నం 1.00 గంటలు త్వరగా వచ్చిన వర్షాల వల్ల రిజర్వ్యాయర్లో నీటి మట్టం వడి వడిగా పెరిగి 4.8.2008 తేది తెల్లవారుజాము వరకు + 131.70 మీటర్లకు చేరింది. అంటే + 136.00 మీటర్లు మట్టి ద్వాయి టీ.బి.ఎల్. ఏది ఏమైనా 4.8.2008వ తేదీన ప్రాజెక్టుకు పగుళ్లు ఏర్పడి, అని చివరిగా పెద్దవై అదే రోజు ఉదయం 6.30 గంటల ప్రాంతంలో ప్రాజెక్టుకు పెద్ద గండి పడడం సంభవించింది. ఇది ఆరు గ్రామాలలో నిపసిస్తున్న సుమారు 250 మందిని రెండు రోజుల పాటు పునరావాస కేంద్రానికి తరలించి, ప్రాణ సఘం జరుగుకుండా చేయడం జరిగింది. ఇంకా ప్రాజెక్టు నిర్మాణ దశలో పుస్తది. ప్రభుత్వం స్వాదీనంలోకి తీసుకోలేదు కాబట్టి దీనిపై పూర్తి స్థాయిలో విచారణ జరిపించి ఎవరైతే బాధ్యతలుపుతారో వారిపై చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా కసరత్తు చేస్తుంది. దీనిలో భాగంగా ప్రాథమికంగా పుస్త సాంకేతికరమైన విషయాలైన బెడ్ జాయింట్లు, హోర్స్ కౌఫ్షెట్ రాక్ అపుర్ క్రాప్ పుంది. ఛానల్ 300 మీటర్ల నుండి ఛానల్ 330 మీటర్ల వరకు + 95.00 నుండి 101.00 మీటర్ల స్థాయి వరకు రాక్ అపుర్ క్రాప్ పుందని, లూబ్ రాక్ మాన్సు తొలగించిన తరువాత, ఓవర్ హ్యాంగ్ ను తొలగించిన తరువాత, ఈ కటాఫ్ ట్రెంచ్ ను నింపడానికి ముందు కర్రైన్ గ్రోటింగులను చేపట్టడమయింది. ప్రాథమిక క్లైట్ తనిఫీ తరువాత, ఫిబికల్ బెడ్, జాయింట్లు బయటపడిన తరువాత, రాక్బెడ్ జాయింట్ ద్వారా సీపేచీ ఛానల్ 330 మీ. వద్ద పైపింగ్, డౌన్ఫ్లోం బండ్ తదుపరి కోతకు, పర్యవసానంగా గండిపడడానికి కారణమై ఉండవచ్చునని అనుమానించడం జరుగుతున్నది. ఇది 14 గంటల స్ఫోల్ కాల పరిమితిలో 5.50 మీటర్ల మేర నీటి మట్టం ఆక్సైకంగా పెరగడం ఆ పరిస్థితిని మరింత తీవ్రతరం చేసి పుండవచ్చని తెలియుచున్నది.

మ . 12 . 10

కటాఫ్ ట్రెంచ్ ను నింపడానికి ముందు కర్రైన్ గ్రోటింగులను చేపట్టడమయింది. ప్రాథమిక క్లైట్ తనిఫీ తరువాత, ఫిబికల్ బెడ్, జాయింట్లు బయటపడిన తరువాత, రాక్బెడ్ జాయింట్ ద్వారా సీపేచీ ఛానల్ 330 మీ. వద్ద పైపింగ్, డౌన్ఫ్లోం బండ్ తదుపరి కోతకు, పర్యవసానంగా గండిపడడానికి కారణమై ఉండవచ్చునని అనుమానించడం జరుగుతున్నది. 14 గంటల స్ఫోల్ కాల పరిమితిలో 5.50 మీ. మేర నీటి మట్టం ఆక్సైకంగా పెరగడం ఆ పరిస్థితిని మరింత తీవ్రతరం చేసి పుండవచ్చునని .

అయినప్పటికీ వైఫల్యానికి కారణాన్ని అధ్యయనం చేసి, నివారక చర్యలను సూచించడానికి గాను ఈ శాఖకు చెందనట్టి బయటి వ్యక్తులతో సనిపరమైన దర్శాప్తు జరిపించడానికి స్వతంత్ర నిపుణుల కమిటీని 12.8.2008 తేదీనాటి ఐ అండ్ సిఎస్ (మధ్య తరహా సాగునీరు - 2) శాఖ జివో ఆర్టిసెం. 1044 లో ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. ఈ కమిటీకి ప్రౌదరాబాదు, జెన్వెటియు కు చెందిన ప్రోఫెసరు ఇ సాయిబాబా రెడి అధ్యక్షులుగా వుంటారు. ఆ కమిటీ ఈ క్రింది పరిశీలనాంశాలతో ఒక నెల లోపల తమ నివేదికను సమర్పించవలసి ఉంది.

పరిశీలనాంశాలు :

1 ఈ క్రింది అంశాల పట్ల నిర్విష్టమైన దృష్టి సారిస్తూ, మట్టి డ్యూం గండి పడడానికి గల కారణ లపై విశ్లేషించి, నివేదిక సమర్పించడం .

ఎ. అరగాణి ప్రాంతం, గరిష్ట ఘ్రాం డిస్ట్రిక్టు, సబ్ సాయిల్ ఎక్స్పోర్ట్స్ సమితి, లక్షుల దర్శాప్తు ,

బి. ఫోండేషను ట్రీట్మెంటు ప్లాను వంటి డిజైను విషయాలు, మట్టి డ్యూం స్లోవెల స్థిరత్వం, నిర్మాణం కోసం ప్రతిపాదించిన నేలలు, ఇతర సామగ్రుల రకాలు,

సి. నిర్మాణ అంశాలు, నాణ్యత నియంత్రణ, నిర్మాణపు పద్ధతి, ఉపయోగించిన సామగ్రుల కోసం క్వాలిటీ ఎస్యూరెన్స్ ప్లాను, కార్బూకుమం, డిజైను ప్లాన్ అమలు, డిజైనుఅవసరాల ప్రకారం ఫోండేషను ట్రీట్మెంటు ప్లాన్లు .

2 ఫోండేషను ట్రీట్మెంటు, ఉపయోగించబోయే నిర్మాణ సామగ్రులతో సహా రిజర్వేయరు పునర్ నిర్మాణం కోసం తగిన డిజైనును సూచించడం .

ఈ కమిటీ, 14.8.2008 తేదీన సమావేశమై, 19.8.2008 తేదీన ప్రాజెక్టును తనిథి చేసింది . విధిధ విభాగాలు అంటే సెంట్రలు డిజైను ఆర్డ్రెజెషను, ఎపిఇఅర్ఎస్, థర్డ్ పార్ట్ నాణ్యత నియంత్రణ, జి ఎస్ ఐ సుండి కొంత సమాచారం, నివేదికలు, వివరాలను కావాలని ఈ కమిటీ కోరింది . ఈ కమిటీ తరువాతి సమావేశం 29.8.2008 తేదీ మధ్యాహ్నం 3.99 గం . లకు జరుగబోతున్నది . ఆ కమిటీ నివేదిక అందిన మీదట, ప్రభుత్వం అవసరమైన చర్యలు తీసు కుంటుంది .

శ్రీపి. నాగేశ్వర రావు : అధ్యక్షాం, మొన్సు వరదలు వర్షాల గురించి, చర్య జరుగుతున్న సందర్భంగా పాలెంవాగు బీచ్ అయిన అంశాన్ని ప్రస్తావించాను . అప్పుడు సమాధానం చేపే మంత్రి గారు లేరు . సుధాకర రెడ్డిగారు 311 ద్వారా మీ అనుమతితో ఈ నిషయం సభదృష్టికి తేవడానికి ప్రయత్నం చేశారు . బీచ్ అయిన ప్రతి సందర్భంలో కూడా ఏవో కారణాలు వెదికి ఎక్స్ప్లా

యున్ చెయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దానికి ఏమంటున్నారనే మనం డబ్బులు ఇవ్వలేదు, మనకు అప్పగించలేదు. మన ప్రభుత్వం ఈ ప్రాజెక్టుకు ఇచ్చే ప్రజాధనం రు. 47, 50 కోట్ల పరిస్థితి భవిష్యత్తుకు వదిలివేద్దాము. అది గిరిజన ప్రాంతం, అందునా చత్తీస్‌గఢ్ రాష్ట్రానికి దగ్గరగా ఉంది. ఈ వాల్ర్ కూడా అక్కడమండే వస్తుంది. ఒక కొండదగ్గర చిన్నపోటి ఈ ప్రాజెక్టు కట్టారు. అది కోట్లుకు పోయింది. అన్ని కోట్లు ఎందుకు శాంక్ష్ణ్ చేశారో మాకు అశ్చర్యంగా ఉంటుంది. అన్ని కోట్లు శాంక్ష్ణ్ చేసిన తరువాత, 2006 లో చీఫ్ ఇంజనీరు రెండు సార్లు విజిట్ చేసిన తరువాత, తరువాత ఆగష్టలో ప్రారంభానికి సిద్ధం చేశారు. ఇన్ని రకాలుగా సిద్ధంచేసిన ఈ ప్రాజెక్టు పరదలు వస్తే ముందే కోట్లుకుని పోవడం జరిగింది. ఇంత నిర్లక్ష్యంగా ఉన్న సమాధానం నేను వినదలచుకోలేదు. ఆ ఇంజనీర్లను సస్పెండ్ చేస్తారు. మళ్ళీ సస్పెసన్ రీవోక్ చేస్తారు. ఆ విధంగా పెద్ద ప్రాజెక్టుల విషయంలోనే జరుగుతున్నది. ఇప్పుడు కూడా చూస్తాము. ఇప్పిసి సిష్టం ద్వారా మంత్రిగారు మనం డబ్బులు పే చేయలేదు. మనకు అప్పగించలేదు. ఇంత బాధ్యతారహితంగా నిర్మాణం చేసి, అవసరమైన జాగ్రత్తలు తీసుకోకుండా మధ్యలో సంవత్సరం గడిచినా కూడా ఆ బండు రివిల్మెంట్ చేయడానికి అటువంటి ఆలోచన కూడా చేయకుండా ఉంచారు. అటువంటుడు తప్పకుండా కోట్లుకుని పోతుంది. రేపు మళ్ళీ ఒక ప్రమాదం వస్తుంది. ఇవన్నీ ఎప్పుడో కంట్రాక్టరు మళ్ళీ వసూలు చేసుకుంటారు. ఈ కాంట్రాక్టరు సష్టుపడడానికి అంగీకరించరు. మంత్రిగారు ప్రామిన్ చేశారు. మీరు లక్ష కోట్లతో ప్రాజెక్టులు తీసుకుంటున్నారు. చాలాచోట్ల నాణ్యత లేని పనులు జరుగుతున్నాయి. ప్రతి కాలువ పనులలో కూడా జరుగుతున్నది. అని కూడా కోట్లుకుని పోతున్నాయి. ఖమ్మంజిల్లాలోని బయ్యారం ప్రాజెక్టు మన గవర్నమెంట్ వచ్చిన తరువాతే రెండుసార్లు కోట్లుకుని పోయింది. మేము కోరేది పదే పదే ఇది జరుగుతుంటే మామూలు సమాధానం కాకుండా, భవిష్యత్తులో ఇని జరగకుండా ఉండడానికి ప్రయత్నం చేయండి. ఇక మూడవసారి కూడా కోట్లుకుని పోకుండా కొంత బాధ్యతాయితంగా ప్రవర్తించాలని ప్రభుత్వాన్ని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ చుక్కా రామయ్య : అధ్యక్షా, పాలెంవాగు 4 ఆగష్ట నాడు కోట్లుకుని పోయింది. నేను 6 ఆగష్ట నాడు వెళ్లి చూచివచ్చాను. ఇది నా కానెస్టిట్యూయెన్సీలోనే ఉంది. ఈ వాగు పగటిపూటి కోట్లుకుని పోయింది కాబట్టి మనుషులకు అపాయం జరగలేదు కానీ, రాత్రిపూట జరిగితే ఎంతే అపాయం జరిగేదని చాలామంది భావిస్తున్నారు. ఈ విధంగా రెండుసార్లు కోట్లుకుని పోయింది. ఇంతకుముందు కోట్లుకుని పోయినదానికి కూడా ప్రభుత్వం కాంట్రాక్టరుకు రు. 14 కోట్లు ఇచ్చింది. దానికి ఆడిటర్ జనరల్కు పోయింది. అక్కడ పరిశీలనలో ఉంది కాబట్టి దాని గురించి ప్రస్తావించడలచలేదు. అది కంట్రోలర్కు పోయిన సందర్భంగా దానిపై అభిప్రాయం చెప్పాలని మనవిచేస్తున్నాను. దానికి కారణాలు చెబుతున్నారు. నేను ఇంజనీర్సు కాను. మినిస్టరుగారు ఇంజనీరు కాబట్టి, ఎక్కువ అనుభవం ఉన్నవారు, అయినకు ప్రస్తుతం ఆ నాలెళ్లి ఎక్కువగా సాంపొదించుకున్నారు. సిలోట్ లేకపోవడం పలన ఇది జరిగిందని చెబుతున్నారు. టెక్సికల్గా పరిశీలించి చేస్తామని అంటున్నారు. కల్యణి డ్యూం కూడా జియోలాజికల్ వారి అనుభవం దృష్టిలో పెట్టుకుని సరిగా నిర్మాణం చేసి ఉంటే బాగుండేదని నా అభిప్రాయం. సాంకేతిక లోపాల పలన కోట్లుకుని పోయిందని చెప్పేదానికంటే కాంట్రాక్టరు లోపం పలన ఏమన్నా జరిగిందా ? జరిగితే ఎవరు బాధ్యతారు లాంపి చూచి, కాంట్రాక్టరు ఏమన్నా చేయగలుగుతారా అనేది

కూడా గమనించాలి . మా వరంగల్ జిల్లాలో నయితే రామపు, పాకాల డ్యూం డ్యూంలు ఉంటే, పాకాల డ్యూం బ్లాస్టింగ్ వలన బీటలు వచ్చింది . చెరువులను కాపాడడానికి పోలీస్ విజిలింగ్ ఏర్పాటు చేసి, వారికి అప్పగించితే సరిపోతుంది . డ్యూం క్రీంద ఎన్నో వేల ఎకరాలు సాగు అమతుంటుంది . బ్లాస్ట్ జరిగితే చాలా అన్యాయం జరిగతే అవకాశం ఉంది .

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్కు : అధ్యక్షా, పాలెంవాగు తెగిన రోజు ఆ పరిసర ప్రాంతాలలోనే ఉన్నాను . ఆ రోజు నాలుగవ తేదీ . ఎంతోమంది స్థానికులు సాయంత్రం నాలుగయిదు గంటల ప్రాంతంలో అక్కడ వర్షం పడుతున్న సందర్భంగా ఆ వాగు దగ్గరకు వచ్చి ఆ వాగు ఎంతవరకు నిండితే త్వరలో ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా నీళ్ల రాబోతున్నాయనీ, పంటలకు ఉపయోగపడు తుందనే ఆశతో చాలామంది వెళ్లి చూశారు . అదేరోజు సాయంత్రం 6 .00 గం . లకు కాంట్రాక్టరు వద్ద ఉన్న అధికారుల దృష్టికి, ప్రభుత్వానికి అప్పుడు ఉన్న పరిస్థితిని తెలియజేయడం జరిగింది .

ఉ.12,20

మిస్టర్ కైర్క్యూస్ : మంత్రిగారు స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చినప్పుడు మీరు లేరు. కనీసం చదివారా?

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్కు : నేను అక్కడికి వెళ్లి చూసాను. నాణ్యతా లోపంతో కట్టారు. కట్ట తెగపోతోందని దయచేసి చర్యలు తీసుకోండని చెబితే కనీసం మానవతా దృష్టి కూడా లేకుండా అక్కడున్న అధికారులు, కాంట్రాక్టర్కి చెందిన సిబ్బంది ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోకుండా హుటాహుటిన ఖాళీ చేసి వెళ్లారు. అద్భుతంకొచ్చి ప్రభుత్వానికి చెందిన రెపెన్యూ, పోలీసు సిబ్బంది వారు ఆ ప్రాజెక్ట్‌ని నిరంతరం పరిశీలన చేస్తూ గంటగంటకూ మద్య రాత్రి నాడు దాదాపు 10 గ్రామాలను అక్కడ ఖాళీ చేయించి ప్రక్కన తీసుకుపచ్చారు. వారు తీసుకుని వచ్చిన తరువాత తెల్లవారు 4 గంటలకు తెగిన గండి వల్ల 10 గ్రామాల ప్రజలు రక్షింపబడ్డారు. పొరపాటున వారు వదిలి ఉంటే అత్యంత ప్రతిష్టేత్తుకంగా ఈ ప్రభుత్వం చేపట్టిన జలయజ్జం ఒక మాయని మచ్చగా మిగిలి ఉండేది. కేవలం కాంట్రాక్టర్ తప్పుడు పనుల వల్ల నాణ్యతా లోపం వల్ల, టెక్సీకల్గా అతను తీసుకోవలసిన చర్యలు తీసుకోకపోవడం వల్ల అత్యంత బాధాకరమైన సంఘటనగా ఖమ్మం జిల్లాలో జలయజ్జం చరిత్రలో మాయని మచ్చగా ఇది మిగిలిపోయింది. ఈ సంవత్సరం ఈ ప్రాజెక్ట్ నుండి తప్పనిసరిగా నీరు రావాలని, గత నెలలోనే ముఖ్యమంత్రిగారితో ప్రారంభించబడి అక్కడున్న రైతాంగానికి నీరు అందించాలనే లక్ష్యంతో పూర్తి చేసారు. ఇ.పి.సి., ప్రాజెక్ట్ వల్ల ప్రభుత్వానికి పెద్దగా సప్పం జరుగదని ఈ ప్రాజెక్ట్ ఇంకా పూర్తి కాలేదని పూర్తి అయి ప్రభుత్వానికి అప్పచేప్పేవరకూ కాంట్రాక్టర్ది బాధ్యత కాబట్టి ప్రభుత్వానికి పెద్ద సప్పం లేదని అనుకోవచ్చు కానీ అనేక సంవత్సరాలుగా ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న రైతాంగం అంతా ఈ సంవత్సరం నుండి ఆ ప్రాజెక్ట్ ద్వారా నీరు పారితే పంటలను పండించుకోవాలనే ఆశతో ప్రభుత్వం చేస్తున్న జలయజ్జంతో కలలు కంటున్నారు. ఒక సంవత్సర కాలం వెనుకకు పోయాము. ఇది చాలా తీరని సప్పంగా నేను భావిస్తున్నాను. అత్యంత ప్రమాదకర పరిస్థితుల్లో దీనిని కట్టారు. కాబట్టి అది కూడా ప్రమాదకరమైన సంఘటనగా భావిస్తున్నాను. దయచేసి ఈ విధంగా ప్రభుత్వ లక్ష్యాలను చిత్రుశుద్ధిని తూట్లు పొడున్న కాంట్రాక్టర్లు నిర్ణయ పైఫారితో వ్యవహరిస్తున్నారు కాబట్టి ప్రభుత్వానికి చెడ్డ పేరు వస్తోంది. తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి, రిక్వెష్ట్ చేసేదేమిటంటే, తప్పకుండా ఈ కాంట్రాక్టర్ని, ఆ ప్రాజెక్ట్‌ని నిరంతరం పర్యవేక్షణ

చేయవలసిన అధికారులను ఇ.ఇ. నుండి సి.ఇ., వరకు పర్యవేక్షించే అధికార యంత్రాన్ని, క్వాలిటీ కంటోర్స్, అందరి మీద అవసరమయితే క్రిమినల్ చర్య పెట్టి కలిసమయిన చర్యలు తీసుకొని ప్రభుత్వానికి, ప్రజలకు మంచి పేరు తెచ్చుకోవాలని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్యా : గౌరవనీయులు నాగేశ్వరరావు, మక్కా రామయ్య, భట్టి విక్రమర్చగారు దీని మీద స్పుందించి కొన్ని ప్రశ్నలతోబాటు సమాధానం ప్రభుత్వం నుండి రాబట్టడానికి వారి సూచనలు చేశారు. వారు చూసినది చెప్పారు. కాంట్రాక్టర్ ది బాధ్యతాని మాత్రం, డబ్బులు పే చేయలేదని మాటల్లాడినంత మాత్రాన ప్రభుత్వం తన బాధ్యత నుండి తప్పించుకోలేదని గౌరవ పెద్దలకు మనవిచేస్తున్నాము. ఇది చాలా సీరియస్ విషయమనేది ప్రభుత్వం గమనించడంతోబాటు పునరావృత్తం కాకుండా చేయడానికి చేసే ప్రయత్నాలలో ప్రభుత్వం తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటుంది. ఆ దిశలో ఇండిపెండెంట్ కమిటీ అపాయింట్ చేయడంలో ప్రయత్నం జరిగింది. ఇది బాధ్యతారహితం అనే ముందు నాణ్యత విషయంలోకానీ తెగిపోవడానికి దీనికి గల కారణాలను పూర్తి స్థాయిలో అన్వేషించిన తరువాత ఎవరు బాధ్యలనేది తప్పకుండా గుర్తించి చర్యలు తీసుకుంటామని మొదటే సమాధానంలో చెప్పాము. అందులో ఏ మాత్రమూ ఉప్పేక్షించేది లేదు. ప్రభుత్వానికి ఎవరి మీద చర్యలు తీసుకోకుండా ఉండే విషయం ఉండదని స్పష్టంగా చెబుతున్నాము. ఇక్కడ ఒక విషయం పరిశీలించాలి. ఇది దూర ప్రాంతమయిన ప్రాంతమని మొదట డిజైన్ ఏదయుతే ఉందో గేట్‌డ్రెస్ స్పీల్‌వేని అమర్చి నీటిని విడుదల చేసే కార్యక్రమాన్ని రద్దు చేసి ఎర్తబండ్ పూర్తిగా చేసి డిజైన్‌ని ప్రాజెక్ట్ ప్రారంభం ముందే ఇది నిర్ణయించిన తరువాత భూగర్భ చాఖకు సంబంధించిన నిపుణులు, డిజైన్‌లు చేసిన నిపుణులు, వారు ఇచ్చిన సూచనల మేరకు ఈ నిర్మాణం కొనసాగించబడిందనే విషయం సభ దృష్టికి తెస్తున్నాము. అదే విధంగా నాణ్యత విషయంలో లోపం ఉండా, లేదా పూర్తి స్థాయి నివేదిక వచ్చిన తరువాత తప్పకుండా ఎవరు బాధ్యలయితే వారి మీద చర్యలు తీసుకుంటే మాకు ఏ మాత్రమూ ఇఖ్యంది లేదు.

శ్రీ పి. సుధాకరరెడ్డి : ప్రైమా ఫేసి టెక్నికాలిటీస్ ఓ.కె. దర్యాప్తు జరుగుతుంది. ఇంత మంది చెబుతున్నాము. అక్కడ తప్పు జరిగింది. వెంటనే చర్య తీసుకున్నామా? ఈ సభలో ఒక యాక్షన్ అంటూ ఎన్కపెక్ట్ చేసాము. ఎందుకు పెట్టామంటే సభా సమయం చూసుకుని పెట్టాము. క్రొమ్ యెక్క సీరియస్‌నెన్ అటువంటివి వాస్తవానికి చట్టం అనుకూలిస్తే, ఎవరయునా తప్పు చేసి ఉంటే, వారిని అక్కడే ఉరి తీసి వారి విగ్రహాన్ని పెడితే రాష్ట్రం మొత్తం ఉండాపారణగా ఉంటుంది. తప్పు చేస్తే అటువంటిది జరుగుతుందని తెలుస్తుంది. కేను యెక్క సీరియస్‌నెన్ని తీసుకోవాలి. తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటారనే సమ్మకం నాకు ఉంది. కాలయాపన ఎందుకు? వారిని సస్పెన్షన్‌లో పెట్టామనండి. భ్లాక్‌లిస్ట్‌లో పెట్టామనండి. తరువాత రికవరి చేయమనండి. అరెస్ట్ చేయమనండి. మనకు యాక్షన్ కావాలి. అరెస్ట్ చేయమనండి. ఫస్ట్ ఫీజ్‌లో ముందుగా చేయమనండి. యాక్షన్ ఇప్పటి పరకూ జరగలేదు. అదే గౌరవ మంత్రిగారికి తెలియచేస్తున్నాము.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్యా : వారి డిమాండ్, ఆవేదన, కన్వెన్షన్ మేము అర్థం చేసుకున్నాము. ఈ మాట ఈ పూట కాదు. ఇంతకుముందు ప్రత్యక్షంగా నాతో మాటల్డారు. ముఖ్యమంత్రిగారితో మాటల్డారు. కానీ ప్రభుత్వం ఏ చర్య తీసుకోబోయేమయిందు అయినా నిర్ధారణ చేసే అవసరం ఉండదని గమనించాలని కోరుతున్నాము. ప్రభుత్వానికి చర్యలు తీసుకోవడానికి వెనుకాడబోయే అవకాశం, అవసరం ఉండదని స్పష్టంగా చెబుతున్నాము. ఇందులో కొన్ని లోపాలు నిపుణుల కమిటీకి వెళతాయి. సాధారణంగా మనం సమ్మకునే విషయాల మీద మన కంటి చూపుతో చూసే విషయాలకు తేడా ఉంది, కాబట్టి దీనిని పూర్తి స్థాయిలో

నిర్ధారించమని, నిపుణులు చెప్పే విషయాలకు తేడా ఉంది కాబట్టి దీనిని పూర్తి స్థాయిలో నిర్ధారించమని, అది కూడా 30 రోజుల్లో ఈ రిపోర్ట్ ఇవ్వమని వీరిని కోరడం జరిగింది. రిపోర్ట్ ఇచ్చిన తరువాత తప్పకుండా చేస్తామను. ఇక్కడ కొన్ని సందర్భాలలో కొన్ని ప్రత్యేకతలు కనబడుతున్నాయి. మేము సమర్థించడానికి అసలీకాదని మొదలే చెబుతున్నాను. వీరు చూసింది వీరు చెప్పారు. నిపుణులు చూసింది నిపుణులు చెబుతున్నారు. నాకు రిపోర్ట్లో గత ప్రాజెక్ట్లో ఇక్కడ ఏమి కనిపించిందో తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను. దురదృష్టం ఏమిటంటే, 4.8.06న, 4.8.08న ఆ రోజు, ఈ రోజు రెండు రోజులు ఉండయం 6 గంటలకు అది కూడా ఎక్కడ లీకేజ్ అయి బ్రీచ్ అయిందో అక్కడే లీకేజ్ అయి బ్రీచ్ కావడం ఒక ఇస్కిడెంటల్. గుండ్లవాగు రెండవది, ప్రక్కనే 20 కి.మీ దూరంలో గుండ్లవాగు ఖమ్మంలో ఉంది. 1977లో ప్రారంభించి 1979లో పూర్తి చేయడం జరిగింది. అప్పటి నుండి ఇప్పటి వరకూ 29 సంవత్సరాల కాలంలో పూర్తి స్థాయిలో నీటిని నింపుకునే అవకాశం రాలేదు. ఈ సంవత్సరం మాత్రమే నీటిని నిలుపుకొన్నది. ఒక ప్రాజెక్ట్ కట్టిన తరువాత 29 సంవత్సరాలు వీరు లీకేజ్ అయి కట్ట కొట్టుకుపోలేదు. క్రింద నుండి పోతున్నాయి. క్రింద మూడు కి.మీ.ల దూరంలో నీరు లీక్ అపుతోంది. ఆ నీటిని అడ్డుకోవడానికి ఈ కట్టలో ఏమి ప్రాభల్ ఉందో? భూగర్భంలో ఏమపుతుందోనని 29 సంవత్సరాల నుండి మూడు సార్లు నిపుణులు పోయిన తరువాత కూడా ఇది 110 మీటర్ల స్థాయి వరకూ ఈ ఉండలు ఆగిపోబడ్డాయి కానీ, 110 మీటర్ల నుండి 116 మీటర్ల వరకూ అంటే, ఈ రోజు వరకూ అరికట్టబడలేదు. నేను సమర్థించడానికి చెప్పడం లేదు. ఉన్న విషయాలను చెబుతున్నాను.

శ్రీ చుక్కా రామయ్య : ప్రాకాల చెబుపుకి కూడా ఒక ఉంట ఉంది. అది నిపుణులకు కూడా కారణం దౌరకలేదు.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియ్యః వారు చెప్పిన రెండు విషయాలు కన్ఫెర్స్ చేయాలి. రు.4 కోట్లు కాంట్రాక్టర్కు ఇచ్చినట్లు ఆడిటర్ జనరల్ రిపోర్ట్లో ల్యాసినట్లు సెలవిచ్చారు. ఇంచులో వాస్తవం లేదు. ఒక రూపాయి కూడా కాంట్రాక్టర్కి ఇప్పలేదు. ఇప్పసంత మాత్రాన ఇవ్వలేదని చెప్పుకోవడానికి మేము ఉత్సవంగా ఉన్న మాట కాదు. ఆడిటర్ జనరల్ లీకుంటే కాంట్రాక్టర్ సీమెంట్ ఎక్కడా లేదనే విషయం వారి దృష్టికి తెస్తున్నాను.

(పత్రికలలో వచ్చిందని శ్రీ చుక్కా రామయ్య అనసాగారు)

మా బాధ అంతా అదే. పత్రికలలో వచ్చినదంతా తీసుకొని మాట్లాడుతూ ఉంటే, మేము రోజూ సమాధానం చెప్పలేక ఇఖ్యంది పడుతున్నామను. అదే వచ్చింది.

మ.12.30

శ్రీ చుక్కా రామయ్య : మాకు పత్రికలే ఆధారం.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియ్య : ప్రభుత్వపరంగా అది వాస్తవం కాదని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. మీ ఇస్కుర్సిషను మీకు ఉండవచ్చు. కాదని అనడం లేదు. పత్రికలలో వచ్చే వార్తలకు సమాధానం చెప్పడానికి కొంత కాలయాపన జరుగుతోంది. అది గమనించాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వ రికార్డుల ప్రకారం చెప్పేదానిని స్పీకరించండి. దానిలో ఇప్పటికి కూడా లీకేజీలు ఉన్నాయి. అందుకే, 7 సార్లు సందర్శించి, 3 ఎక్స్‌పర్స్ కమిటీలను వేసేక కూడా పూర్తి స్థాయిలో అరికట్టబడలేదు. ఇప్పుడు లీకపుతున్న నీటిని కూడా ప్రథాన కాలువ లోకి మళ్ళించి, నీళి స్వామిం తప్ప ఆ పని ఇప్పుడు చేయడం లేదు. అంతమాత్రాన ఇది భూగర్భ శాస్త్రానికి సంబంధించిందేనని

నేను ఇతమిధ్యంగా చెప్పలేదు. విచారణ జరిగేక బాధ్యతైన వారిపై మీరు చెప్పినట్లు ఎటువంటి అరమరికలూ లేకుండా చర్యలు తీసుకుంటాం. ఈ రోజు సాయంత్రం కూడా మీటింగు ఉంది.

మరొక విషయం. ఇటువంటి ప్రమాదాలు ఏర్పడకుండా ఉండాలనే ఉచ్ఛేశ్యంతో ఈ రాష్ట్రంలో మొట్టమొదటి నేపారీగా మేజర్ ప్రాజెక్టులే కాకుండా మధ్య, చిన్న తరహ ప్రాజెక్టులకు కూడా జియోలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా వారి అనుమతి తీసుకున్న తర్వాతనే ప్రాజెక్టు డిజైన్ గానీ, నిర్మాణం గానీ చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఈ దేశంలో చిన్న నీటి పనరులకు, మధ్య తరహ ప్రాజెక్టులకు జియోలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా వారి అనుమతి, సర్కారీకేషను అవసరమని ప్రభుత్వం ప్రవేశచెంది. మిగతా రాష్ట్రాలలో ఇది లేదు. ఎక్కడైనా వారికి అనుమతం వచ్చినపుడు మాత్రమే చూసేవారు. దీనిపై పూర్తి స్థాయి విచారణ జరిపిస్తాము. ఎవరినీ ఉచ్చేష్టించే ప్రస్తకి లేదు. త్వరలోనే ఈ కార్బూకుమంపై పూర్తి స్థాయి రిపోర్టు కూడా ఇస్తాము.

శ్రీ పాంగులేటి సుధాకర రెడ్డి : గుండ్లవాగు ప్రాజెక్టు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హాయాములో జరిగింది. ఓకే. దీని విషయంలో మాత్రం ప్రైమాఫీసీ ఎవిడెన్సు ఉంది. రూ.70 కోట్లు ప్రాజెక్టు డిజైన్ చేసినపుడు టెక్కికాలి టీస్, రిపోర్టు ఉంటాయి. ఎట్టి పరిస్థితులలో కాంట్రాక్టరు మీద, ఇంజీనీర్సు మీద యాక్షను తీసుకోవాలి. వారి నిర్లక్ష్యం కనిపిస్తోంది.

శ్రీ దాచారి రామిరెడ్డి : అధ్యక్షా, శ్రీకృష్ణదేవరాయలు కాలంలో వేసిన మట్టి గట్టలు కూడా ఇస్టటికీ తెగ లేదు. మీ టైములో సిమెంటు కట్టలు తెగిపోతున్నాయి. కొంచెం జాగ్రత్తగా పరిశీలన చేయాలి.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియ్య : ఈవేళ సాయంత్రం 3 గంటలకు మీటింగు ఉంది. నిపుణులంతా కూర్చుంటున్నారు. వాళ్ళ రిపోర్టు ఆధారంగా చర్యలు తప్పకుండా తీసుకుంటాము. ఆగస్టు 14వ తేదీన కనిటి ఏర్పాటు చేశాము. 30 రోజుల లోపు రిపోర్టు ఇష్టమన్నాం. రెండు సార్లు సమావేశమయ్యారు. వారికి కావలసిన సమాచారం అందించారు. రిపోర్టు వచ్చేక ఎవరినీ ఉచ్చేష్టించకుండా తప్పనిసరిగా ఇంజీనీర్లలునూ, కాంట్రాక్టర్లు అయినా ఎవరైనా సరే వారి మీద చర్యలు తీసుకుంటాము. ఇది పునరావృత్తం కాకుండా ఉండటానికి సాంకేతిక పరమైన అంశాలను టెరమ్ము ఆఫ్ రిఫరెన్సులో పెడతామని సభ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

శ్రీ రెడ్డిగారి వెంకట రామారెడ్డి : జియోలాజికల్ సర్వే వారి క్లియరెన్సు లేకుండా రెవిన్యూ క్లియరెన్సు లేకుండా ప్రాజెక్టులు కట్టడం జరుగుతోందా? జరగదు.

MR.CHAIRMAN : Papers are deemed to have been laid on the Table of the House.

సభా పమఙ్కంలో ఉంచిన పత్రాలు

1. A copy of the Amendments to the Andhra Pradesh Advocates' Clerks' Welfare Fund Rules, 1992 issued in G.O. Ms .No. 46, Law © Department, Dt. 11.04.2008 as required under Section 24 (2) of the Andhra Pradesh Advocates' Clerks' Welfare Fund Act, 1992.

2. A copy of the 35th Annual Report of Andhra Pradesh State Trading Corporation Limited for the year 2004-2005, in compliance with Section 619-A (3) of the Companies Act, 1956.
3. A copy of the 32nd Annual Report of the Andhra Pradesh State Film Television and Theatre Development Corporation Limited for the year 2006-2007, as required under Section 619-A of the Indian Companies Act, 1956.,

MR. CHAIRMAN : Now tea-break for 15 minutes.

The House adjourned at 12.35 p.m., for tea break for 15 minutes..

సు.12.50

(టీ విరామానంతరం సభ 12.58ని. లకు సమావేశమైంది. మిస్టర్ ఛైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.

ప్రకటన

శాసన సభ ఆమోదించిన ప్రభుత్వ చిల్లల గురించి

MR.CHAIRMAN: I have received the following message from the Hon'ble Speaker, Legislative Assembly:

"In accordance with the Rule 123 of Rules of Procedure and Conduct of Business in the Legislative Assembly, I transmit a copy in each of the following Bills as passed by the Legislative Assembly on 28th August, 2008 and signed by me:

1. The Andhra Pradesh Value Added Tax (Second Amendment) Bill, 2008 (L.A. Bill No. 23 of 2008) (As passed by the A.P. Legislative Assembly)
2. The Andhra Pradesh Tax on Entry of Motor Vehicles into Local Areas (Amendment) Bill, 2008 (L.A. Bill No. 24 of 2008) (As passed by the A.P. Legislative Assembly)
3. The Andhra Pradesh Entertainment Tax (Amendment) Bill, 2008 (L.A. Bill No. 25 of 2008) (As passed by the A.P. Legislative Assembly)

Now Short Discussion on School Education, Scholarships and other Welfare measures.

లఘు చర్చ

పాఠశాల విద్య, ఉపకార వేతనాలు, ఇతర సంక్లేషమ చర్చల గురించి

(కొనుగొండు)

శ్రీ హెచ్ హల్స్మ్ : అధ్యక్షా, దెండు నిమిషాలు మాట్లాడతాను.

మ. 1.00

ఈ రోజు చాలా విషయాలు మాట్లాడాలి చాలా మంది డ్రాపోట్స్ పున్నారు. ఒకటవ తరగతిలో 100 మంది ప్రవేశిస్తే 10 వ తరగతి చేరేసరికి 37 మంది మాత్రమే అక్కడికి రీచ్ కాగలుగుతున్నారు. మరియు పొతశాలల మరమ్మత్తు, అధ్యాపకుల నియమకం, సరవ శిఖా అభయాన్స్ లో విద్యా వాలంటీర్స్‌ను నియమించవలసిన అవసరం చాలా సమస్యలు ఉన్నాయి. వాటిసన్నింటినీ పరిష్కరించే దిశలో ప్రభుత్వం పయనిస్తున్నది, మౌలికమైన ఏర్పాట్లు కూడా ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. అయితే, ప్రధానమైన విషయమేమిటంటే ఉపాధ్యాయుల పాత. నేను రెండే రెండు విషయాలను గురించి మాట్లాడతాను.

అధ్యాపకుల మీద చాలా బరువు బాధ్యతలు పున్నాయి. ఈ దేశానికి ఉపయోగపడేటువంటి పోరులను, మేధావులను విజ్ఞానవంతులను తయారు చేసేటువంటి బాధ్యత అధ్యాపకుల మీద పుండని నేను ఈ సభకు నునని చేస్తున్నాను. ఇక్కడున్న వారంతా కూడా మేధావులు, విజ్ఞాన వంతులు, గొప్ప వారని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను. మేం అందరం ఇక్కడ పున్నటువంటి వారు మీతో సహా మూడూ బై నాలుగు వంతులు వీధి బడులలో ఇసుకలో కూర్చుని ఓసమాలు రుద్దబెట్టించుకుని ఈ స్థాయికి వచ్చినటువంటి వారం అన్న విషయం నిర్వాచాంశమైనది. అటువంటి పరిస్థితులలో అధ్యాపకులు పోషించవలసిన పాత చాలా ఎక్కువగా పుంది అధ్యక్షాం.

ఇక్కడ నేను ఒక చిన్న ఉదాహరణ మాత్రమే ఇస్తాను. నేను మహా కవి సరస్వతీ పుత్ర, పద్మశ్రీ దాక్షరు పుట్టపర్తి నారాయణా చార్యుల వారి శిష్యుడను. అటువంటి అధ్యాపకులున్నప్పుడే మన వంటి విద్యార్థులు భవిష్యత్తులో తయారయే అవకాశం వచ్చింది. నేను ఒక విషయం చెబుతాను. మా నారాయణా చార్యుల గారి గురించి తప్పకుండా ఇక్కడ చెప్పవలసిన అవసరం పుంది.

ఒకసారి మేం జిల్లేళ్లమూడి అమ్మవారి వద్దకు మా గురువు గారు నారాయణా చార్యుల గారితో వెళ్లడం జరిగింది. అమ్మవారు అప్పుడు ఆయనను ఈ విధంగా అడిగారు. నారాయణా చార్యులు గారూ, మీకు సొంత ఇల్లు పుండా అని అడిగారు. అప్పుడు వారు లేదమ్మా అని చెప్పారు. అయితే అప్పుడు అమ్మవారు ‘‘అయితే మీరు ఏం సంపాదించుకున్నట్లు?’’ అని వృద్ధాఘ్యంలో మీకెలాగు అని అంటే, మా గురువు గారు పైకి చూపించారు. మీరు సంపాదించుకున్న ఆస్తి ఏమిటి అంటే, వారు మా వైపు చూపించారు. ‘ నా ఆస్తి వీళ్లమ్మా, నేను వీళ్లను సంపాదించుకున్నాను అని ’ చెప్పారు. అంటే ఆయన మాకు సరస్వతిని ప్రదానం చేశారు. మాకు విద్యను ప్రసాదించారు. విద్యా భిక్ష పెట్టారు. అలా విద్యా భిక్ష పెట్టే వారు అధ్యాపకులు. వాళ్లు భచ్చితంగా పున్నప్పుడు భావి పోరులు మహాస్నాత మైన స్థాయికి ఎదుగుతారని నా అభిప్రాయం నాలో పుందని తెలుపుతూ, ఒకే ఒక అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేస్తాను. క్రమశిక్షణ, రసజ్ఞత అన్నది చాలా అవసరం . అది కేవలం అధ్యాపకుల దగ్గర నుంచి వస్తుంది. ఎలా అంటే , మీరు నన్ను ప్రార్థించేనుకోమన్నారు. అందువల్ల ఒక పద్యం చెప్పి ముగిస్తాను.

5 వ తరగతిలో నేను చదువుకున్న పద్యం అది.

‘‘ చదువది ఎంత గల్లిన రసజ్ఞత ఇంచుక చాలకున్న ఆ చదువది

నిర్రకంబు గుగా సయుతులెవ్వరు మెచ్చరెచ్చటన్
 పదునుగ మంచి కూర సలపాకము చేసిన శైన సందు నింపాడవెడు
 యుపులేక రుచి పుట్టగ నేర్చుసటయ్య భాస్కరా!

అధ్యక్షా, ఎంత గొప్ప మేధావి అయినా, విద్యావంతుడు అయినా, ఎంత గొప్ప విజ్ఞాని అయినా, ఇంచుక రసజ్జత లోపిస్తే అంటే కొంచెన క్రమశికణ లోపిస్తే ఆ చదువంతా నిర్రకమని ప్రాజ్ఞలు చెప్పారు. విషయం, విధేయత, రసజ్జత లేసప్పుడు ఆ విద్య నిర్రకమని ప్రాజ్ఞలు పక్కానీంచారు కాబట్టి ఈ క్రమశికణ విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం చాలా కలిసంగా వ్యవహరించాలని నేను అభ్యర్థిస్తా సెలవు తీసుకుంటున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ రోజు విద్య రంగాన్ని రాజశేఖర రెడ్డి గారు చాలా డబ్బు వెచ్చించి ఎవరూ ఊహించని విధంగా ముందుకు తీసుకు వెళుతున్న మాట వాస్తవం . అయితే అందులో ఉపాధ్యాయులు, విద్యాశాఖ ఎదుర్కొంటున్నటువంటి సమస్యలు అనేకం పున్నాయి. ఒక కోటి 35 లక్షల మంది విద్యార్థులు ఈ రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ ప్రియివేటు పొరచాలలో చదువుకుంటున్నారు. సుమారు మూడుస్వర లక్షల మంది ఉపాధ్యాయులు విద్య వాలంటీర్పుతో సహా పని చేస్తున్నారు.

దీనిలో మనం హైయ్యర్ ఎడ్యూకేషన్ తీసుకుంటే చాలా డిగ్రీ కాలేజీలలో లెక్కరర్సు పోస్టులు ఖాళీ పున్నాయి. ప్రిన్సిపల్ పోస్టులు దాదాపు 90 శాతం ఖాళీలున్నాయి. ఒత్తిడి తీసుకువస్తే, మొన్న డిగ్రీ కాలేజీల లెక్కరర్సుకు పదోన్నతులు కల్పించి చాలా మటుకు ప్రిన్సిపల్ పోస్టులను భర్తీ చేయడం జరిగింది.

అలాగే జూనియర్ కాలేజీలలో జూనియర్ లెక్కరర్సు పోస్టులు చాలా ఖాళీలున్నాయి. సుమారు 4 వేల మంది స్కూలు అసిస్టింట్యు దఫనఫాలుగా ప్రమోషన్ ద్వారా జూనియర్ కాలేజీలకు జూనియర్ లెక్కరర్సుగా వెళ్లపలసి పుంది. కానీ ఏకీకృత సర్వీసు రూలు లేకపోవడం మూలంగా ఇంతవరకూ 3 సంవత్సరాల సుంచి ప్రమోషన్సు వర్తించ జేయడం లేదు. తద్వారా ఇక్కడ స్కూలు అసిస్టింట్యుకు ప్రమోషన్సు రావడం లేదు. అక్కడ జూనియర్ కాలేజీల లెక్కరర్సు పోస్టులు భర్తీ కావడం లేదు. రెండు వైపులా సఫ్ట్‌రో జరుగుతోందన్న విషయాన్ని తమ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

అలాగే చాలా కాలేజీలలో మాలిక సదుపాయాలు కల్పించ వలసిన అవసరం ఎంతైనా పుంది. బెల్లంపల్లి జూనియర్ కాలేజీలో నేను స్వయంగా చూడటం జరిగింది. అక్కడ నీటి సరఫరా సరిగా లేకపోవడం మూలంగా మెయిస్టరేజెన్సీ సరిగా జరగడం లేదు.

ఈ రాష్ట్రంలో మహాతా టీచర్సు, లెక్కరర్సు పెద్ద సంఖ్యలో నియమకం జరుగుతోంది. మహాళలకు కాలేజీలలో, స్కూలులో టాయిలెట్సు పంటిని లేక చాలా ఇఖ్యందులను ఎదుర్కొంటిని విషయాన్ని నేను తమ దృష్టికి తీసుకు పస్తున్నాను. తర్వాత ఏకీకృత సర్వీసులు కాకపోవడం వల్ల చాలా పోస్టులు భర్తీ చేయబడక పోవడంతో, ఈ రోజు విద్యారంగం తీవ్రమైన పరిస్థితులను ఎదుర్కొంటోంది. గో. ముఖ్యమంత్రి రాజ శేఖర రెడ్డి గారు, విద్య మంత్రి దామోదరం రాజనరసింహ గారు విద్య ప్రమాణాలను పెంచాలని ఎంతో ఉన్నతంగా కృషి చేయాలని తపన వడుతున్నప్పటికీ చాలా పోస్టులు ఇంకా భర్తీ కాకుండా మిగిలి పున్నాయి .

పొడ్చెప్పరు పోస్టులో , పొడ్చెప్పరు ఉండటం లేదు. ఎమ్.ఇ.ఒ పోస్టులో అతను ఉండటం లేదు. డెఫైన్ ఎడ్యూకేషన్ అఫీసరు పోస్టులో డి ఇం పని చేయడం లేదు. చాలా వ్యత్యాసంగా నడుష్టున్నది. ఇది యథార్థమైన విషయం . చాలా పరకు అన్ని ఈ విధంగానే నడుష్టున్నాయి. దానికి కారణం ఏకీకృత సరీసు రూల్సు లేకపోవడమే కారణమని మీ దృష్టికి తెచ్చున్నాను. 93 శాతం పున్న పంచాయతీ రాజ్ టీచర్సు, 7 శాతం పున్న గపర్చుమెంటు టీచర్సు రాజ్యాంగంలో పున్న లోసుగులను ఉపయోగించుకుని విద్య రంగాన్ని అతలాకుతలం చేస్తున్నది. దీన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఛాలెంజ్గా తీసుకుని ఏకీకృత సరీసు రూల్సు తీసుకు రావాలన్న విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

జిల్లా పరిపత్రు, మండల పరిపత్రు స్కూలుకు బీదల పిల్లలు వస్తారు. మరి విద్య రంగం బట్టి కట్టాలంటే మన స్కూలులో చదువు బాగా సదుపాయాలు కల్పించబడాలి. డబ్బున్న వాళ్ళ పిల్లలు కార్బోరైట్ స్కూలుకు, పట్టిక్ స్కూలుకు, ప్రైయాలేటు స్కూలుకు రకరకాల స్కూలుకు వెళ్ళ గలుగుతారు. ఈ జిల్లాపరిపత్రు, మండల పరిపత్రు స్కూలులో పేద ప్రజల పిల్లలే చదువుకునేందుకు రావడం జరుగుతుంది. మరి అక్కడ వారికి విద్య బోధన సరిగా జరగాలంటే అన్ని టీచర్ పోస్టులు భర్తీ చేయబడి, అందరు టీచర్సు పుండాలి. అప్పుడే విద్య బాగా వారికి చెప్పడానికి , వారు చదువు కోవడానికి సాధ్యవచుతుంది. అలా జరగాలంటే మనకు ఏకీకృత సరీసు రూల్సు రావలసిన అవసరం పుంది. ముఖ్య మంత్రి గారు ఓ.ఎస్.డిగా వీర భద్ర రెడ్డి గారిని నియమించడం జరిగింది. ఆయనకు సరీసు రూల్సు చాలా బాగా తెలుసు. గతంలో కూడా వారు ఉపాధ్యాయ సంఘాలతో, టీచర్ ఎమ్మెల్సీలతో కలిసి , వారిని సంప్రదించి సరీసు రూల్సును రూపొందించడంలో కీలక పాత వహించారు. ఈ మధ్యన వార్తా పత్రికలలో వారు రాజీనామా చేసినట్లుగా మేం చూడటం జరిగింది. విద్య శాఖా కార్యదర్శిగారు ఆయన సేవలను వినియోగించుకో వలసిన అవసరం పుందని తమ దృష్టికి తెచ్చున్నాను.

ముఖ్యంగా విద్య శాఖ నుంచి ప్రమోషమ్మ లేపని బాధ పడుతున్న పొడ్చెప్పర్సుకు ప్రమోషమ్మ ఇవ్వకుండా డెఫౌటీ ఎడ్యూకేషన్ అఫీసరు పోస్టులను డయట్ లెక్కర్సుకు ఇప్పడం , డెఫైన్ ఎడ్యూకేషన్ అఫీసరు పోస్టును సీనియర్ గెబిటెడ్ పొడ్చెప్పరుకు ఇప్పకుండా , డయట్ ప్రిన్సిపాల్సుకు ఇప్పడం విద్య ప్రమాణాలను దెబ్బతిసే విధంగా పుందని తమ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. కాబట్టి ఖచ్చితంగా మొదటి సీనియరిటీలో పున్న సీనియర్ ప్రధాన ఉపాధ్యాయులకు డెఫౌటీ ఎడ్యూకేషన్ అఫీసరుగానో, డిఇంగానో ఇస్తే చాలా బ్రహ్మండంగా పని చేయడానికి అవకాశం పుంటుంది.

ఎ గ్రూపు , బి గ్రూపు అని సరీసు రూల్సులో డెఫౌటీ ఎడ్యూకేషన్ అఫీసరు మాకు, అసిస్టంటు డైరెక్టరు, డైరెక్టరీటులో (డిఇంలో) క్లర్కులుగా పనిచేసే వారికి అని ఒక ఒప్పందం జరిగి ఆ విధంగా సరీసు రూల్సు వచ్చాయి. దానితో డయట్ లెక్కర్సుకు డెఫౌటీ ఎడ్యూకేషన్ అఫీసరుగా రాకుండా, వారికి ప్రత్యేకంగా ఛానెల్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అయినప్పటికీ కూడా, ఆ ఒప్పందానికి తూట్లు పొడుష్టూ ఇంకా డయట్ లెక్కర్సుగా, డయట్ ప్రిన్సిపాల్సుగా వారికి ప్రామోషమ్మ ఇస్తూ మెమో ఇప్పడం వల్ల రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఒక పొడ్చెప్పరు డెఫౌటీ ఎడ్యూకేషన్ అఫీసరుగా గాని, ఒక డి.ఇ.ఒ గా గానీ ప్రమోష ఇవ్వడానికి అవకాశం కల్పించబడటం లేదు. ఆ విధంగా వారిచ్చిన మెమోలో పుంది. ఆ విధంగా పొడ్చెప్పర్సుకు

ప్రమాణం రాక పోవడంతో వారు బాధపడడం జరుగుతోంది. కనీసం ఎఫ్.ఎసి గా కూడా పని చేయకుండా రిటైర్ అవుతున్నారనే విషయాన్ని మీ ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

మ.1.10

ఇకపోతే, ముఖ్యంగా విద్యా వాలంటీర్లను, సైపల్ విద్యా వాలంటీర్లను రకరకాలుగా నోరు తిరగని, నోటితో చెప్పలేని పీర్లతో రకరకాలుగా అపాయింట్ చేస్తున్నాము. పార్ట్ టైం లెక్కరర్లని, కాంట్రాక్ట్ లెక్కరర్లని, రకరకాలుగా అపాయింట్ చేస్తున్నాము. అధ్యక్షా, వ్యాపారం ఎక్కుడైనా చేయాలి గాని, విద్యలో వ్యాపారం చేయకూడదు. తక్కువ జీతం పెట్టి, ఎక్కువ శ్రమ తీసుకుండామనే ఆలోచన సరైంది కాదనే విషయాన్ని తమరి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అర్దతగల టీచరు చదువు చెబితే, ఎన్నో రకాలుగా విద్యా ప్రమాణాలు పెరుగుతాయి. సమాజం మంచిగా అవుతుంది. అర్దత లేని వాళ్ళను తీసుకువచ్చి సుపు ఏడైనా పేరు పెట్టు, విద్యావాలంటీర్లను, సైపల్ విద్యా వాలంటీర్లను, కాంట్రాక్ట్ లెక్కరర్ అను, పార్ట్ టైం లెక్కరర్ అను ఏదో రకంగా తీసుకువచ్చి, జీతం తక్కువ ఇచ్చి చదువు చెప్పిపోతే, పిల్లలకు న్యాయం జరగదనే విషయాన్ని తమరి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

ఇందులో చాలా మంది ఉపాధ్యాయుల యొక్క వేతనాలు, కేంద్ర ప్రభుత్వం పంపిణీ, ఒక టీచరుకు ఇచ్చేలా పంపించిన జీతం, ఇద్దరు టీచర్లకు జీతాలిచ్చి సుమారు రు.372 వరకు మన భజనాలో వేసుకుంటున్నాం. ఇది వాస్తవమా కాదా అనేది ఒకసారి చెక్కే చేయించండి. కాబట్టి అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇస్తున్న నిధుల ద్వారా అయినా, రెగ్యులర్ టీచర్లను నియమించాలి. ఈ రోజు చాలా మంది మార్కెట్లో బి.ఇడి. చేసిన వాళ్ళ పున్నారు. డి.ఎస్.ఎస్.లో 54 వేల మంది ఉపాధ్యాయులను అపాయింట్ చేయడానికి పట్టుబట్టి విద్యాశాఖమంతి గారు కృషి చేస్తున్నారు. ఆర్థిక శాఖ ఒప్పుకోనపుటికీ కూడా ముఖ్యమంత్రిపై ఒత్తిడి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. నేను దాన్ని అభిపూర్ణంగా విద్యా వాలంటీర్లు, పార్ట్ టైమ్ లెక్కరర్లు, కాంట్రాక్ట్ టీచర్లు, అప్రైంటీస్ టీచర్లు అనే విధానం తీసివేసి, వాళ్ళను రెగ్యులరైజ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. విద్యా రంగంలో సర్వసమస్యలకు మూలం, అప్రైంటీస్ విధానం. ఈ అప్రైంటీస్ విధానం అమలుచేయాలనే ఆలోచన ఎవరికోచ్చిందో గాని, మన విద్యా రంగాన్ని కుదిపేస్తోందనే విషయాన్ని తమరి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

బ్కౌక్క సమయంలో అపాయింట్ అయిన అప్రంటీస్ టీచర్లకు బ్కౌక్క రకమైన సమస్యలున్నాయి. సుమారు 1994 లో అపాయింట్ అయిన అప్రంటీస్ టీచర్లకు పాత పెష్టన్ విధానముంటుంది. 1998 లో అపాయింట్ అయిన అప్రంటీస్ టీచరుకు సరీసురూప్యలో ఆయనకు స్థానముండదు. 2002-2003 లో అపాయింట్ అయిన అప్రంటీస్పిష్ టీచరుకు పాత పెష్టన్ విధానం పుండదు. ఆయన జీతములోనే డబ్బు కట్ చేసి, ఆయనకు పెష్టనిచ్చే విధానం. అంటే, అప్రంటీస్పిష్ విధానం అందరికి అప్రంటీస్పిష్ విధానమే. కానీ, బ్కౌక్క సంవత్సరంలో అపాయింట్ అయిన టీచరుకు బ్కౌక్క రకమైన సమస్యలు స్పష్టించడం వల్ల, విద్యారంగంలో ఈ రోజు సుమారు అప్రంటీస్ ద్వారా అపాయింట్ అయినవాళ్ళ సుమారు రెండు లక్షల యాభై వేల మంది ఉపాధ్యాయులు, 1994 నుంచి విద్యారంగంలో అపాయింట్ అయిన వాళ్ళ పెష్టన్లు లేక, ప్రమాణ్ రాక, రెగ్యులరైజ్ ప్రెస్ కాక, అనేక రకాలుగా ఇబ్బందిపడి వాళ్ళ చదువు మీద, భోజనం మీద దృష్టికి నిమగ్నం చేయలేకపోతున్నారనే విషయాన్ని తమరి దృష్టికి

తీసుకువస్తున్నాము. దానివల్ల కేవలం విద్యాప్రమాణాలు తగ్గడమే కాదు. రానున్న సమాజానికి కూడా తీవ్రంగా సష్టం జరిగే ప్రమాదముందనే విషయాన్ని తమరి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

అంతేకాదు, మరి భాషాపండితులకు 330 జి.ఓ. ఇచ్చి, గ్రైడ్-1 అర్థతలు గ్రైడ్ -11 వాళ్ళకు వుంటే, అప్పగ్రేడ్ చేయమని ఇచ్చాము. దానిని మనం అమలు చేయడం లేదు. కోర్టులో వాళ్ళ ఛాలెంబ్ చేస్తున్నారు. ఇప్పటికేనా అవస్త్ర ప్రక్కనపెట్టి ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జి.ఓ.ను గౌరవించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మరి ఎయిడెడ్ టీచర్లకు జీతాలు లేక, మెడికల్ రీ-ఇంబర్స్‌మెంట్లు లేక మూడు నెలలకు, నాలుగు నెలలకు జీతాలు ఇస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు ఎన్నోసార్లు మాతో చెప్పారు. ఇచ్చే జీతం ప్రతినెలా మొదటి తేదీన ఇప్పండయ్య, మనకు ఏం ఇఖ్బందున్నది, మనకేం మిగలాలని లేదు కదా, ఎందుకు ఈ నిధంగా మీరు చేస్తున్నారు అని మా ముందే పైనాన్న వాళ్ళకు చెప్పినా కూడా ఎయిడెడ్ టీచర్లకు న్యాయం జరగడం లేదు. మూడు నెలలకు, నాలుగు నెలలకు జీతాలు వస్తున్నాయి. ఆర్థిక శాఖ ఒప్పుకుని, 010 ద్వారా జీతాలిచ్చే నిధంగా, ఉత్తర్వులోస్తే ప్రతినెలా కచ్చితంగా జీతం రావడానికి అవకాశం వుంటుందనే విషయాన్ని తమరి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

ఈ రోజు సర్వశిక్షా అభియాన్ పథకానికి, రాజీవ్ విద్యా మిషన్ అని పేరు మార్చారు. చాలా చక్కగా వుంది. ఎందుకో మాకు అర్థం కావడం లేదు. అనవసరమైన ట్రైనింగ్‌లిచ్చి, ఇచ్చిన ట్రైనింగ్‌లే ఇచ్చి, టి.ఎ, డి.ఎలు ఇస్తున్నారు. టి.ఎ, డి.ఎ.లలో కూడా ముందిచ్చిన వాళ్ళకు ఒకరకంగాను, తరువాత ఇచ్చిన వాళ్ళకు ఒకరకంగాను ఇస్తున్నారు . చాలాచిను చిన్న సమస్యలకు పెద్ద ఎత్తున విద్యారంగం అతలాకుతలమౌతున్నదనే విషయాన్ని కూడా తమరి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇంకోక విషయమేమంటే, సర్వశిక్షా అభియాన్‌లో, రాజీవ్ విద్యా మిషన్ అని ఏదైతే పెట్టారో, దాని ప్రాజెక్టు ఆఫీసర్లగా ఇతర డిపార్ట్మెంట్ల వాళ్ళను పెట్టారు. సిరికల్పర్, వెటర్సర్, అగ్రికల్చర్, రెవిస్యూ డిపార్ట్మెంట్ల సుండి వచ్చిన వాళ్ళ ఏం చేస్తారు? వాళ్ళకు బోధన గురించి ఏం తెలుసు? బిఈడీ చేసారా? డిఈడీ చేసారా? వాళ్ళకు ఏం విద్యార్థులున్నాయని చెప్పి, వాళ్ళను తీసుకువచ్చి జిల్లా ప్రాజెక్టు ఆఫీసర్లగా పెడితే, టీచర్లకు ఎట్లా వాళ్ళ బోధన నేర్చుతారు? టీచర్లను ఎట్లా వాళ్ళ ఇన్సోక్స్ చేస్తారు? టీచర్లకు ఎట్లా డబ్బులు మంజూరు చేస్తారు? మేము ఉపాధ్యాయ సంఘాల నాయకులుగా, ఎమ్ముచ్చిలుగా అప్పుడున్నటువంటి విద్యాశాఖ మంత్రి గారిని కోరితే, ఇది లాస్ట్ ఈ ఎనిమిది మందిని దయచేసి ఒప్పుకోండి అన్నారు. ఆ రోజు సెక్రటరీ, డైరెక్టర్ అందరున్నారు. మీరు మా దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. ఇక వేరే డిపార్ట్మెంట్ వాళ్ళను అపాయింట్ చేయమను అని చెప్పిన ప్రభుత్వం. మళ్ళీ అదే కంటిన్యూషన్‌గా 14 మందిని ఇతర డిపార్ట్మెంట్ వాళ్ళను అపాయింట్ చేసారు. ఎద్దుకేషన్‌లో గొడ్డుపోయారా? మా దగ్గర అధికారులు లేరా? చదువుకున్న వారు లేరా? మరి, ఆ నిధంగా ఇతర డిపార్ట్మెంట్ల వాళ్ళను తీసుకువచ్చి ప్రాజెక్టు ఆఫీసర్లగా వేయడం అవమానకరమని మేము భావిస్తున్నాం. ఇప్పటికేనా సరే, దయచేసి వాళ్ళను రిపార్టీయెంట్ చేసి, డిపార్ట్మెంట్ వాళ్ళను ప్రాజెక్టు ఆఫీసర్లగా చేస్తే, ఇచ్చితంగా రాజీవ్ విద్యామిషన్ చక్కబడుతుంది, అందులో అక్షమాలు జరగడానికి కూడా అవకాశం వుండదు.

ఈ రోజు వరకు అధ్యక్షా.. మీరు నమ్మితే నమ్మిండి లేకపోతే లేదు... రాజీవ్ విద్యా మిషన్ గురించి ఒక్క చిన్న విమర్శ కూడా టీవీ ఇంటర్వ్యూల ద్వారా చేయబడేదు. ఏదన్నా డిపార్ట్మెంట్‌కు సబంధించిన సమస్య వుంటే సంబంధిత అధికారులతో లోపల మాట్లాడనే తప్ప, డిపార్ట్మెంటు గురించి చెడుగా బయట మాట్లాడకూడదనే ఉద్దేశంతో, నేను ఇంతవరకు మాట్లాడలేదు. అయినా, ప్రాజెక్టు ఆఫీసర్లగా ఇతర

డిపార్ట్మెంట్ల నుంచి కుపులు కుపులుగా తీసుకువచ్చి అపాయింట్ చేస్తున్నారు. ఆ విధానం మార్పుకోవాల్సినందిగా తమరి ద్వారా సంబంధిత మంత్రులకు నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

అంతేకాదు, మధ్యాహ్న భోజన పథకం విషయంలో వంటశాలలు హాణమాస్టర్ రూము పక్కనే కొన్ని పుంటే, అటు నాలుగు గదులు, ఇటు రెండు గదుల మధ్యన వంటశాలలు పున్నాయి. చాలా పాతశాలల్లో ఇదే పుందో లేదా చూడండి. కాబట్టి ఇప్పటికైనా సరే, వంటశాలలను ఒక మూలకు పెడ్కేయడమో, లేకపోతే ఇటుకలు పెట్టి రేకులు వేయడమో, లేకపోతే పర్మనెంటగో రూము కట్టడమో జరిగితే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే ఇది ఒక్కరోజుతో పోయ్యేది కాదు. సుఫ్రీంకోర్పు ఆదేశాలున్నాయి. మధ్యాహ్న భోజనం పల్ల ఒక్క సంపత్తురంలో సుమారు పది లక్షల మంది విద్యార్థుల హోజురుశాతం పెరిగిందంటే, మధ్యాహ్న భోజన పథకం ఎతగో, విద్యార్థులనూ, తల్లిదండ్రులనూ ఆకర్షిస్తుందో దాని బట్టి తెలుస్తుందనేది తమరి ద్వారా అధికారులకు, ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అందుకోసం, కచ్చితంగా పర్మనెంట్ బేసిన్ మీద వంటశాలకు గాలి, నెలుతురు వచ్చే విధంగా నిర్మించాలని కోరుతున్నాము. అదేవిధంగా పంట చేసేవారిని కూడా పర్మనెంటగో నియమిస్తే బాగుంటుందనే విషయాన్ని కూడా తమరి దృష్టికి తెస్తున్నాను.

అంతేకాదు డ్రాపోట్స్ చాలా మంది ఉంటున్నారు. 100 మంది మొదటి తరగతిలో చేరితే, 10వ తరగతికి వచ్చేసరిగి 30 మంది పిల్లలు మాత్రమే పరీక్షలు రాశ్శున్నారు. సుమారు 70 శాతం డ్రాపోట్స్ ఉంటున్నారు. ఇంత శాతం ఎందుకు డ్రాపోట్స్ ఉంటున్నారు? తల్లిదండ్రులను ఏవిధంగా ఎడ్యూకేట్ చేస్తున్నాము, అన్న విషయాలపై కచ్చితంగా చర్యలు చేపట్టాలి.

ఒక వైపు అందరికీ విద్య అంటున్నాము, మరోవైపు రెండు కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న స్కూల్స్ మానేసి, 6,7 తరగతులను తీసేయాలని ఆచేశిస్తున్నాము. మనది మనమే కాంట్రురీ అపుతున్నాము. అందరికీ విద్య అన్నప్పుడు, ఫ్రతి గ్రామంలో స్కూల్ ఉండాలి. 6,7 తరగతులను రెండు కిలోమీటర్ల దూరంలో సుంచి తీసేస్తే, అక్కడ 6,7 తరగతులు చదినే పిల్లలు స్కూలు మానేసి, ఖచ్చితంగా పమలకు వెళ్లపోతారు, వారి తల్లిదండ్రులకు సహాయపడతారు. చైల్డ్ లేబర్గా మారతారు. ఈ విషయాన్ని, ప్రభుత్వం గుర్తించాల్సిన అవసరం ఉంది.

సక్షేప్ స్కూల్స్ ను మేము ఆహ్వానిస్తున్నాము. సిబియస్సి సిలబన్స్లో కూడా ఇంగ్లీషు మీడియాన్ని మొట్టమొదట మనస్వార్థిగా ఆహ్వానిస్తున్నామని పిఅర్డి తరపున ప్రకటన చేశాము. ఈ రోజు కూడా ఇంగ్లీషు మీడియం స్కూల్స్ కచ్చితంగా ఉండాల్సిందే, తల్లిదండ్రులు కోరుతున్నారు. దానికి ఆహ్వానం పలకాలని చెప్పి, మా సంఘం తరపున మేము కూడా సమార్థించి, ఆహ్వానించడం జరిగింది. ఇప్పటికి కూడా డా.ప్రై.ఎస్.రాజశేఖర రెడ్డిగారి నిర్ణయం, శ్రీ సి.దామోదర రాజసరసింహ గారి నిర్ణయాన్ని మేము సమర్థిస్తున్నాము. సిబియస్సిలో ఏదైతే సెంట్రల్ సిలబన్ ఉండో, స్టేట్ సిలబన్ని కూడా అందులో ఉంచాలని మేము కోరుతున్నాము.

మ. 1. 20

రాష్ట్ర ప్రజల యొక్క సంస్కృతి సంప్రదాయాలు ఇక్కడున్న భాగోళిక పరిస్థితులు ఈ రాష్ట్రంలో పుట్టినటువంటి పిల్లలకు తెలియాల్సిన అవసరం ఉంది . కాబట్టి దయచేసి సెంట్రల్ సిలబన్ను గౌరవిస్తున్నాము.

మన స్టేట్ సిలబ్స్‌ను కూడా ఇన్కార్పోరేట్ చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంది కాబట్టి ఆ పద్ధతిలో కొంత అవకాశం ఇస్తే బ్రహ్మండంగా ఆ స్క్రిం సక్షేపం అపుతుందనే ఉచ్ఛేశ్యాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను .

ఇక కంప్యూటర్ ఎడ్యూకేషన్ ప్రోగ్రాం అని చెప్పి ఇవ్వడం జరిగింది . దీన్ని సెకండ్ పిఫ్ట్లోనైనా అన్ని స్కూల్సుకు వర్తింపజేస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే కంప్యూటర్ ఉన్న స్కూల్ స్టూడెంటుకు కంప్యూటర్ లేని స్కూల్ స్టూడెంటుకు నాలెడ్డులో చాలా తేడా ఉంటుంది . కాబట్టి కంప్యూటర్ తప్పనిసరిగా అవసరం . అందువల్ల ఆ పద్ధతిలో సెకండ్ పిఫ్ట్లో అయినా మిగతా స్కూల్సుకన్నింటికి వర్తింపజేస్తే రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం పేరు చరిత్రలో నిలిచిపోతుందని తెలియజేస్తూ అడ్డినిప్రైవ్ చాలా భారమైపోతోంది, ప్రతి జిల్లాకు ఇద్దరు DEO లను వేసి ఒక DEO ను అడ్డినిప్రైవ్ చుట్టూ, మిగతా ఎడ్యూకేషన్ నడిపించే భాగాన్ని ఇంకొకి DEO కు పెడితే బ్రహ్మండమైన ఫలితాలు వస్తాయని మీ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను . రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా విద్యాశాఖకు బడ్జెట్ పెట్టడం దాన్ని డెవలప్ చేస్తున్న దాంటో అతిశయ్యాకై లేనే లేదు . ఇందులో ఉన్నటువంటి సమస్యలను పరిశ్యేరం చేస్తే బ్రహ్మండమైన ఫలితాలు వస్తాయని చెప్పి మీ ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను .

శ్రీ దాచూరి రామిరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ సెపార్నలో విద్య మీద మాటల్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు మీకు మరియు మిగిలిన సభ్యులందరికి ధన్యవాదాలు చెబుతున్నాను. కొన్ని ముఖ్య విషయాలు మనం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి . ఈ రోజు ఉన్నంత సంక్షోభంలో విద్యా రంగం గత ఇరవై ఏళ్లగా ఎప్పుడూ లేదనే విషయాన్ని సభ్యులు అవగాహన చేసుకోవాలిన అవసరం ఉంది . ఒక వైపున ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు పెడుతున్నారు, కొత్త కొత్త స్క్రింలు పెడుతున్నారు అదే సమయంలో కార్పోరేట్ విద్య పెరుగుతుంది కాని గపర్చమెంటు విద్య సంక్షోభంలో ఉందనే విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుంటే మన దేశంలో 2001 సెప్టెంబర్ ప్రకారం లిట్రసీ యావరేజ్గా 60.47 ఉంది, మరి ఇతర రాష్ట్రాల కంటే మనం ఎందుకు తక్కువ ఉన్నాం అనేది ఈ సందర్భంగా గుర్తు పెట్టుకోవాలి . అలాగే మన రాష్ట్రంలో కూడా 13 జిల్లాలలో స్టేట్ యావరేజ్ కంటే తక్కువ ఉన్నాం . తెలుగాణలో ఆరు జిల్లాలు, అంధ్రలో ఏడు జిల్లాలు 60.47 కంటే కూడా తక్కువగా ఉన్నదనే విషయాన్ని మనం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి . దీనికి కారణం ఏమిటంటే బడ్జెట్ మాత్రం చూడటానికి ముచ్చుటగా ఉంటుంది, ఖర్చు పెట్టేది మాత్రం చాలా తక్కువగా ఉంటుంది . గపర్చమెంటు ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారమే last year మనకు కేటాయించిన Plan Expenditure (Budget) లో Rs.1297 కోట్ల రూపాయలు ఎస్టిమేషన్ వేసి దాంటో ఖర్చు పెట్టిన దాంటో రూ.497 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు . అంటే చూపడానికి మాత్రం బడ్జెట్ ఎస్టిమేషన్లో చూపుతున్నారు, ఖర్చు మాత్రం తక్కువ పెడుతున్నారు, దీన్ని మీరు అర్థం చేసుకోవాలంటే రిటైర్ అయిన టీచర్లు వాళ్ల పోస్టులన్నీ Grant-in-Aid బడ్జెట్లో ఆమోదిస్తారు, విద్య వాలంటీర్లను వేస్తే డబ్బు ఎంత ఆదా అపుతుందో మీరు అర్థం చేసుకోవచ్చు . 70,000 మంది విద్య వాలంటీర్లను వేశారని అందరు ముచ్చుట పడ్డారు, 70,000 విద్య వాలంటరీ పోస్టులు రిటైర్ అయి భాళీగా ఉన్న టీచర్లను వేశారా లేక అదనంగా Late N.T Rama Rao గారు వేసినట్లుగా సెవరేట్గా వేశారా అని చూస్తే ఎన్ని రిటైర్ అయిన భాళీలు వేశారో D.S.C 2006 లో కలిపారు, D.S.C. - 2008 వస్తుంది, ఎందుకు ముహూర్తం పెట్టలేదో కాని రెగ్యులర్గా ప్రతి సంవత్సరం మే నెలలో D.S.C జరపాలని అంతకు ముందే నిర్దిశ్యం జరిగింది . దాన్ని ఎప్పుడూ వాయిదా వేసుకుంటూ వస్తున్నారు . గపర్చమెంటుకు కమిటీమెంటు ఉన్నట్టుతే ఉన్న భాళీలనే ప్రకటించండి మళ్లీ ఎక్కువ భాళీలు ఉంటే తర్వాత చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుందనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకు వస్తూ ఇక drop-out విషయంలో ఎంత భయంకరంగా ఉందంటే SCలు 28.82 ప్రమర్థలో డ్రాప్ అపుట్ అయితే STలు 46%

డ్రాప్ అపుటలు ఉన్నారు . ఓవర్ ఆల్గా చూసుకున్న కూడా STలు 82% 10th ప్లాస్ అయ్యేసరికి డ్రాప్ అపుతున్నారు.

మరి ఆళ్చమ పారశాలలు పెట్టామంటున్నారు, మేం చాలా చేశామంటున్నారు, స్కూలర్సిఫ్టలు ఇచ్చామంటున్నారు. ఇంత డ్రాప్ అపుట రావడానికి ప్రధానమైన కారణం ఏమిటి అనేది మీరు గమనించవలసిన అవసరం ఉంది . ఈ రోజు మాకు ఇచ్చినటువంటి నోట్లో కొన్ని ముఖ్యమైన అంశాలు ఉన్నాయి . వాటిలో చాలా ముఖ్యమైనది Aided Educational Institutions సంబంధించిన ఒక మాట కూడా ఉపయోగించారు. మన రాష్ట్రంలో గపర్చమెంటు తర్వాత పంచాయితీరాజ్ ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ మేనేజ్మెంటు సేవలు చేస్తున్నప్పటికే వాటికి రిక్రూట్మెంటు మన ద్వారానే జరిగింది, రూల్స్ మన ద్వారానే జరిగాయి, జీతం మనమే ఇస్తున్నాం, కాని 250 భాళీలు ఉన్నాయి . 2002 లో ఒకసారి అకస్మాత్తుగా బ్యాన్ పెట్టారు . బ్యాన్ పెట్టిన తర్వాత 2002 లో అనుమతి ఇచ్చారు . ఈ మధ్యలో 250 మంది అపాయింట్ అయితే వాళ్ళకు ఇంత వరకు పర్మిషన్ ఇప్పలేదు . ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ ఒకప్పుడు గపర్చమెంటుతో సమానంగా సేవలు చేస్తే వాళ్ళ సర్వీసులు వాడుకోవాలంటే భాళీలను భర్తీ చేయడానికి పర్మిషన్ తీసుకుంటాం, ప్రమోపస్థీ ఇవ్వడానికి పర్మిషన్ తీసుకుంటాం అంటే ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ లో పిల్లలు ఎట్లా చేరుతారు . ఫీజులు మాత్రం వసూలు చేసి ఆ స్కూల్స్ ను మారుస్తున్నారు . తమాప్సా ఏమిటంటే అధ్యక్ష ఇందులో 44 మందికి మాత్రమే ప్రత్యేకంగా మే నెలలో పర్మిషన్ ఇచ్చారు . 44 మంది ఏం పుణ్యం చేసుకున్నారు, ఈ 250 మంది ఏం పాపం చేశారు? ఒకటే విధానం పెట్టుకోవాలి . బ్యాన్కు ముందున్న వారిని అందరినీ రెగ్యులర్ చేస్తుమంటే అందరినీ ఆమోదించు కాని పైరపీలు చేసుకునే వారికి ఒక రకంగా, పైరపీ లేనివారికి ఒక రకంగా డిస్ట్రిబ్యూషన్ కరెక్ట్ కాదు . ఈ 250 మంది పది సంవత్సరాల క్రితం అపాయింట్ అయి పట్టిగే పిల్లలకు చదువు చెబుతున్నారు . వారిని వెంటనే రెగ్యులర్ చేయాలని చెప్పి నేను మిమ్మల్ని కోరుచున్నాను.

ఇకపోతే ఉమ్మడి సర్వీసెస్ ప్రస్తావన గురించి నోట్లో వివరణ చాలా చక్కగా ఇచ్చారు . ఉమ్మడి సర్వీస్ రూల్స్ లేకపోవడానికి ఎవరు కారణం? రెండు సంవత్సరాల నుంచి మన ప్రభుత్వం ప్రతిపాదన పొందుతుంది, తిరిగొస్తుంది, మళ్ళీ పొందుతుంది మళ్ళీ తిరిగొస్తుంది . వాళ్ళ ఏం కొర్తిలు వేస్తున్నారో మొదటిసారే తెలిసినప్పుడు రిపై సరిగా ఉంటే ఇన్నిసార్లు ఎందుకు తిరిగి వస్తుందండీ . మంత్రిగారు మరియు మేము కలిసి ఒకసారి ఛిల్లి వెళ్లాం, ముఖ్యమంత్రిగారు అయితే కనీసం ఇరవై సార్లు ఛిల్లి వెళ్లి ఉంటారు, కేంద్ర మంత్రి శ్రీమతి పురంథేశ్వరి గారు కూడా ప్రధాన మంత్రి గారితో అనేక పర్యాయాలు చెప్పి ఉంటారు . దీనికంతటికి ఒకటే కారణం - మనకు ఉండే అధికారులలో రెండు రకాల భావాలున్నాయి . వాళ్ళకు ఉమ్మడి సర్వీసెస్ ఇష్టం లేదు కాని గపర్చమెంటు చెబుతుంది కనుక రిపై రాస్తున్నారు, శకుని పొత్త వహిస్తున్నారు . సెంట్రల్ గపర్చమెంటుకు ఏం అనుమానాలు ఉన్నాయో ఆ అనుమానాలు కరెక్టుగా రాయకుండా కొంచెం మెలిక పెట్టి రాయడం , ఆ మెలికకు అనుగుణంగా వేరే వాళ్ళ పైరపీ చేయడం వల్ల రావడం లేదు . ఇది రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి చాలెంజీగా తీసుకోవలసిన అంశం, వరువు పోయే అంశం . కాబట్టి ఇప్పటికేనూ నిద్య శాఖ మంత్రి గారు ఈ విషయమై చర్యలు చేపట్టాలి .

మిస్టర్ చైర్మన్: రామిరెడ్డి గారు ఈ విషయం నేను ఛిల్లిలో ఉన్నప్పుడు నా దృష్టికి కూడా వచ్చింది . సెంట్రల్ మినిస్టర్ పురంథేశ్వరి గారు కూడా మాట్లాడారు . మోహన్‌రెడ్డి గారు చెప్పారు అని చెప్పిన తర్వాత | have contacted the concerned Secretary also and I was told that the relevant file has gone to the highest office of the President of India.

శ్రీ దాచూరి రామిరెడ్డి: సార్, ఏకీకృత సర్వసులకు సంబంధించిన పైల్ రాష్ట్రపతి దగ్గరికి వెళ్లినప్పుడు మేము మరియు చుక్కా రామయ్య గారు పెళ్లాం . అమ్మా కొంచెం తొందరగా చేయమని చెప్పాం , చేస్తామని చెప్పారు కాని ఆ ఫెల్ చూస్తే దాంట్లో అనేక రకాలైన లోసుగులు ఉన్నాయని గమనించి ఈ లోసుగులు సరిచేయమని పంచించారు . కనీసం ఇన్ని సార్లు తిరిగిన తర్వాత ఇప్పుడైనా ఆ లోసుగులు ఏమిటంటే ఒక పక్కనేమో పంచాయతీరాజ్ క్యాడర్ను లోకలైజ్ చేయడానికి పరీష్వ ఇప్పమని ఒక దగ్గర రాస్తారు, ఇంకొక దగ్గర ఏం రాస్తారంటే అనలు లోకలైజేషన్సు రద్దు చేసి ఉమ్మడి క్యాడర్ చేయడానికి పరీష్వ ఇస్తారు. అనలు లోకలైజ్ క్యాడర్ను రద్దు ఎట్లా చేస్తారు, క్వారీ ఎట్లా వేస్తారు ? అది పెద్ద కామన్సెన్సు పాయింట్ క్వారీ . మాకు ఆ పైల్ పంచించమనండి, ఏమోం తప్పులు ఉన్నాయో మేం చెబుతాం . ఇప్పుటికైనా అడ్వోకేట్ జనరల్ బీనియన్, రిటైర్డ్ జిష్టీ యొక్క బీనియన్ తీసుకొని ప్రాపర్గా పంచిస్తే ఒక నెల రోజులలో పరిష్కారం అపుతుంది . మొత్తం ప్రైమరీ లెవర్లో ఉండే సంక్షోభం అంతా పోతుంది కాబట్టి ఎడ్యుకేషన్ మినిషన్ గారు పోమవారంనాడే మీటింగ్ పెట్టి అవసరమైతే లా డిపార్ట్మెంటు బీనియన్ తీసుకొని ఈ సమస్య పరిష్కారం చేయాలని కోరుతున్నాము

ముఖ్యమైన విషయం విద్యా వాలంటీర్లకు సంబంధించి G.O.No.103 ఇచ్చారు, దాంట్లో staff pattern నిర్దియించారు . నూరు మందికంటే తక్కువ ఉన్నటువంటి పిల్లలకు మినిమం ఇద్దరు సెకండరీ గ్రేడ్ టీచర్లు ఉండాలని నిర్దియించారు . కాని మొన్న ఇచ్చినటువంటి విద్యా వాలంటీర్ల జి.ఓ లో నలభై మందికంటే తక్కువ ఉంటే ఒక టీచర్ కాని వాలంటీర్లు కావాలని అన్నారు . స్పష్టంగా staff pattern లో సెకండ్ గ్రేడ్ టీచర్లు కావాలంటే వీళ్లు మాత్రం విద్యా వాలంటీర్లై పరవా లేదు, సెకండ్ గ్రేడ్ టీచర్లు అయినా పరవాలేదు అనేది మీరు పెట్టుకున్న ప్రమాణాలకు విరుద్ధం . అధ్యక్షా, మీ జిల్లాలో కూడా మీరు చూసి ఉంటారు . 1985 తర్వాత upgrade అయినటువంటి జిల్లా పరిషత్ హైస్కూల్సుకు ఇంత పరకు Head Master పోస్టులు కాని staff pattern ప్రకారం సబ్సైక్ టీచర్లు కాని నియమించలేదు . ఒక్క టీచర్లతో స్కూల్ సడుస్తోంది, ఇద్దరు టీచర్లతో స్కూల్ సడుస్తోంది . విద్యా వాలంటీర్లను అక్షోబర్ నెలలో వేసి మార్చి నెలలో తీసి వేస్తారు . జిల్లా పరిషత్ స్కూల్లలో ఎట్లా ప్రమాణాలు ఉంటాయి? అందుపల్ల మీరు ఎంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టినా లాభం లేదు . ఉదాహరణకు ఇప్పుడు రూ.20,000/- పెట్టి గేదెను కొంటాం, కాని రూ.3/- ఇచ్చి పలుగు కొనడానికి చాతకాకపోతే ఆ గేద వేరే వాళ్లకు పాలు ఇచ్చి వస్తుంది . మనం ఇంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టినా ప్రాపర్గా ఎక్కడ ఖర్చు పెట్టాలో అక్కడ ఖర్చు పెట్టుకుండా చేసినందువల్ల మనకు అనుకున్న విధంగా results రాలేదు, లిట్రలీ పెరుగలేదు, ప్రైవేట్ మోజు పెరిగిపోతోంది . కాబట్టి ఇప్పుటికైనా దయచేసి మొత్తం గపర్చుమెంటు స్కూల్ అప్గ్రేడేషన్ జరిగితే staff pattern ప్రకారం అదనపు పోస్టులు ఇప్పమని అడుగడం లేదు, staff pattern ప్రకారం ఇవ్వండి . CBSC సిలబ్స్ గురించి ఇంగ్లీష్ మీడియం కావాలని మోహన్‌రెడ్డి గారు చెప్పారు . ఆ విధానాన్ని చుక్కా రామయ్య గారు చెబుతారు . ఇంగ్లీష్ మీడియంకు వ్యతిరేకం కాదు కాని ప్రాపర్ ప్రిపరేషన్ లేకుండా హడావిడిగా అంత పెద్ద పని చేయడం వల్ల పెద్ద సష్టు వచ్చింది . ఇప్పుటి పరకు 1100 మంది పిల్లలను చేరుస్తున్నారు . సంట్రల్ గపర్చుమెంటు ఈ రోజుకు కూడా CBSC success schools కు guidelines ఇప్పలేదు .

మ. 1.30

గపర్చుమెంటు స్కూల్ upgradation జరిగితే staff pattern ప్రకారం పోస్టులను ఇవ్వండి, అదనంగా మంజూరు చేయమని అడగడం లేదు. సి.బి.యస్.ఇ. గురించి శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి గారు

మాట్లాడారు. ఇంగ్లీషు మీడియం కావాలని చెప్పారు. మా విధానాన్ని నిన్న పెద్దలు, శ్రీ చుక్కారామయ్య గారు మాట్లాడారు. ఇంగ్లీషు మీడియంకు వ్యతిరేకంగా కాదు గాని, proper preparation లేకుండా తొందర, తొందరగా అంత పెద్ద పనిచేయడం వలన నష్టం వచ్చింది. ఇంత వరకు 1100 మంది పిల్లలను చేరుస్తున్నారు. Central Government ఈ రోజు వరకు కూడా సి.బి.యస్.ఇ. కి సంబంధించి సక్షేప సూళ్ళకు గైడ్ లైన్ ఇష్టవేదు. State Government ఈ రోజు వరకు కూడా సక్షేప సూళ్ళకు గైడ్ లైన్ ఇష్టవేదు. Executive Orders, phoneల ద్వారా, యస్.యం.యస్.ల ద్వారా పోతున్నాయి. నేను అడిగేదేమిటంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేసినటువంటి గైడ్ లైన్ ప్రతిని సభ ముందు వుంచగలరా. నేను సమాచార హక్కు చట్టం ప్రకారం డిపార్ట్మెంటు వారిని అడిగితే, వారు లేదని సమాధానం చెప్పారు. అట్లాగే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమైనా గైడ్ లైన్ ఇచ్చిందా అని అడిగితే సమాధానం లేదు. ఏమి గైడ్ లైన్ లేకుండా, బిరల్గా ఇన్ని కోట్ల రూపాయల అడ్డినిష్ట్టేషన్ ఎట్లా సాధ్యపడుతుందో ఆలోచించాల్సినటువంటి అవసరముంది. అన్నిటికంటే ముఖ్యమైన ఒక ప్రమాదకరమైన విషయమేమిటంటే ఒక రాష్ట్రంలో ఒకే సిలబస్ పుండాలి. ఒకే రాష్ట్రంలో రెండు సిలబస్లు పుండడం అంటూ వుండదు. సి.బి.యస్.ఇ. సిలబస్ బాగుంటే అన్ని రాష్ట్రాలలో సి.బి.యస్.ఇ.నే పెట్టాలి. లేదా సి.బి.యస్.ఇ. కాకుండా స్టైట్ సిలబస్ బాగుంటే అందరికి స్టైట్ సిలబస్ నే పెట్టాలి. 50 ఏళ్ల నుంచి అద్భుతంగా పుస్తకులు వంటి స్టైట్ సిలబస్ ను మార్కుడం ఏమి బాగోలేదు. స్టైట్ సిలబస్ నందు కూడా ఇంగ్లీషు మీడియం పెట్టే అవకాశం వుంది. నారాయణ కోచింగ్, చైతన్య కోచింగ్ లాంటి విద్యా సంస్థలన్ని కూడా స్టైట్ సిలబస్ నందు విద్యా బోధన చేసి మంచి ర్యాంకులు సాధించగల్లతున్నారని తెలియజేయుచున్నాను. పెద్దలు శ్రీ చుక్కారామయ్య గారు ఐ.ఐ.టి.లో కోచింగ్ స్టైట్ సిలబస్ లోనే ఇస్తున్నారు. అందులో ఏమి ఇబ్బందులు పున్నాయో నాకర్థం కావడం లేదు. సి.బి.యస్.ఇ. సిలబస్ లోనే విద్యా బోధన వుండాలనేది ఏమి లేదు. ఇంగ్లీషు మీడియం వేరు, సి.బి.యస్.ఇ. సిలబస్ వేరు. దాన్ని సభ్యులు గమనించవల్సినటువంటి అవసరముందని నేను కోరుతున్నాను. రేపు రాబోయే పరిస్థితి ఏమిటంటే, సి.బి.యస్.ఇ. సిలబస్ ద్వారా వాళ్ల పైసూళ్లలో వుంటారు. పదవ తరగతి చదివిన వాళ్ల ఇంటల్నీడియెట్కు పోతారు. అంటే అనివార్యంగా రెండు రకాలైన విధానాలు కొనసాగడానికి పద్ధతి పుంది. ఇది మంచి పద్ధతి కాదని తెలియజేయుచున్నాను. రాజకీయ నిర్ణయంతో ఏదో ఒకటి ఒకే విధానాన్ని కొనసాగించినట్లయితే బాగుంటుందని, తెలుగు మీడియం, ఇంగ్లీషు మీడియం పెట్టండి గానీ, సి.బి.యస్.ఇ. సిలబస్ ను ప్రవేశపెట్టి విద్యార్థులను ఇబ్బందుల పాలు చేయదని చెప్పి ఈ సందర్భంగా నేను మీకు తెలియజేస్తూ, చివరగా ఈ విధానంలో 50 ఏళ్ల నాడు మనకుస్తులువంటి డి.ఇ.ఓ. ల సంఖ్య, యం.ఇ.ఓ. ల సంఖ్య, అటు డైరెక్టర్ సంఖ్యలో మార్పు లేదు. సూళ్ళ పెరిగాయి. విద్యార్థులు పెరిగారు. పరిపోలన సమస్యలు వచ్చినాయి. కాపున దాని ప్రొక్ష్మర్ ను పెంచాల్సినటువంటి అవసరం వుంది. యం.ఇ.ఓ. పోస్టు పెట్టారు, నాన్ టీచింగ్ సిబ్బంది లేరు. మండలంలో వాళ్ల ఏ విధంగా పనిచేస్తారు. పైసూళ్లను ఏర్పాటు చేశారు కానీ వాచ్మెన్ లేక సూళ్లల్లో దొంగతనాలు జరిగి ఫర్మిచర్, టి.వి.లు, కంప్యూటర్స్ దొంగిలించుకుని పోతున్నారు, తలుపులు, కిటీకీలను పగులగొడుతున్నారు. మా గ్రామంలో వున్న సూళ్లు నందు వాచ్ మెన్ లేకపోవడం కారణాన, దొంగతనాలు జరిగి సూళ్లుకు సంబంధించిన ఆస్తిసంతా దొంగిలించుకుని పోయారు. అందుకని ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో సడుస్తున్న సూళ్లను సక్రమంగా నడిపించినట్లయితే బాగుంటుంది. విద్య విధానంలో పునాది గట్టిగా పుంటే అంతా సవ్యంగా పుంటుంది. అందుకని ప్రైమరి ఎడ్యుకేషన్ ను గట్టి గాచేయాలని, అవసరమైతే ఈ డిబెట్ చాలకపోతే, ఇంకోకపారి డిబెట్ పెట్టుకోవైనా నరే ఆలోచించి, ఏమి చేస్తే విద్యా రంగం రాష్ట్రంలో బాగుపడుతుందనే దానిపై సమగ్రంగా పరిశీలించి మంచి చర్యలు తీసుకుని ప్రభుత్వం విద్యా రంగాన్ని బాగు చేయాలని చెప్పి నేను మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పాలడుగు వెంకట్రావు: అధ్యాత్మా, విద్యకు సంబంధించి రెండు విభాగాలుగా విభజించి నిన్న, ఈ రోజు సభ్యులు మాట్లాడడం జరిగింది. కొంత మంది ప్రతి నిధులు విద్యలో పున్సుటువంటి స్థాప్త ఎవరైతే పున్నారో అక్కడ పున్సుటువంటి పరిస్థితులపైన ఒక వైపు, ఉపాధ్యాయుల విషయాలపై మరొకవైపున మాట్లాడడం జరిగింది. రెండవ ప్రక్క పెద్దలు, శ్రీ చుక్క రామయ్య గారు మాట్లాడుతూ అనలు విద్య విధానంలో పున్సుటువంటి లోపాలు, వాటిని ఏ రకంగా సరిచేసుకోవాలి, విద్య ఏ రకంగా జరగాలి, భవిష్యత్తు ఎట్లా పుండాలనేటటువంటి వాటిపై వారి అభిప్రాయాలను వెల్లడించడం జరిగింది. ఈ రెండు విషయాలు రాష్ట్రానికి చాలా ఉపయోగకరం. అందులో ఎటువంటి అనుమానాలకు తాపు లేదు. కానీ ఎంత చూసినా కూడా ఒక major constraint, దీన్ని మనం ఇటు విద్యకు గాని, ఆరోగ్యానికి గాని అంగీకరించాల్సినటువంటి అవసరముంది. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించి ముఖ్యంగా మనం విద్యకు భర్తు పెట్టాల్సినంత భర్తు పెట్టలేక పోతున్నాం. దానికి గల కారణం ఏమంటే ఆర్థిక పనరులు మనకు కోరుకున్నంతగా లేకపోవడం వలస విద్యకు మనం భర్తు పెట్టలేకపోతున్నటువంటి పరిస్థితి. గారప ముఖ్యమంత్రిగారికైనా సరే లేదా సంబంధిత మంత్రికైనా సరే న్యాయంగా చూస్తే ప్రభుత్వానికి భారీగా విద్యపై భర్తు పెట్టాలనే ఆలోచన పుంది. కానీ అది సాధ్యమయ్య పరిస్థితి కాదు కాబట్టి పున్సుధాన్ని సర్పకుని ఏ రకంగా బెటుర్ చేసుకోగల్లాతామనే దానిపై వారు ముందుకు వెళ్లుతున్నారు. దానిని నేను అభినందిస్తూ, ఈ సందర్భంగా సభకు రెండు, మూడు విషయాలను తెలియజేయాలని అనుకుంటున్నాను. ఈ మధ్య పాతశాలల్లో ఇంగ్లీషు చెప్పాలని చెప్పారు. ఆ ఇంగ్లీషు గురించి నాకు చాలా అనుభవం పున్సుది. చిన్న తనంలో నాకు ఇంగ్లీషు గ్రామర్ అనలు వచ్చేది కాదు. ఈ విషయంలో పంతులు గారు దెబ్బలు కూడా కొట్టివారు. ఆ విషయాలను గుర్తుచేసుకున్నట్లయితే ఇప్పటికి కూడా ఒక్కంత గగ్గరుపాటు కల్పుతుంది. కాబట్టి ఆ రకంగా కాకుండా, ఎంత పరకు ఇంగ్లీషు గ్రామర్ అవసరమో, మినిమమ్ ఇంగ్లీషు, గ్రామర్ పుంటే సరిపోతుంది. పేక్స్సైయర్, మిల్లన్ లాంటి వాళ్ల ఉపయోగించే పెద్ద పెద్ద పదాలు వాడకుండా, చిన్న పదాలు పుండే గ్రామర్ను ఎలిమెంటరి సూక్షల్లో, ప్రైస్‌స్కూల్స్‌లో ఇంగ్లీషును accept చేసినట్లయితే దాని వల్ల ప్రయోజనం పుండి, వారి మీద పత్రిడి లేకుండా భవిష్యత్తును వారు తీర్చిదిద్దుకోవడానికి ఉపయోగకరంగా పుంటుందని నేను సభకు మనవి చేస్తున్నాను. రెండవది సూక్ష విషయానికి వస్తే, సూక్షను ఒక చేటు నుండి మరొక చేటుకు మార్చడం, తక్కువ ప్రైస్ పున్న చేటు నుండి ప్రైస్ పెంచేందుకు వేరే చేటుకు తీసుకురావడం జరిగింది. గతంలో నాకున్న అనుభవాన్ని ఈ హాన్ ముందుంచాలని అనుకుంటున్నాను. రెండు, మూడు సంపత్తురాలుగా ఒక దళితుడు అతని గ్రామంలో ప్రత్యేకంగా ఒక ఎలిమెంటరి సూక్షలు వేరే కావాలని అడగడం జరిగింది. నాకులు అర్థం కాలేదు. గ్రామంలో అతని ఇంటికి కేవలం పంద గజాల దూరంలో ఎలిమెంటరీ సూక్ష పుంది. నేను దాన్ని అర్థం చేసుకోలేక పోయాను. అనుకోకుండా ఒకసారి ఏదో పనిమిద ఆ గ్రామానికి పోయి, అతని ఇంటిలో కూర్చున్నాను. కూర్చున్న సమయంలో మరల ఎలిమెంటరి సూక్ష గురించి అతను మాట్లాడాడు. ఈ విషయాన్ని మంత్రి గారు కొంత పరిశీలన చేసుకోవల్సి పుందని మాత్రమే నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఆ దళితుడు చెప్పినటువంటి మాట ఏదైతే పుందో, నేను ఇన్ని సంపత్తురాల రాజకీయ అనుభవముండి, అతని ఇంటికి వెళ్లినా కూడా నాకు ఆ జ్ఞానం లేకుండా పోయింది. అతను చెప్పిన మాటలు ఏమిలుంటే ఒక పంద గజాల దూరంలోనే ఎలిమెంటరీ సూక్ష పున్న మాట నిజం. గ్రామంలో ఆ ఎలిమెంటరీ సూక్ష ఒక్కటే పుంది. అందులో గ్రామంలోని చాలా పెద్ద కుటుంబీకులు విద్యార్థు అభ్యర్థిముంటారు. చాలా మంది పిల్లలు మంచిగా స్వాస్థం చేసి, మంచి దుస్తులు వేసుకుని సూక్షలుకు వస్తుంటారు. అనేక రకాల పుష్టకాలతో అన్ని హంగులతో సూక్షలుకు వచ్చి బల్లపై కూర్చుంటారు. కానీ మా బిడ్డకు సరిగ్గా బట్టలు పుండుపు. రోజు స్వాస్థం చేయడు. లేకపోతే ఇంకో విధంగా పిల్లవాడు పుంటాడు. కానీ, అట్లాంటి వాడిని తీసుకెళ్లి ఆ సూక్షలో ఆ కుటుంబీకుల మధ్య కూర్చోబెట్టడం

సాధ్యమయ్యే వనేనా అని, ఒక వేళ బలవంతంగా పిల్లవాడ్చి కూర్చోబడితే, వాడు పెంటనే అక్కడ కూర్చోలేక ఇంటికి తిరుగుముఖం పడుతున్నాడని ఆతను చెప్పడం జరిగింది. దానికి గల కారణమేమిటంటే సామాజిక సమానత్వం (**social equality**) అక్కడ లేనందు వలన దాన్ని సాదించుకోవడానికి మనకు అనేక సంవత్సరాలు పడుతున్నందువల్ల అతను చెప్పినటువంటి మాట వలన నిజంగా అరోజు నాకు కళ్ళ తెరిపించింది. దీన్ని ఏ రకంగా పరిష్కారం చేయాలనే ఉండేశంతో మేము కలెక్టరు గారి దృష్టికి తీసుకెళ్లగా, వారితో మాట్లాడుతూ, ఇది సాంఘిక సమస్య. లేకపోతే ఆది దళితవాడ, అక్కడ నివాసముండే సాలీలు వీరందరూ కూడా పిల్లలను చదువుకోవడానికి పంపే అవకాశం లేకుండా పోతుంది, వాళ్ళ చదువులకు దూరమౌతున్నారని కోరి తగిన విధంగా మీరు ఏ విధంగాపైనా సహాయం చేయాలని కోరగా, వారు ఎలిమెంటరీ స్కూలు కావాలి కదా అని అడగడం జరిగింది. ఎలిమెంటరీ స్కూల్ కొరకు మేమే స్థలమిచ్చి, పెడ్డు కూడా వేస్తామని కలెక్టరు గారితో చెప్పడం జరిగింది. స్థానిక దళితులే భూమిచ్చి, పెడ్డు వేసి, స్వయంగా వాళ్లే పొతశాలను నిర్మించుకోవడం జరిగింది. అంటే ఇక్కడ మనం విద్యను ముందుకు తీసుకువెళ్లేటప్పుడు సమాజంలో పుస్తువంటి అసమానతలు ఏవైతే పున్నాయా ఇని ప్రతి నిత్యం కొట్టినట్టు, తీట్టినట్టు కపబడుతూనే పున్నాయి. సుఖ్యంగా నాకు కొట్టినట్టు కపబడుతుంది.

మ . 1 . 40

సుఖ్యంగా నాకు కొట్టిచ్చినట్టుగా కనిపిస్తాన్నది. ఇని చెప్పడానికి అనేక సంవత్సరాలుగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. ఈ విషయాలు చెప్పడానికి కూడా చేతులు వణికుతుంటాయి. సన్మా చాలామంది మోసం చేశారు. ఇక్కడున్న ఉపాధ్యాయులు గపర్చమెంట్ స్కూల్ గురించి మాట్లాడారు. చుక్క రామయ్యగారూ కూడా మాట్లాడారు. నాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. నేను ఒక విషయాన్ని వారి ముందుకు తేవలసిన అవసరం ఉంది. కాస్ట్యూంట్స్ కు సంబంధించి అసలు మీకు చెబితే కూడా సమ్మలేని సత్యాలు ఉన్నాయి. కొన్ని వేలమందిని స్కూల్స్ లోనే ఉంచి చదివించుకుంటున్నారు. రు. 50 వేల నుండి రు. 1 లక్ష పైచిలుకు వరకు ఎసి కాస్ట్యూంట్స్ లో చదివించే దశ ఉన్నది. లేనివాడి పరిస్థితి ఏమిటి? ఇక్కడ ఉపాధ్యాయ ప్రతినిధులు ఉన్నారు. వారు గపర్చమెంట్స్ ను నిలదీస్తున్నారు. మాకు అభ్యంతరం లేదు. గపర్చమెంట్స్ ను ఇంకా కావాలని అడగండి. ఈ కాస్ట్యూంట్ ఏదయితే ప్రతి మండలానికి ఒకటి, ప్రతి టోన్కు 20 నుండి 25 వరకు ఉన్నాయి. లక్షల ఎకరాల భూమి కాస్ట్యూంట్స్ కు పోతున్నది. వాటిలో అసలు ఏమి జరుగుతున్నదనే విషయం ఈ టీచర్ కొన్నిలర్న చూశారా అని అడుగుతున్నాను. మీమ్మలను నిందించడానికి మాత్రం కాదు. ప్రతిచేటు రిజర్వేషన్స్ కావాలని మీరు అతని మీద సోఫ్ట్ ఆబ్లోగేసన్ చేశారా? వందల కొట్టు దండుకుని, ప్రకటనలకు రోజుకు లక్షల రూపాయలు ఇస్తూ, నెలల తరబడి ప్రకటనలు గుహ్యించుతూనే ఉంటారు. టీనిలలో యాడ్సు పస్తుంటాయి. అటువంటి స్కూల్ వారు కనీసం 15, 20 శాతం వరకు పేదవాళ్ళను కనీస వరిజ్జనం కలవారిని మీమీద బాధ్యత పెట్టుకుని, భోజనం పెట్టి, హస్పిలలో ఉంచి కనీసం 10 వ తరగతి వరకు చదివించే పరిస్థితి లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఇది ఎమోపసల్ విషయం ఈ రాష్ట్రంలో 1 కోటి 35 లక్షల మంది పిల్లలు ప్రైమరీ ఎడ్యుకేపసల్ ఉన్నారని చెబుతున్నారు. ఈ స్కూల్ అన్ని కూడా రిజిస్టర్డ్ స్కూల్ అని చెబుతున్నారే, కానీ అక్కడ ఒక డిల్ టీచరుగానీ, క్రొష్ట్ టీచరుగానీ ఉండరు. ఒకరు బెత్తం పుచ్చుకుని పోట్టిపాంటో వాళ్ల పెట్టినట్టుగా పెట్టి, పరీక్షలు రాగానే, అసలు స్కూల్ లో చేర్చుకొన్నాడే,

గ్రామాలలో ఎవరికయితే మంచి మార్గులు వచ్చాయో తెలుసుకుని, అని ఇంత పర్షంటేజ్ వచ్చాయని, ఆ లెక్కలు కూడా విచిత్రంగా ఉంటాయి, 100 లోపల ఫలానా ర్యాంకు వచ్చిందని పిచ్చి పిచ్చి రాతలు రాస్తుంటే, అని చదువుతుంటే ఈ డబ్బు ఎక్కడనుండి వస్తుంది, ఏ సమాజం నుండి వస్తుంది, ఎవరిని దొచుకుంటున్నారు అని అడిగే అవకాశం ఏ రోజూ రాదా? ఎవరిని అడగలేమా? ఒక లక్షమంది విద్యార్థులను వారు భరించి వారికి భవిష్యత్తు ఇష్టలేరా అని అడుగుతున్నాను. నేను మౌనపోయాను అనడానకి కారణం ఉంది. సిద్ధార్థ కరస్పొండెంట్ సుబ్బారాపుగారు బ్రతికిపుండే రోజులలో 1981 లో నేను మంత్రిగా పున్నపుడు జివో తేవాలని అడిగాను. సిద్ధార్థ కాస్పొంట్ వారు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి కట్టుకుని, ఒక పేదవాడికి సీటు ఇష్టడానికి సిద్ధంగా లేనపుడు, మీమీద గుర్రమెంట్ వారు జివో తెచ్చి 14, 20 శాతం పేద విద్యార్థులకు అవకాశం వచ్చే విధంగా ఆభీగేషన్ ఎందుకు పెట్టకూడదు అని అడిగితే, అధ్యక్ష, దయచేసి నాకు కొంత అవకాశం ఇష్టండి. కొంచెం అవకాశం ఇచ్చే బదులు అసలు ఇష్టకపోయినా బాగుండేది. దయచేసి నేను చేప్పే విషయం నినండి. సుబ్బారాపుగారిని అడిగితే, అప్పడు భవనం వెంకట్రాగారు ఉన్నపుడు చెప్పాడు. మీరు జివో రూపంలో రావద్దు. మా కాస్పొంట్ సంఘం వారందరం కలిసి ఒక పర్షంటేజ్ నిర్ణయం చేసి పేదవారికి అన్ని వసతులతో విద్యారు చెబుతామని చెప్పడం జరిగింది. ఆ విషయం నేను ఎన్నిసార్లు గుర్తుచేసినపుటికీ కూడా తప్పించుకుంటూ వచ్చారు. దీనిపై గుర్రమెంట్ ముందుకు రావలసిన అవసరం ఉంది. ప్రైవేటు కాస్పొంట్ మీద సోపల్ ఆభీగేషన్ పెట్టకపోతే మరొక సమాజాన్ని దొచుకునే పరిస్థితి వస్తుంది. సంఘం రెండుగా చీలిపోయే పరిస్థితి వస్తుంది. ఇది కూడా విద్యార్థానే వస్తుంది అని మనవిచేస్తున్నాను. విషయాలకు కారణాలు విద్యాలయాలే అపుతాయని మనవిచేస్తున్నాను. ఖచ్చితంగా ఈ కాస్పొంట్ ఇన్కంట్రోన్ కూడా కడుతున్నారా లేదా తెలియని పరిస్థితిలో వాళ్ల ఇచ్చే యాడ్సు చూస్తుంటే భయంకరమైన సమాజం నిర్మాణం అపుతోంది. ఈ విషయంలో మంత్రిగారు ముందుకు రావలసిన అవసరం ఉంది. ఔరం లేదు కాబట్టి ఇంకా రెండు మూడు విషయాలు మనవిచేస్తున్నాను.

MR. CHAIRMAN: There are many speakers. There is no time also..

SRI PALADUGU VENKAT RAO : I am begging you Kindly bare with me.

14 మందికి మీరు ఎలాగూ ఇష్టలేరు. ఇచ్చినవాడిని ఎందుకు పాడుచేస్తారు ?

మిస్టర్ ఛైర్మన్ : అందరికీ అనుభవాలు ఉన్నాయి. మీరు సూచనలు చేయవచ్చు. We will consider them.

శ్రీ పాలదుగు వెంకట్రావు : అధ్యక్ష, ఇప్పుడు నా అనుభవం ఇంకోకరికి ఉందని నేను ఎట్లా అంటాను? సార్, మీరు మినిస్టరు అనే పదంతో నా నోరు నోక్కేస్తున్నారు. అదెప్పుడో మాజీ పాపోయింది. ఎప్పుడో పాతది పాపోయింది. నిడిచేసిన చోక్క, దానిని గురించి ఆలోచించి మమ్ములను ఇఱ్పించి గురి చేయవద్దు. స్కూల్స్లో ఎన్విరాన్మెంట్ గురించి మాటల్లడుతున్నాను. బిడ్డ పుట్టిన తరువాత ఆ ఎన్విరాన్మెంట్ ఇస్తామని మనం మధ్యహ్నా భోజన పథకం పెడుతున్నాము. వారిని తెచ్చి స్కూల్స్లో చేర్చిస్తున్నాము. ఎన్విరాన్మెంట్ విషయంలో ప్రపంచ శాస్త్రజ్ఞులు చేప్పాడి ఒకటే అది బిడ్డ పుట్టిన తరువాత ఇచ్చేది కాదు, వారిని తయారు చేసుకోడానికి పనికిచ్చేది కాదు. తల్లి

గర్వంలోనే ఎన్నిరాసమెంట్ ఉంది . అది బాగా ఉంటేనే బిడ్డ బయటకు వచ్చి ఆరోగ్యంగా ముందుకు రావడానికి అవకాశం ఉందని చెప్పి, మధ్యాహ్న భోజనపథకం ఏదయితే పెదుతున్నారో, మిగిలిన ససిడిఎస్ కార్బోక్షమాలు ఏదయితే ఉన్నాయో దానిని మ్యాచ్ చేసుకుని, ఆ పేదవారి బిడ్డలు ఎవరైతే ఉన్నారో వారు మన చేతుల్లోకి వచ్చేట్లు, వారిని మళ్ళీ స్క్రూట్స్కు తీసుకుని వెళ్లేట్లు మన దగ్గర రిపల్యాపసరీ కార్బోక్షమం మన దగ్గర లేకపోతే, అనేక దేశాలను సవాలు చేసుకుని మనం ముందుకు పోవలసిన అవసరం ఉంది . ఈ రకమైన పొసివ్ మార్గాలలో మీరు చేయలేరని హృషమన్ రిసోర్స్‌ను సవాలు చేస్తుంది . పేద దేశాలు సవాలు చేస్తున్నాయి . విద్యలో మనం విష్ణవాత్సకమెన మార్పులు చేయలేకపోతే, మనం మ్యాన్‌డెటరిగా చేయలేకపోతే లిటర్సీ లేకుండా డెమెక్స్ అనేది అంధత్వం నంటిది . అందుకే మననిచేస్తున్నాను . అనేక విషయాలు చెప్పాల్సి ఉన్నాకూడా మీ మాటకోసం కూర్చుంటున్నాను .

శ్రీ పోచంరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఎడ్యూకేషన్ మీద గత బడ్జెట్ సమావేశాలలో కూడా చర్చించడం జరిగింది . ముఖ్యంగా చాలామంది సహచరులు మాట్లాడారు . ఇంతకుముందు వారిని నేను పాయింటపుట్ చేయడం కాదుగానీ ప్రభుత్వ విద్యారంగం గత 20 సవత్సరాలుగా రోజురోజుకు క్లీషెస్టుస్సు అంశాన్ని, నేటికి చాలా క్రిందిస్థాయి దశలోకి వెళ్లిందనే విషయం వాస్తవం . దీనిని అందరూ గ్రహించవలసి ఉంది . బడ్జెట్ మాత్రం విపరీతంగా ఇస్తున్నాము . అంటే కొత్త చెప్పినా యశ్శపాల్ చెప్పినా వారు చెప్పిన అంశాలను మనం పరిగణనలోకి తీసుకోకపోయినా, మన గ్రింథాలయాలలో భిద్రంగా వుంచినా, తగిన శాతం అంటే 6 శాతం కేంద్రప్రభుత్వం నుండి రాష్ట్రం నుండి 30 శాతం నిధులు విద్యకు కేటయించాలని అనేక సందర్భాలలో విద్యావేత్తలు చెప్పారు . అంత శాతం ఇవ్వలేకపోయినా కూడా మనకుస్తు పనరుల మేరకు బడ్జెట్ ఎలాట్ చేస్తున్నారు, అందుకు పొలకప్పక్కనికి నేను అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను .

ఎంత చదువులు చదివి ఎన్ని నేర్చిసగాని హీముడువగుణాంబు మానలేదు ఆ హీనతావ్యాప్తి పోగొట్టేదే విద్య, ఆ హీనత్వం లేకుండా చేయగలిగేదే విద్య, అలాంటి విద్యకోసం మనం చేస్తున్న కృపిలో ప్రభుత్వపరంగా చేయాలిన బాధ్యత ప్రభుత్వం చేయాలి . ఉపాధ్యాయులు చేయాలిన బాధ్యత ఉపాధ్యాయులు చేయాలి . తల్లిదండ్రులు చేయాలిన బాధ్యత తల్లిదండ్రులు చేయాలి, సమాజపరంగా చేయాలిన బాధ్యత సమాజం చేయాలి .

మ.1.50

ఎవరి పని వారు చేయకుండా ఇతరులను నిందించడం అనేది సభ్యత కాదని నా అభిప్రాయం . ఆ నేపథ్యంలో ప్రభుత్వం పొత్త ప్రభుత్వం చేయాలి . ప్రభుత్వం పొత్తలో ఇంతకుముందు గౌరవసభ్యులు చెప్పిసట్లు చాలా అంశాలు ఉన్నాయి . అప్పీ ఇక్కడ నేను చదవదలచుకోలేదు . ఆ హీనతావ్యాప్తి పోగొట్టే విద్య కోసం మనందరం కృపి చేయాలి అందుకు ప్రభుత్వం ఆ వైపు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను . పుట్టపర్చి నారాయణరాజుగారి శిష్యులు పీఎస్ హస్పిట్‌గారు ఒకమంచి విషయం చెప్పారు . హీన స్థితికి మారిన ఈ విద్య వ్యవస్థను కాపాడడానికి మేధావులు అంతా ఆలోచన చేయాలి . “ సారపు ధర్మమున్ విమల సత్యం, బొంకుచే పొరము పొందలేక చెడబారినదైన వ్యవస్థ, దక్కలు ఎవ్వారు ఉపేక్ష చేసినా , మనందరం దక్కలమని అనుకోని

మనలను ఇక్కడకు పంపించారు. అది వారఱ చేతకుని, వారఱకే సష్టం కలిగిస్తుందని, ధర్మ నిష్టోరకమయ్యాను, సత్య శుభదాయకమయ్యాను, దైవముండడు. మరి ఆ దైవాన్ని నమ్మిన ప్రభుత్వం....

మిస్టర్ ఛైర్మన్: కడచ జిల్లాలో ఇంత మంది పండితులున్నారని ఇప్పుడే తెలుస్తోంది. మాడుగుల నాగఘణి శర్మమెదలైనవారున్నారు...

శ్రీ పోచింరెడ్డి సుబ్బారెడ్డిః తమరు కామెంట్ చేస్తున్నారు.

(అంతరాయం)

నేను కథలు చెప్పడం లేదు. కథలు వారుచెబుతున్నారు. మేము వాస్తవాలు చెబుతున్నాము. ఎయిడెండ్ వ్యవస్థలో చదువు చెప్పాము. జీత భత్యాలు నెల నెల రాని సమయంలో చదువు చెప్పాము. ఈరోజు నేను అడుగుతున్నది. ఎయిడెండ్ వ్యవస్థని ఏమిచేయదలచుకున్నారు? కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం గత 30 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసిన తరువాత, మరొక ప్రభుత్వం 15 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసిన తరువాత ఒక్కటే అడుగుతున్నాము. ఎయిడెండ్ వ్యవస్థకి కారకాలు ఎవరు? మనమే తగినంతగా ప్రభుత్వ పారశాలలను బీద, బడుగు వర్గాల ప్రజలకు అందించలేని స్థితిలో కొన్ని సంస్థలకు, కొన్ని వ్యక్తులకు ఎయిడెండ్ పారశాలలు పెట్టుకోమని గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ ఇచ్చాము. ఇంతకుముందే పెద్దలు పారశాలల గురించి చెప్పడం జరిగింది. కాస్టెంట్ల పరిస్థితి ఎయిడెండ్ పారశాలల పరిస్థితి వేరు. 6,000 పోస్టలు భాళీలు ఉన్నాయి. ఆణ్ పెట్టిన దాని మీద ఇప్పటివరకూ ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. దాని మీద ఆణ్ పెట్టినా, దాని మీద ప్రైకోర్ట్ మధ్యంతర ఉత్తర్వు ఇచ్చినా ప్రభుత్వం చెల్లించకపోవడం బాధాకరమైన విషయం. ఇప్పటికయునా ఎయిడెండ్ వ్యవస్థని బాగు చేయడం కోసం ఆ పోస్టలు భర్తి చేస్తే అందులో బడుగు, బలహినపర్మాలవారి బిడ్డలకి మంచి విద్యాము అందించే అవకాశం ఉంది. ఉపాధ్యాయుల గురించి చాలా గొప్పగా చెబుతున్నాము. దీనిలో కూడా కొంత మంది సరిగ్గా చెప్పలేదని, సరిగ్గా బడికి వెళ్లలేదని ఇంగ్లీష్ భాష మీద వ్యామోహం ఉందని మాట్లాడవచ్చుకానీ, ఉపాధ్యాయ వృత్తిని కించపరచే విదంగా ఎప్పుడూ సమాజంలో చేపే అవసరం లేదు. వారిని మంచిగా మలచుకొలి. ఎప్పుడయినా పోరపాట్లు ఉండవచ్చు. ఉపాధ్యాయులను బాగా ఆలోచన చేయవలసినది, ఆచరించవలసినది, చిత్త శుధితో చేయవలసినది ఏమిటంటే, తనకు తాను డ్యూటీ సరిగ్గా చేస్తే ఎదుటివారిని నిలదీసే మనస్తత్వాన్ని కలిగినవాడే, ఈరోజు విద్యార్థులను మంచి దేశ పోరులుగా తయారుచేసే అవకాశం ఉంది. ఆ విధమయిన అభిప్రాయంతో ఉపాధ్యాయుడు సమాజ అభివృద్ధి కోసం మాట్లాడాలికానీ జీతభత్యాల కోసం మాట్లాడరాదు. జీతభత్యాలను ప్రధాన అంశంగా తీసుకొన్నప్పుడు మాత్రమే ఆత్మ ఫోపించే పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి తప్పకుండా ఉపాధ్యాయ వృత్తిలో ఉన్న వారు ఉపాధ్యాయ వృత్తిని గౌరవించి, మంచి సమాజానికి తోడ్పడాలి. మన ప్రభుత్వం అటువంటి ఆలోచన చేయాలి ఉపాధ్యాయులను తప్పు పట్టడం కాదు. తప్పు ఉంటే సరిదిద్దే పథ్థతిలో ప్రభుత్వం కార్యాచరణాత్మక కార్యక్రమం తీసుకొనవలసిన అవసరం ఉందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాము. ముఖ్యమంత్రితో అనేక సందర్భాల్లో సర్వీస్ రూల్స్ లేకపోవడం వల్ల 3,000 మంది టీచర్స్కి ప్రమాణ్ లేకుండా ఇబ్బంది పడుతున్నారని ఇలా మూడు లక్షల మంది టీచర్స్ ఆవేదనతో ఉన్నారని అంటే, ఆయన స్వందించారు. ఛైర్మన్‌గారూ స్వందించారు. విద్యా మంత్రిగారు స్వందిస్తున్నారు. ఇక్కడ వచ్చిన ఇబ్బంది తెలియదుకానీ, వారు వేసిన కొర్టీలు ఉన్నాయి. ఎన్ని సార్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం కొర్టీలు వేస్తుందో? మల్లి రిపై, రిపై ప్రావర్గా పంపకపోవడంవల్ల ఈ రోజు మల్లి కొర్టీనుతో పైల్ రావడం జరిగింది. ప్రభుత్వం చిత్తశుధితో పని చేస్తోంది. కానీ కొంత మంది దీనికి అనుకూలంగా లేరు. విద్యా శాఖ ఉన్నతాధికారులు దీనికి అనుకూలంగా లేరు. ఇది

వాస్తవం. కాబట్టి రామిరెడ్డిగారు ప్రస్తావించారు. విద్యా మంత్రి తక్షణం పైల్ని వారి వద్దకు తెప్పించుకొని ఎంటే..,లతో సమావేశం ఏర్పాటు చేసి అందులో లొనుగులు ఏమిటని చర్చించునండి. పద్ధతి ప్రకారంగా పైల్ పంపిస్తే బాగా ఉంటుంది. పైల్ విద్యా మంత్రి సమక్షంలో పెట్టుకొని ఈ ఎంటేలతో తక్షణం సమావేశం ఏర్పాటు చేసి మరొకసారి తిరిగి రాకుండా సర్వీస్ రూల్స్ సాధించుకునే పరిస్థితిలో ఈ ప్రభుత్వానికి మంచి పేరు వస్తుందన్న విషయం ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ప్రైవేట్ స్కూల్స్ గురించి చెప్పారు. చాలా మంచి పాయింట్. అక్కడ రిజర్వేషన్ సిస్టం పెట్టాలి. కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి పేరు అందరూ వీనే ఉంటారు. ఎక్కు ఎంటేగా వారు పని చేశారు. ఆయన ఒక మంచి విద్యావేత్తగా , అడ్డినిఫ్రైటర్స్ ఉన్నారు. స్కూల్స్ పెట్టారు. ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ వి.సిగా పని చేశారు. వారికి కూడా ఇవే సామాజిక అంశాలు ఎదురయ్యాయి. హరిజనుడు ఈ స్కూల్స్ లో ఎలా చదువుకుంటారని కొందరు వాదించడం జరిగింది. అనలు విద్య ఉధ్యోగం ఏమిటి? హరిజనులు, గిరిజనులుని రకరకాల పేర్లు ఎందుకు వచ్చాయి? విద్య అందరికి సమానం కాదా. పుట్టిన ప్రతీ వాడికి విద్య పొందే హక్కు కల్పించవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ విధమయిన పద్ధతిలో తీర్చిదిద్దాలి. ఇన్ని రకాల పారశాలలు ఎందుకు? విద్యామంత్రిగారు ఒకబే ఆలోచించాలి. ప్రభుత్వ విద్య, ప్రైవేట్ విద్య ఎందుకు? ప్రభుత్వ విద్యలో అన్ని వస్తాయి. ఎయిడెడ్, మున్సిపల్, ఆశ్రమ, రెసిడెన్షనల్, సక్సెస్ పారశాలలు, ప్రభుత్వం ద్వారా జీతభత్వాలు పొందేవారు ప్రభుత్వ విద్య కిందకు వస్తారు. ఆ విధమైన సిస్టం అడవ్వు చేయమనండి. ప్రైవేట్ జీతభత్వాలు ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు. కేవలం గుర్తింపు మాత్రమే ఇస్తాము. అడ్డినిఫ్రైషన్ కంట్రోల్ మనకు ఉండాలి, ఆ పద్ధతిలో చేస్తే ఖచ్చితంగా ఈ సామాజిక అంశం చోప్పించి వారికి రిక్గిషన్ ఇచ్చినప్పుడు ఈ పర్సంటేబ్ ప్రకారంగా విద్యార్థులను తప్పకుండా చేర్చుకోవాలని నిబంధన పెట్టాలి. అటువంటి అంశాలు మనం తీసుకురావలసి ఉంటుంది. పి.వి. నరసిరిహోరావుగారిని ఈసందర్భంగా అనుకోవాలి. ఆయనకు నేను ఒక లేఖ అప్పుడు వ్రాసాను. ఉపాధ్యాయ, విద్యార్థుల నిష్పత్తి గురించి వ్రాయడం జరిగింది. పారశాలలో, ఆశ్రమ పారశాలలో కాసెప్ట్ స్కూల్స్ గురించి మాటల్డాడేటప్పుడు అక్కడ ఉపాధ్యాయ విద్యార్థుల నిష్పత్తి ఎలా ఉందో ఒక్కసారి పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. ఇక్కడ 1:40, 1:55 అంటారు, టీచర్స్ లేదు. సర్వ శిక్షా అభియాన్ సందర్భంగా, ఉత్తర్వు నెం:86 ఇచ్చి 40 మందికి ఒక టీచర్ ని ఇవ్వమన్నారు. 40 మంది విద్యార్థులు ఉన్న ఎలిమెంటర్ పారశాలల్లో 1వ తరగతి నుండి 5వ తరగతి వరకూ 19 సబ్జెక్టుల చెప్పడానికి ఒక టీచర్ సరిపోతారా? దయచేసి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

మ.2.00

19 సబ్జెక్టుని ఉన్నాయి. 1 నుంచి 5 వ తరగతి వరకు, ఒక్కొక్కసారి 5-6 మంది ఉన్నప్పటికీ. ఇద్దరు టీచర్సు సిస్టం తీసుకురండి. సింగిల్ టీచర్ సిస్టం ఎప్పుడో రద్దు చేశారు. ఇద్దరు టీచర్సు సిస్టం తీసుకువస్తే ప్రాథమిక విద్యాభిప్రాంగిష్ఠ అయ్యే అవకాశం ఉంటుంది. అతి భయంకరమైనది, గత నాలుగేళ్ళ మంచి నేను చూస్తున్నాను. ప్రభుత్వానికి తెలుసో తెలియదో నా దృష్టికి వచ్చింది కాబట్టి చెప్పాలి. సర్వశిక్షా అభియాన్ పేరును రాజీవ్ విద్యా మిషన్‌గా పేరు మార్చారు. 39,850 పోస్టులను సర్వశిక్షా అభియాన్ కింద నింపుకోడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం అను మతించింది, 75% గ్రాంటులో. 25% గ్రాంటును రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దానికి కలిపి పోస్టులు ఫిలప్ చేయాలి. నాలు గేళ్ళ మంచి పోస్టులు ఫిలప్ చేయలేదు. విద్యావాలంటీర్ల ద్వారా నడుపుతున్నారు. విద్యామంత్రి గారు ఆలోచించాలి. విద్యావాలంటీర్ల ద్వారా విద్యా ప్రమాణాలు మెరుగుపడతాయని అనుకోవడం ఆచరణ సాధ్యం కాని విషయం. రెగ్యులర్ టీచర్ సిస్టం ఎడాప్పు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

అప్రంటీన్ విధానం మీద విద్యా మంత్రి గారు, ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక అగ్రమెంటు ఇచ్చారు ఉపాధ్యాయ సంఘాలకు. ఈ విధానమే తప్పు. దీనిని రద్దు చేస్తాం. వారికి 2 నోషసల్ ఇంక్రిమెంట్సు ఇస్తాము. వారిని రెగ్యులర్ పేస్‌క్లియిప్పై అపాయింట్ చేస్తాం అని అన్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారి సమక్షంలో ఆ సమావేశంలో విద్యామంత్రి గారున్నారు. 2 నోషసల్ ఇంక్రిమెంట్సు ఇస్తాం అనుదానిని పక్కన బెట్టి, ఆటోమేటిక్ అడ్వోస్యుమెంట్ పెష్టన్ కలపమంటే, అధికారులు బాధ పడినా నేను ఏమీ అసుకోను గానీ, ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పిన మాట, మా రగ్గర రికార్డు కూడా ఉంది, దానిని కూడా కాదని ఆటోమేటిక్ అడ్వోస్యుమెంటుకు మాత్రం జీవో ఇచ్చి, పెష్టన్కు లేకుండా చేయడం వల్ల ఈ రోజు 2002-03 అప్రంటీన్ టీచర్స్ ఎంత మనోవేదనకు గురయ్యారో. మౌహనరెడ్డి గారు చెప్పారు. అప్రంటీన్ విధానం వల్ల విద్యా విలువలు పడిపోతున్నాయి. ఉపాధ్యాయుడు మానసికంగా, ఆర్థికంగా బాగుస్వస్తుడు మాత్రమే మెరుగుతాయన్న విషయం మనం గుర్తించాలి. అందువల్ల వారికి మనోవేదన, ఆర్థిక ఇబ్బంది కలిగించవచ్చు.

స్కూల్సులో సోకర్యాల గురించి కోర్సు జడ్జిమెంటు ఇచ్చింది. ముఖ్యమంత్రి గారికి ఒక నిజ్జపై చేశారు. మానవతాదృక్ఫథంతో ఆలోచించాల్సింది, పిల్లల మీద బడ్జెట్ పెడుతున్నాం. ఎవరిమీద పెట్టుబడి పెడుతున్నాం? పిల్లల అభివృద్ధి కోసం పెడుతున్నాం. విద్యార్థులు భావి దేశ పోరులు కనుక వారి మీద ఖర్చు చేస్తున్నాం గానీ, దీనిని పెట్టుబడిగా చూడకూడదన్నది నా అభిప్రాయం. ఏదో ఫ్యాక్టరీ మీద పెట్టుబడి పెడితే లాభం పస్తుంది అనే ధోరణిలో చూడకూడదు.

మిషన్ షైర్కో: సుబ్బారెడ్డి గారూ, గవర్నర్మెంటుకేం తెలియదని మీరనుకుంటున్నారు.

శ్రీ పోచించెడ్డి సుబ్బారెడ్డి : అందరికి అన్ని తెలుసు అనుకోవడం నాకు సచ్చదు. సముద్రంలో నీటి చుక్క మనకు తెలిసింది అనుకోవాలి. మధ్యాహ్న భోజన పథకం కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం 737 మండలాలకు సంబంధించి ఆర్థికంగా వెనుకబడిన మండలాల గురించి ఇచ్చారు. ముఖ్యమంత్రి గారికి నేరుగా మొర పెట్టు కున్నాం. 8వ తరగతి కాదు, 10వ తరగతి పరకూ పెట్టుమన్నాం. ఇంతవరకూ అమలుకు నోచుకోలేదు. డ్రాప పుట్టు నిపారించడానికి మధ్యాహ్న భోజన పథకం ఇమీడియెట్‌గా ప్రారంభించాలి. ప్రైమ్ మినిషరు రాలేదు, కేంద్ర మంత్రి రాలేదు అని చెప్పాడం మంచిది కాదు. అగస్తు 15 దాటి పోయింది. అక్టోబరు పస్తోంది. డ్రాప పుట్టును అరికట్టాలంటే ఇచ్చితంగా మధ్యాహ్న భోజన పథకం ఇమీడియెట్‌గా ప్రారంభించాలని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాము.

MR.CHAIRMAN : I will not allow the mike.

శ్రీ పోచించెడ్డి సుబ్బారెడ్డి :(నైకు లేదు) హోస్టల్సులో బోగ్సు ఎన్‌రోల్‌మెంటు జరుగుతోంది. బోగ్సు ఎన్ రోల్‌మెంటును అరికట్టపలసినదని మనవి చేస్తూ నాకీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ ముగిస్తున్నాము.

MR.CHAIRMAN : We will continue it on Monday. Now the House is adjourned to meet again on Monday at 10.00 a.m.

Then the House adjourned .

The House was adjourned at 2.05 pm. to meet again at 10.00 A.M on Monday the 1st September, 2008.

- - - - ♀